

Kronika či pamětní kniha obce Věstína a Věstínka

Úvod

Zákonem ze dne 30.ledna 1920, číslo Sbírky zákonů a nařízení uložena byla obcím povinnost v celé Československé republice pečovati a řádné a pečlivé zapisování místních pamětí do pamětní knihy, jinak též obecní kronikou zvané. Jak bylo by dnes ku prospěchu lidstva, kdyby naši předkové byly paměti své zapisovali! Mohlo tím býti zachováno potomkům mnoho poznatků, které musili teprve usilovnou prací vyhledávati, mohly se zachovati nejstarší zápisy našeho i jiných národů světa.

Tím více musíme litovati památek, které byly zničeny ohněm, vodou, stářím, rukou nepřátelskou nebo zločinnou.

Zavedení pamětních knih stalo se z lásky k naší vlasti a domovině a ony mají šířiti a posilovati mezi nimi lásku k české otčině.

Sepisování těchto pamětí bylo započato v roce 1925 tehdejším správcem školy věstínské Jindřichem Totuškem, k čemuž bylo užito Tenorovy Vlastivědy moravské a ústního sdělení nejstarších obyvatelů obce.

Dějiny obce.

Obce Věstín a Věstínek, nazývané též chybně Velký a Malý Věstín patřivaly pánům z Pernštýna. Roku 1349 měla na Věstíně zapsané věno Klára, vdova po Štěpánovi z Pernštýna, která, jsouc tehdy podruhé provdána za Vnatu z Tasova, postoupila svůj roční plat, 7 hřiven, v dědinách Hlubokém a Korouhviči, Chlumě a Věstíně Vnatovi, synu druhého chotě a vlastní své dceři Anně. Zboží své na Věstínku dala Klára a sestra její Anežka roku 1378 klášteru v Doubravě.

Roku 1390 zapsal Vilém z Pernštýna věno na Věstíně a Věstínku své choti Anežce, a roku 1406 stejně učinil i druhé své manželce Anně ze Štenberka. Totéž zboží zapsal roku 1437 Jan z Pernštýna své manželce Barboře z Valdštýna. Poslední pán na Pernštýně, Vratislav z Pernštýna, rytíř zlatého rouna, jmění rodinné velmi ztenčil, takže po jeho smrti roku 1590 i hrad Pernštýn musel být prodán. Tehdy se dostaly obce Věstín a Věstínek se všemi okolními vesnicemi k panství kunštátskému, náležejícímu pánům z Kunštátu, jejich hrad byl kolébkou mocného a slavného rodu z Poděbrad, z něhož vyšel také veliký český král husitský - Jiří z Poděbrad.

Jako praotec tohoto rodu menuje se v roce 1210 Herald z Kunštátu, purkrabí v Olomouci, ač již dříve byl rod z Kunštátu ve své vlasti proslulý. Synové Heraldovi byli čtyři: Boček, Emil, Kuna a Mikoláš. Nejstarší z nich Boček, purkrabí znojemský a zakladatel kláštera žďárského, byl roku 1251 jmenován od Přemysla Otakara II. vladařem hrabství berneckého v Dolních Rakousích, z čehož vznikla později domněnka, že rod pánů z Kunštátu je původu německého. Emil, purkrabí v Brumově, zemřel roku 1272, nezanechav žádných potomků. Třetí syn Heraldův Kuna z Kunštátu, založil pravděpodobně hrad kunštátský i podhradí Kunina města (Cuna civitas, Kunštát). O čtvrtém synu Mikuláši se vypravuje, že byl zakladatelem hradu drnovického poblíž Kunštátu, ač již roku 1131 Drnovice se v listinách připomínají.

Posledním mužským potomkem rodu a majitelem hradu a panství kunštátského byl Ludvík Zajímač z Kunštátu a na kláštere sv. Prokopa, jenž celé své panství prodal panu Vilémovi z Pernštýna za 15.500 grošů míšenských, Ale již roku 1523 prodáno bylo veškeré zboží toto Vilémovým dědicem Adalbertem z Pernštýna panu Havlovi Zvířetickému z Vratenburka, který po dvou letech je prodal Vojtěchovi z Pernštýna, od něhož se dostalo roku 1529 do rukou Jana Černického z Kácova. Synové jeho Arnošt a Jan Vilém rozprodali dědictví po otci rozličným rodům, jako pánům ze Zárušic, z Posadova, z Hrdeka na Kladensku, až roku 1591 koupila a spojila všechny ty statky paní Johana a Eva z Lichtenštejnu, vdova po Janu z Boskovic, která je měla v držení do roku 1600.

Téhož roku prodala celé spojené panství Kunštátské moravskému zemskému purkrabímu Pavlu Katharinovi z Katharů, po němž co dědicové nastoupili synové jeho Petr a Jan. Za jejich nedospělosti vládli panství tomu poručníci, za nichž přešlo toto do rukou Štěpána Schmodta z Friehofu, který zemřel roku 1629 a zanechal je synu svému Karlovi.

Dceři své, která vstoupila do kláštera sv. Josefa v Brně, musil Štěpán podle zápisu zemského práva, pojistiti na 80.000 zlatých rýnských se 6% úroku. Když tento obnos vzrostl na výši 84.000 rýnských zlatých, prodal napřed část a konečně roku 1631 vše hraběti Jindřichu Šlíkovi z Pasaunu a Lokte. Po něm zdědil panství kunštátské syn jeho František Arnošt, jenž maje splácti klášteru sv. Josefa v Brně zmíněný dluh, prodal je roku 1658 Ferdinandu Leopoldovi hraběti z Náchoda. Tem musil je pak postoupiti klášteru za 84.000 zlatých rýnských spolu s panstvím drnovickým a čtrnácti dědinami panství bystrického.

Tak stalo se roku 1672, a hned r. 1673 prodáno bylo panství drnovické hraběti Jiřímu Štěpánovi z Vrbna a roku 1678 panství kunštátské s bystrickými vesnicemi hraběti Janovi z Lamberka za 115.000 zlatých rýnských, který je však ještě téhož roku přenechal synu svému Kašparu Bedřichovi. Ten zemřel r. 1686 a zanechal panství svému teprve devítiletému synovi Karlu Benediktovi, jenž se ujal panství teprve roku 1700.

Toto bylo zatím rozšířeno o panství rožinecké a ostatní část bystrického. Synové Karla Benedikta, Jan a Leopold však panství rozprodali: bystrické a rožinecké již roku 1731 svobodnému pánu Arnoštu Matyášovi Mitrovskému, kunštátské roku 1733 Janu Theodorovi, svobodnému pánu z Imsenů za cenu 310.000 zlatých rýnských, jenž je roku 1742 odkázal své dceři Marii Antonii, provdané za Františka Arnolda svobodného pána z Imsenů. Roku 1783 odkázala Marie Antonie panství kunštátské své nejbližší příbuzné Marii Anně svobodné paní z Honrichsů, která je poručila roku 1788 svému synovi Ignáci Hypolitovi, jenž v závěti svým dědicem ustavil svého nejstaršího syna Josefa, po němž je zdědil Kuno, svobodný pán Honrichs Wolfsvarfen. Tento zemřel roku 1901 jako poslední potomek svého rodu. Dědicem panství stal se po něm podle ustanovení v jeho závěti sestřenec jeho František hrabě Coudenhove, jenž přijal jméno Honsrichs.

Vznik názvu obce.

Odkud pochází název obcí "Věstín" a "Věstínek" není známo, ale pravděpodobně pochází od kmene věstiti, věštka, věštění.

Poloha a popis Věstína.

Osady Věstín a Věstínek, tvořící dobromady obec Věstín, leží souměrně položeny po obou stranách údolí, kterým protéká nepatrný potůček – Věstínka.

V tomto údolí nalézá se také část osady Věstína, kterou lid nazývá Žleby, což jistě pochází od toho, že leží v krásném údolí (žlebě). Ze Žlebů vede nyní pěkná silnice, jednak k jihozápadu do Víru, jednak k severozápadu do Rovečného. Vzdálenost obou je odtud stejná, asi 2 km.

Věstín je položen na úpatí Bukovců, kopce 658 m nad mořem vyvýšeného. Příbytky stojí většinou obráceny do návsí. Selská stavení jsou vesměs z kamene a z cihel a zomítány, chalupy ponejvíce ze dřeva. Mezi jednotlivými domky jsou mezery, zabraňované většinou cestou a zahrádkami.

Poloha a popis Věstínka.

Věstínek položen jest – jak již bylo dříve uvedeno – na levém břehu potoka Věstínky, je však od něho více vzdálen. Poloha jednotlivých stavení je podobná jako ve Věstíně.

Robota.

Robota byla tak jako ve všech okolních obcích velice těžká. Zvláště od polovice 17. století, byla poddaným skoro nesnesitelnou. S poddanými bylo velmi krutě nakládáno, mnohdy byly i pro staré, dávno zaplacené daně kruté a nemilosrdné trestání, žalářování, z domovské své vesnice do jiné, vzdálené, přesazování. Často byly jim i děti odebrány a do těžké služby posílány. Všechny tyto necitelnosti a krutosti působily na mysli poddaných tak, že mnozí svoje grunty opouštěli a tyto pusté a neobydlené nechali. Kdo však, zběhnuv ze statku, byl chycen, dán byl do vězení a tam velmi dlouho ponechán. Propuštěn mohl býti dříve, jen ten kdo v různé záležitosti se uvázal, a přísahati se uvolil. K přísahám takovým byly vrchnosti sestaveny zvláštní formuláře, na příklad:

Robotní přísaha

Pánu Bohu všemohoucímu, blahoslavené Panně Marii, matce Boží i všem božím milým svatým, připovídám, pod svou ctí a ztracením duše, že se toho více, nikterak proti jeho Vysoké Hraběcí milosti, dopustiti a nikam dáleji s manželkou a dětmi mými z gruntu vrchnosti hejbatí, ani na jakou vojnu, kdyby jací vojáci se natrefili, potřebovati dáti se nechci, nýbrž na gruntech vrchnosti mé až do smrti věrně, poctivě a spravedlivě žíviti se rač, aby předně má duše na ztracení věčné přišla, zatím vrchnost má milostivá, jak by se jí vidělo, buď na hrdle mne dáti trestati, aneb jinak procedírovati chtěti ráčila, to v moci míti ráčí.”

Robotní povinnosti.

Za dob roboty v roce 1750 platili poddaní obcí Věstína a Věstínka vrchnosti úroku o svatém Jiří 6 zlatých 73 krejcarů a tolikotéž o svatém

*Václavu, dávali 47 slepic, 72 vajec, 54 měr ovsu a předli 78 liber lnu.
14 sedláků robotovalo týdně 3 dni potahem a o žních ještě 3 dni pěšky,
2 podsedníci týdně 2 dni pěšky a o žních dvojnásobně.*

Rozloha obce.

*Rozloha katastrální obce Věstína činí 242 ha, Věstínka 192 ha, což činí
dobromady 434 ha. Katastrální obec věstínská sousedí s katastrálními obcemi
Chlum, Rovečné, Věstínek a Vír. Sousedy katastrální obce Věstínka jsou:
Rovečné, Bolešín a Věstín.*

Katastr Věstín-Věstínek.

Náčrtek kat. mapy se nedochoval

Jména tratí.

*Jména jednotlivých tratí Věstína jsou: Na čtvrti, Pod bořinou, Bukovce,
Horní Košíčka, Dolní Košíčka, Obor, Na hrbě, Niva, Pod vrškem, Močidla,
Ždírek, Páleniny, V Červinkách, V kabeli a Na stráni.*

*Ve Věstínku: Na stráni, Na předcích, Na vobůrku, V lažích a
Na Bolesku.*

Povaha půdy.

Pohoří zdejší náleží k prahorám. Převahu má tu šedá rula s pásy břidlice

prahorní, svoru se slídou. Na některých místech jsou i stopy vápence. Diluviální štěrky, se kupí na pahorky a jsou pokryty vrstvami hlíny cihlářské, ze které se pálí dobré cihly ke stavbám. Největší taková vrstva nalézá se na pozemcích, patřících k č.8, kde do nedávna postavena byla cihelna. V přítomné době však se tam pravidelně cihly nepálí. V zácněších nerostů věstínská obec postrádá.

Orná půda jest většinou jílovitá a slínovitá, na některých místech též písčítá a nalézá se v ní hodně kamení a štěrku, který se každoročně sbírá a ukládá na bromady, zvané „skalkey”. Slouží pak ke štěrkování cest a silnic.

Plodiny.

Ve zdejší půdě daří se brambory, oves, jetel, ječmen, méně žito a pšenice, které se začaly hojněji pěstovat teprve v posledních dvou desetiletích. Hojně, se pěstoval len, avšak jeho produkce, v posledních letech poklesla.

Podnebí.

Obě vesnice položeny jsou poměrně dosti vysoko, a podnebí je zde drsné. Žleby, ležící v údolích, jsou poněkud chráněny, ale přece jejich podnebí je oproti sousednímu Víru mnohem chladnější. Říká se zde, že zima ve Věstíně je o kabát větší než ve Víře. Letní bouřky bývají velmi prudké a náhlé, ale větších škod nezpůsobují. Také ledové kroupy přicházejí jen ojediněle a rolníci se proti nim ani nepojišťují.

Květena.

Květena našich vesnic je velmi bohatá a pestrá. Na lukách objevují se brzy z jara petrklíče = „kalhotky”, sasanky, orseje, blatouchy, pryskyřičníky, pampelišky, sedmikrásky, hluchavky, později řeřišnice, koboutky, jetele, pomněnky, zvonky, vstavače, biky = „kominíčky” a mnohé jiné. Ve stinných místech, kloní záhy z jara své něžné milé hlavičky fialky, které rostou nejvíce „ve skalách” pod Věstínem.

Zelenina.

V zahrádách se pěstuje zelenina, jako: kapusta, zelí, brukev, karfiol, ředkev, křen, fazole, mrkev, petržel, celer, kopr, fenykl, salát, špenát, cibule, česnek, pažitka. Okurky, rajská jablčka a tykve bývají sázeny jen v několika sazenicích, neboť obyčejně nedozrají.

Květiny.

Ač jsou věstínské zahrádky maličké, přece tam vždy zůstane kousek místa pro ozdobné květiny. Jsou to: pivoňky, „srdíčka”, karafiáty, macešky, slunečnice, jiriny, narcisky, tulipány, kosatce. Také růže různých barev v mnohé zahrádce

uvidíme.

Jako plevel v obilí kvetou vlčí máky, obnice, macešky, chrpy, koukole.

Ve stinných hájích a v lesích, spatříme na jaře květy lechy jarní, drobné hvězdičky mařinky vonné, vraní oko, kapradiny, přesličky.

Na pasekách rostou hojně jahodníky, malinovníky, ostružiníky a drobné keříčky borůvek, které poskytují chutné plody, jež se požívají buď čerstvé, nebo na štávy a zavařeniny zpracované.

V obcích našich se pěstuje též hojnost ovocného stromství, zvláště třešní, višní, jabloní, brušek, švestek, trnek, sliv. Pro ozdobu vesnice se sázejí lípy, javory, jeřáby, jasany, akáty a jírovce = „kaštiny“. Veliké lípy jsou ve Věstíně u čísel 1. a 9., ve Věstínku u čísel 1., 10. a 11.

V lesích jsou smrky, jedle, borovice, modřiny, méně se vyskytují jalovce a listnaté stromy: bříza, dub, habr a osika, u potoků olše a vrba.

Pitná voda.

Výborná pitná voda nachází se ve Věstíně na pozemcích patřících k číslu 11., u silnice, která vede přes Žleby k Rovečnému. Je tam vyroubena pěkná studánka, v níž je vždy dostatek studené čisté vody.

Ve Věstínku mají nejlepší pitnou vodu v „Chládkově studánce“, která jest na louce patřící k číslu 23. – Tyto dva prameny jsou v našich obcích nejlepší.

Zaměstnání.

Obyvatelé Věstína a Věstínka jsou ponejvíce hospodáři a drobní chalupníci. Mnoho jest jich též zaměstnáno v textilní továrně ve Víru. Z řemesel je zastoupeno krejčovství, obuvnictví, tesařství, kovářství. Mnozí jsou též zedníci a odcházejí na práci často až do vesnic a městeček dosti vzdálených.

Povaha lidu.

Povahy je náš lid veselý, milující hudbu, zpěv a tanec. Za starých časů bývaly o různých příležitostech konány kratochvíle. „Vostatky“ slavily se podle vyprávění pětaosmdesátiletého dědečka Bednáře z Věstínka takto: Vzály se sánky, někdo si na ně musel sednout a na hlavu byl mu dán čepce. Potom byl dřevěnou břitvou holen a odvezen do hospody, kdež musel zaplatit truňk. Odtud pak byl odvozen na místo, jemuž se říkalo „bílisko“, a tam vyklopen. „Vo Vostatcích“ bývala muzika, při níž brával na flašinet jakýsi Žemlička z Jimramova. Muziky bývaly pořádány ve Věstíně ve „staré hospodě“ – jak se dosud říká nynějšímu stavení č. 10. Tancovalo se ve vysokých vyleštěných holínkách, obyčejně bez kabátů. „Vostatky“ trvaly od neděle až do středy a bývaly zakončeny „undrholtem“. To bylo po celé vesnici pravé vzbouření, když se ženské přestrojily do mužských šatů.

Velice bývalo slaveno posvícení, jemuž se říkalo a dosud říká: hody. O hodech stavěna byla máj. Nahoře byla ověšena jablky a ozdobena věnečky a řetězy z papíru,

druhého dne se pak za velikého veselí máj opět kácela.

Obžínky či dožínky bývaly slaveny pouze muzikou.

O Velikonocích měli chlapci mrskáť. Soustalo se až až! Již brzy ráno chodil zástup hochů po dědině a každému děvčeti, které zastihl, řádně vysoustať, aby prý je blechy neštířaly. O Smrtné neděli bývala smrtka. Úterý po velikonočním pondělku, bylo děvčat. Dědoušek Bednářův vypravuje, že jednou utekl před ženskými a v košili vylezl na vysoký javor. To ještě jako chlapec.

Náboženství.

Náboženství jest v našich obcích hlavně českobratrské evangelické, dříve reformované. Ve Věstíně katolíků vůbec není, ve Věstínku asi polovina celkového počtu. Obě vyznání jsou přifařena ke kostelům v Rovečném. Kdežto českobratrský evangelický kostel je novější, pochází římsko-katolický chrám svatého Martina z dob starších. Kostely jsou uprostřed obce Rovečného dosti blízko sebe postaveny a věže jejich z daleka viděti. Podle posledního sčítání lidu v roce 1921 jest v obou našich obcích celkem 362 osob, z toho: 236 evangelíků a 126 katolíků.

Mluva.

Řeč lidu našeho jest až na malé odchylky skoro úplně správnou spisovnou řečí. Nejvíce se chybí ve 4. pádě množného čísla životných jmen podstatných rodu mužského, který bývá zaměňován s pádem prvým. Říká se na příklad na místo: Viděli jsme v lese ptáky – Viděli jsme v lese ptáci. Tázací tvary: Copak?, Kdepak? se zkracují v: Cák?, Kdák?. Chybně se též užívá místo: Kampak jdeš?, Kdák deš?. Místo krev – krív, místo houby – huby, ano – jo, domů – domka, ven – venka, atd. Jako příklad zdejší mluvy uveden budiž tento výňatek.

Jak pantáta Halvů vypravuje:

“Byl sem eště načisto malej kluk, dyž mně můj neboščík tatík zemřel. Vostalo nás vosum sirotek s matkou. Já sem byl nejstarší. Matka teda povídá: ty musíš z domu, hledat si živobytí sám. Zešla mně pinglík z reznýho plátna, strčila tam košile, podličky, boty, potom eště víko, viks a kartáč na boty, svázala to špagátem a pověsila mně to přes rameno. Taký mně dala pěkný napomenutí, jak se tam v tej Vídni mám chovat, a že prej mám vykročit z chalupy pravou nohou. Pátej deň sem přišel do Vídne.”

Kroj a oděv.

Kroj v našem kraji nepamatujeme nikdo nějaký zvláštní a ustálený. Ještě před 60. lety nosily muži černé nebo zelenavé kabáty se šosy a holínky, do nichž mívaly zastrčeny nohavice kalhot.

Ženy nosívaly přiléhavé jupky a kolem krku a přes ramena šíkmo křížem složené šátky. Sukně bývaly obyčejné s kanýry.

V posledních letech, zvláště po válce začíná se zde jako všude jinde hodně

napodobovat moderní kroj městský.

Cesty.

Spojovací cesty jsou ve stavu dobrém. Z Věstína vede obecní cesta do Chlumu. Vede po věstínských pozemcích a občané ji každoročně na jaře po bouřkách opravují. I cesta spojující osadu Žleby s Věstínem byla až do roku 1920 cestou obecní. Již roku 1913 se jednalo o stavbu této spojovací silnice. Ač byly všechny přípravy ke stavbě provedeny, přece z ní pro odpor některých nerozumných občanů sešlo. Přikročeno k ní teprve roku 1920, kdy byla provedena věstínským rodákem, stavitelem Štěpánem Kadlecem a Josefem Veselým, stavitelem z Jimramova. Dohled na stavbu vykonával zemský vrchní stavební komisař V. Flek z Brna. Stavba vyžádala si nákladu 72.000 Kč a povolena na ni zemská a státní subvence ve výši 75% celkového nákladu, takže obec Věstín uhradila pouze zbytek, t.j. 25% Z Věstínka vedou obecní cesty do Rovečného, do Žlebů a do Bolesína, a jsou spravovány nákladem obce a udržovány v dosti dobrém stavu.

Divadlo.

Po příchodu pisatele této kroniky do zdejší obce, založen byl spolek divadelních ochotníků ve Věstíně a Věstínku. Od té doby brávány téměř každoročně různé divadelní hry, většinou ze selského života. Jevišťe k těmto účelům zakoupeno v r. 1910 od ochotnického spolku v Rovečném za 10 K. Kromě toho pořízeny ještě další dekorace od firmy Ziegelheim v Přerově. Hráváno v hostinci Josefa Šenkýře ve Věstíně č. 11, který za tímto účelem dovolil prolomit ve zdi mezi kuchyní a šenkovnou otvor, aby bylo získáno místo k postavení jeviště. Trámovou konstrukci jeviště zhotovil pan František Dudek, tesař z Věstína č. 20.

Prvé divadelní představení bylo v roce 1910 a sebrány dvě jednoaktovky: Blázelec v prvním poschodí od Šamberka a Rozveselená rodina od F.H.Svobody. Čistý zisk 65 K 75 h věnován škole. Téhož roku na podzim odehráno Rožkovovo drama Podzimní svítání s čistým ziskem 46,92 K.

V dalších letech konána tato představení: r. 1911 Bílá myška s čistým výtěžkem 121,46 K, r. 1912 Vpád (38,30K), r. 1913 Staré břichy (20,30 K), Zápas o nevěstu (36,06 K).

Vypuknutím světové války v roce 1914 přerušena byla divadelní činnost až do roku 1918, kdy sebrána studentská komedie Brandonova Charleyova teta s čistým výnosem 150 Kč.

V roce 1919 sebrána hra F.Karasa: Na rodné broudě a Ivana Franka: Ukradené štěstí s čistým ziskem 295 Kč 55 h. Následuje rok 1920 s pěknými dramaty: Peníze a Černé oči s výnosem 1 353 Kč. Roku 1921 provedeno drama Opuštěná a Za cizí břichy. Z obou představení získáno 722,76 Kč. Další činnost spolku divadelních ochotníků se jeví v stručném přehledu takto:

R. 1922 dvě dramata: Na selském gruntě a Svědomí (zisk 373 Kč.)

r. 1923 drama Dvě lásky a veselohra Diblíkova dceruška, se ziskem 290 Kč 20 h. Roku 1924 veselohra Od starého k mladému posvícení. R. 1925 Pan revírník a jeho Tony. Čistý zisk těchto posledních dvou představení věnován nově založenému sboru dobrovolných hasičů ve Věstíně.

Jako ochotníci nejčastěji hrávali: Čeněk Bednář, rolník z Věstína č.2, Adolf Kadlec, z Věstína č.17, Josef Janoušek, rolník z Věstínka č.1, Josef Just, rolník z Věstínka č.10, Štěpán Kadlec, stavitel z Prahy, Josefa Totušková, choť správce školy z Věstína Josefa Halvová švadlena z Věstína č.21, Františka Šenkýřová, z Věstína č.24, Josefa Justová z Věstína č.16.

Dětské divadlo.

Mimo hry dospělých sebrány též dvě divadelní hry dětské. V roce 1923 sebráli žáci zdejší školy pohádku V.Baldessarii-Plumlovské: Krakonoš. Čistý výnos byl 571,80 Kč a hra se velmi líbila a byla místními občany a letními hosty velmi čteně navštívena. Rovněž o prázdninách roku 1926 sebraly školní děti divadlo, opět od spisovatelky V.B.Plumlovské: Zlatá nit. Také toto představení se po stránce finanční, i pokud se týče soubry, vydařilo.

Dětská představení konána byla ve školní budově ve Žlebích. Dětské hry zanechaly pokaždé v dětech i dospělých hluboký dojem a všichni budou na ně dlouho vzpomínat. Obě uvedené hry byly nacvičeny a dirigovány pisatelem této kroniky, správcem školy Jindřichem Totušskem.

*Na památku budoucím pokolením připojena fotografie účinkujících dětí ve hře
Zlatá nit.*

Jména dětí v pořadí podle očíslování:

1. Libuše Kadlecová, 2. Milada Dlouhá, 3. Jarmila Dvořáková, 4. Jaroslava Kadlecová,
5. Otakar Beneš, 6. Vlastimil Kadlec, 7. František Náhlík, 8. Jaroslav Halva (král),
9. František Šenkýř, 10. Josef Halva, 11. Oldřich Břenek, 12. Stanislav Náhlík,
13. Emil Bělehrad, 14. Helena Benešová, 15. Blažena Chládková, 16. Věra Šenkýřová,
17. Josefa Dlouhá, 18. Josefa Dobiášová, 19. Božena Kadlecová, 20. Josefa Staňková,
21. Libuše Totušková, 22. Věra Staňková, 23. Stanislav Jílek, 24. Antonín Karpíšek,
25. František Bednář, 26. Marie Štouračová, 27. Marie Hloušková, 28. Jaroslav Beneš,
29. Růžena Šenkýřová, 30. Adolf Němeček, 31. Čeněk Šenkýř, 32. Oldřich Dvořák,
33. Blažena Břenková. Bez čísel : vlevo pisatel kroniky J. Totušek, vpravo: učitelka
Vlasta Ulrichová z Prahy, která ochotně vypomohla při nacvičování divadla.

Národní Jednota.

Roku 1911 založil pisatel kroniky v místě odbor Národní Jednoty pro jihozápadní Moravu, která pořádala uvedená divadelní představení a přednášky, k nimž zváni byli někdy cizí řečníci.

Přednášeli zde: ředitel hosp. školy z Bystřice n. Pernštejnem, říd. učitel Čeněk Štěpánek z Prosetína, tajemník Pilát z Brna, hosp. správce Vlčík z Brt'oví, legionář Dobiáš z Prahy a mnozí jiní. Několik přednášek vykonal též pisatel kroniky.

Válka znemožnila další činnost N.J., takže poslední dobou nejeví bobužel žádné činnosti, neboť všechnu energii vyčerpávají neutěšené třenice politické a časté tancovačky.

Zpěv.

V dřívějších letech utvořil se při Odboru Národní Jednoty, pěvecký kroužek. Cvičeny a zpívány vážné národní i oslavné nebo pobřežní písně v zimních měsících každou sobotu. Nejhorlivějším členem tohoto kroužku byl František Vavříček, kovář z Věstína č.18.

I tato činnost po válce bobužel utuchla. Škoda, že se v poslední době tak málo pozornosti věnuje ušlechtilým a povznášejícím věcem.

Četba.

V obou obcích byly v roce 1920 zřízeny obecní knihovny, které jsou každoročně doplňovány a jsou hojně navštěvovány.

Z časopisů odebírají se následující:

Národní osvobození – legionářský deník

Venkov a Svoboda – listy strany republikánské

Náš věk a Kříž – listy lidové strany

Lidové noviny – list národní strany práce

Nový list – poučný a mravně obrodný týdeník

Kostnické listy – časopis českobrat.-evangeliků.

Příškolení.

O vzdělání lidu školou bylo ve Věstíně a ve Věstínku postaráno dost brzy. Z nařízení generálního ředitele školního řádu J.J.Felbigera, přiděleny byly naše obce již za Marie Terezie r.1774 návštěvou školy do Rovečného. Škola rovečská umístěna byla v domě Františka Srstky v č.18. Byla to malá, dřevěná chalupa, do níž chodily děti z několika obcí.

V této škole měla se mládež evangelická nejen vzdělávati, ale hlavně v prvních dobách svobody svědomí uvědomovati nábožensky. Prvým učitelem v Rovečném byl Antonín Štorch, rodem z Bystrého.

Roku 1789 byl zakoupen a pro školu upraven domek č.56 (dnešní evangelická fara). Dne 3.června 1789 konáno za přítomnosti okresního hejtmana Leopolda Hermana

komisionelní jednání, při němž obec Věstín byla zastoupena Tomášem Bednářem a Karlem Vidrkotem. Věstínek zastupovali púlmistr František Chládek a konšel Jiří Štoudek.

V této době přiškoleny byly Chlum a Věstín do Víru, kde byla úředním krajským dekretem ze dne 18.května 1792, č.5.725 zřízena triviální škola. Stalo se tak z důvodu, že Věstín patřil do Víru k rychtářství. Věstínek zůstal přiškolen nadále k Rovečnému. Dle záznamu vírského učitele Františka Žilly, rodem ze Sulkovce, chodilo z Věstína do Víru 13 žáků.

Působení učitele Josefa Bednáře.

Roku 1866 vyučoval podučitel Josef Bednář 3 dni v týdnu v Nyklovicích a 2 dni v Chlumě. Potom od roku 1868 v Nyklovicích a ve Věstíně. Učitelování ve Věstíně jej těšilo. Vyučoval ve „staré škole” – nyní číslo 10.

Stará škola.

Na obec naši rád vzpomínal a o lásce občanů ke škole často vypravoval. Lid prý byl hodný a uznalý k učiteli. Mimo plat a dobrou stravu, pořádkou seli mu rolníci len, domkaři vytrhali a vytřeli a tak dostával ročního příspěvku až 130 zlatých.

V naší obci působil do 3.ledna 1872, kdy byl ustanoven učitelem ve Víře s ročním služným 300 zlatých. Za něho byla postavena ve Víře r.1876 prvá budova školní. Od té doby přiškolen byl Věstín zase k Rovečnému, což potrvало až do roku 1909, kdy se začalo vyučovati v nově postavené jednotřídce ve Žlebích.

Přípravy k založení nové školy.

Dějiny založení školy ve Věstíně spadají do roku 1906. Dne 26.prosince 1906 bylo výborem spojených obcí Věstína a Věstínka ujednáno podati žádost za vyškolení ze školního obvodu rovečského a žádost o povolení ke stavbě školy. Žádost byla sestavena starostou Františkem Vavříčkem a zaslána okresní školní radě v Boskovicích
Doslovné její znění uvádím:

Žádost o dovolení ob.školy ve Věstíně.

Slavné c.k.okresní školní radě v Boskovicích.

Nížepodepsané představenstvo obce Věstína a Věstínka prosí uctivě o dovolení obecné školy ve Věstíně dle usnesení valné hromady ze dne 27.prosince 1906, tato naše prosba opírá se o následující důvody: Podle zákona z 24.ledna 1870 zemského zákona, list 17, § 1.jest počet dětí obou obcí dle pětiletého průměru větší než 40 a vzdálenost do nynější školy v Rovečném je skoro 4 km. Postavení nové školy v Rovečném stálo by tolik, že my za ten náklad dle přímé daně postavíme školu ve Věstíně. Stavební místo nové školy nalézá se na parcele č.204/2 ve Věstíně a leží uprostřed mezi oběma obcemi na takovém místě, kde nebývají sněhové závěje a jsou tam již domky postaveny. Naproti tomu bývá silnice do Rovečného, po které děti do školy chodí, v zimě na 2 m vysoko zaváta a tímto sněhem musejí se děti do školy jdoucí po celé 2 km brodit, takže přijdou do školy promrzlé a promočené a nemohou pak náležitou pozornost školnímu vyučování věnovati. K tomu ještě zůstávají ve škole přes poledne a o suchém chlebě až do 4 hodin. Na základě těchto poměrů my občané Věstína a Věstínka prosíme uctivě, aby nám stavba této školy, dle svrchu uvedeného zákona byla milostivě dovolena a komise k tomu účelu vyslána. Podepsáno představenstvo obce Věstína a Věstínka.

Dne 2.ledna 1907.

Tehdejší starosta věstínské obce, pan František Vavříček z Věstína č.18 pracoval usilovně k tomu, aby podaná žádost byla příznivě vyřízena. 21.června 1907 dostavila se komise k ohledání stavebního místa. Konečně byla žádost okresní a zemskou školní radou a zemským výborem vyřízena.

Stavba školy.

A nyní teprve nastala hlavní práce. Stavba budovy byla svěřena panu staviteli Šimkovi z Kunštátu. Tesařskou práci proved místní tesařský mistr Jan Dudek, truhlářskou stolaři Hynek Vrtěna a Čeněk Gregor z Rovečného. Kovářská a zámečnická práce zadána p.starostovi Fr.Vavříčkovi z Věstína. Pro nemoc p.stavitele Šimka dokončil stavbu v roce 1908 p.stavitel Mat.Vystavěl z Poličky.

Dne 25.května 1909 přijela kolaudační komise, která po celkové prohlídce stavby pronesla nad školní budovou uspokojivý posudek.

Otevření školy.

Slavnostní otevření nové školy konáno na začátku prázdnin 1909. Slavnostní řeč pronesl pan Čeněk Kořista, řídící učitel z Rovečného, načež byl výlet v lese paní Bednářové nedaleko školy.

Vyučování.

Pravidelné vyučování zahájeno bylo v nové škole dne 15. září 1909. Zatímním učitelem byl Josef Kostelecký z Jimramova, a působil zde až do 1. března 1910, kdy obsazeno toto místo definitivně. Prvním správcem školy stal se dosavadní učitel rovečský Jindřich Totušek z Jimramova, který zde dosud působí.

O postavení krásné školy starali se horlivě vedle zmíněného již starosty pana Františka Vavříčka tito členové obecního výboru: Jan Nykodým a Josef Bednář radní, dále Jan Bednář, Josef Kadlec, Josef Dvořák, Julius Janoušek, Josef Just a Emil Čubel.

Podle provedeného vyúčtování, stála stavba školy celkem 15.690 K, zemským výborem v Brně byla udělena obci ku stavbě podpora v částce 3.000 K.

Pořízeno bylo 30 lavic, skříní, stůl, jakož i velké množství učebních pomůcek.

Tento obrázek jest fotografie věstínské školy z roku 1923. Vlevo viděti transformátor pro obec Věstín I Věstínek, v pozadí Věstín. Na škole čteme nápis: "Synu uč se moudrým býti. – Anno 1908".

Místní školní rada.

Místní školní rada byla ustavena ve schůzi dne 30.října 1909, při kteréžto schůzi zvolen byl pan Josef Just, rolník z Věstínka č.10 předsedou, pan Josef Kadlec, obuvník z Věstína č.19 místopředsedou. Mimo to byl členem této první místní školní rady pan Julius Janoušek, krejčí z Věstínka a zatímtním správcem školy pan Josef Kostelecký. Po definitivním obsazení školy správcem školy Jindřichem Totuškem, stal se tento současně členem místní školní rady na místo svého předchůdce Josefa Kosteleckého. V roce 1911 odstěhoval se místopředseda Josef Kadlec do Rovečného a za něho byl zvolen místopředsedou ve schůzi 15.července 1911 pan Emil Čubel rolník z Věstína č.3.

Mobilisací roku 1914 povoláni byli někteří členové místní školní rady do války a bylo nutno zvoliti ze ně jiné. Ve schůzi dne 20.září 1914 zvolen byl předsedou pan František Vavříček, kovář z Věstína č.18, místopředsedou pan František Dvořák, rolník z Věstína č.5. Koncem roku 1915, když odešel do války člen místní školní rady pan Julius Janoušek, zůstalo jeho místo neobsazeno.

Po ukončení světové války v r.1918 vrátili se pan Josef Just a pan Julius Janoušek a nastoupili opět na své funkce.

Po vydání zákona o nových místních školních radách, provedeny byly volby, které dne 3.dubna 1921 ustavili místní školní radu tako: pan František Vavříček byl zvolen předsedou, pan František Dvořák místopředsedou. Členové zůstali: pan Emil Čubel, pan Julius Janoušek a správce školy pan Jindřich Totušek.

Hasičský sbor ve Věstínku.

Již zemským zákonem markrabství moravského ze dne 5.dubna 1873 se nařizuje, aby zakládány byly hasičské sbory. Obce, které mají přes 100 čísel, hasičské sbory míti musí, obce, které mají přes 50 čísel, hasičské sbory míti mají a obcím, které mají méně než 50 čísel se zřízení hasičských sborů doporučuje. V našem okolí ustaven byl nejdříve sbor dobrovolných hasičů v Rovečném, a to roku 1888.

Ve Věstínku založen sbor v roce 1910, k němuž se přihlásilo 20 činných členů, jejich jména následují: František Bednář, Adolf Blažek, Čeněk Břenek, František Burša, Štěpán Halva, Julius Janoušek, Adolf Nykodým, Adolf Němeček, Josef Podaril, Josef Podsedník, František Polák (krejčí), Josef Polák (tesař), Adolf Svoboda, Čeněk Šenkýř, Josef Šesták, Josef Štoudek, Jindřich Totušek a František Vavříček.

Celkem se od založení vystřídalo 41 činných bratrů. Z členů, kteří se přihlásili při založení sboru zůstává jich v roce 1928 jen 7.

Jakmile byly schváleny spolkové stanovy výnosem c.k. místodržitelství v Brně ze dne 3.července 1910, započato bylo se cvičením. Za vedení prvního náčelníka bratra Julia Janouška a bratra jednatele Jindřicha Totuška, konal mladý sbor mnoho cvičení praktických i teoretických, aby dospěl k dokonalým výkonům.

Ustavující schůze se konala dne 21.července 1910 a zvoleni v ní tito činovníci: starostou Josef Just, náčelníkem Julius Janoušek, podnáčelníkem Adolf Nykodým,

místostarostou František Dvořák, jednatelem Jindřich Totušek, pokladníkem František Vavříček, četařem lezců Josef Polák, četařem u stříkačnicků František Polák.

Padlí a zemřelí bratři.

Ve světové válce padli tito bratři: Adolf Nykodým, Josef Šesták, Adolf Polák, Antonín Jančík, Adolf Žíla. Zemřeli: Adolf Blažek, Adolf Svoboda a Josef Sedlák.

V roce 1923 zřízen při sboru odbor žen. Přihlásilo se do něho 6 sester: Františka Janoušková, Josefa Lukášková, Jindřiška Špičková, Josefa Dvořáková, Marie Vávrová, Františka Lukášková.

Od svého založení zúčastnil se sbor osmi požárů v okolních obcích. Ve Věstínku, po dobu trvání sboru bohudík nehořelo.

Hasičský sbor ve Věstíně.

Ve Věstíně založen byl dobrovolný hasičský spolek na přání občanů dne 2.prosince 1923, a přihlásili se k němu tito bratři: František Kadlec č.5, Čeněk Jílek, Emil Čuhel, Adolf Šenkýř, František Kadlec č.17, František Šenkýř č.24, František Šenkýř č.15, František Halva, Josef Bělehrad, Josef Bednář, Josef Dvořák, Bobumil Dvořák, Adolf Just, Emil Dudek, Emil Čuhel mladší, František Náhlík a František Vavříček.

Prvními funkcionáři byli: František Kadlec starostou, Čeněk Jílek náčelníkem, Emil Čuhel starší podnáčelníkem, Adolf Šenkýř jednatelem, František Kadlec č. 17 zbrojířem.

Veliký požár v roce 1804.

Požárů byl Věstín již po delší dobu ušetřen. Posledně vyhořela samota ve Žlebích v roce 1895. Před tím není pamětníka požáru ve Věstíně. Podle ústního podání vypukl požár ve Věstíně za napoleonských válek roku 1804, kdy shořela naše obec až na několik čísel skoro úplně. Vypadalo to prý tenkrát, jakoby zloduch chtěl naši ves úplně zničit, lid v zoufalství uvrhnout. Oheň vznikl ve staré Šenkýřově lípě. Dej Bůh, abychom v budoucnosti byli takové katastrofy ušetřeni.

K uložení hasičského nářadí bylo postaveno skladiště na pozemku, věnovaném k tomuto účelu paní Františkou Dvořákovou č.9. Svezení stavebního materiál, jakož i práci zednickou a tesařskou vykonali bratři ochotně zdarma.

Následující obrázek ukazuje hasičské skladiště věstínského sboru v době, kdy se stavělo (asi o prázdninách roku 1924).

Fotografie se nedochovala

Doly.

Blízko Věštína „V dolech“ dolovalo se odedávna na železnou rudu, jež se vozila do železných hamrů ve Víře. Roku 1705 přikvačila však na Vír brožná povodeň, která úplně zničila hamry, železářnu i tavírnu. Hamry již zřízeny nebyly a tudíž i dolování ve Věštíne přestalo.

Pověst.

Na místě, kde dolováno, zůstal památkou rumpál nad zasypanou šachtou. Pověst vypravuje, že na tomto místě je zakopáno zlaté hříbě, které prý musí být vykopáno za sto hodin. Jednou se pokusili někteří je vykopati a skutečně ve velké hloubce naň narazili. Již bylo skoro celé vykopáno, když v tom vypršela lhůta sto hodin a hříbě se v okamžiku propadlo. Se smutnou tváří bez zlatého hříběte odešli a kopání zanechali.

Švédské vojsko.

Největších útrap zakusili naše vesnice za války švédských, zvláště v roce 1645. Tehdy táhly oddíly švédského vojska přes Bystrici nad Pernštýnem k Poličce. Ve Věštíne a Věštínce jednali švédští žoldnéři tak, že památka na jejich zvířecí chování dodnes utkvěla tradici.

Brali, co se jen dalo: potraviny, šatstvo, dobytek. Jedni odešli, druhí přišli. Lid před nimi prchal do blízkých lesů.

Dědoušek Šimků z Věštína vypravoval, že Švédové měli na voze nachytanou drůbež, a tu on, jako chlapec zvědavě otevřel dvířka, načež se slepice rozlétly a utekly. Proto prý se honem schoval do sena.

U jedné chalupy byl starý habr, na němž se ukryla majitelka zmíněné chalupy před Švédy. Podnes té chalupě říkají „u Habrovskejch“.

Evangelíci ve Věštíne.

Přes veškeré kruté pronásledování nekatolíků zůstala většina obyvatelstva našeho kraje tajnými vyznavači staré víry, a když císař Josef II. roku 1781 dal svobodu náboženskou evangelickému vyznání helvétské a angšpurské konfese, přihlásilo se ve Věštíne skoro všechno obyvatelstvo a ve Věštínce jedna třetina k náboženství evangelickému helvétské konfese. Ihned pomohli obyvatelé našich více postavit kostel v Rovečném a zřídili konfesijní školu, v níž měla se evangelická mládež nejen vzdělávat, ale v prvních dnech tolerance hlavně nábožensky uvědomovati.

Prvním učitelem v Rovečném byl ustaven Antonín Štorch z Bystrého, na kanceláři panství kunštátského, vrchním kunštátským Johanem Senským.

Prvním farářem v Rovečném stal se Benjamin Kiš ze Slovenska.

Války napoleonské.

Smutné časy nastaly našim vesničkám v napoleonských válkách. V celém kunštátském kraji jsou všude Francouzi a tuze lid sužují, musí je odívat a jim dobra jídla dávat, a mimo to ještě dobytek a obilí armádě dodávat. Některý sedlák jednu krávu, jiný žádnou nemá a mnoho gruntů zadlužených, že ani za to stát nebudou.

Za těchto brožných válek vybořel Věstín – až na čísla 3. a 10. – úplně.

Zrušení roboty.

Když v roce 1848 byla zrušena robota, vypravuje dědoušek Bednářů z Věstínka, že „musci“ chodili veřejně po polích, a stříleli, co jim do rány přišlo.

Protože drobné peníze se ztratily, stříbrné dvacetníky lidé poschovávali, řezaly se „jednušky“ na čtvrtky. Zrušení roboty oslavovali všude, jak náleží. Někde byl za brožného křiku, rachotu a řinčení vhozen do vody bastroš – vrchní.

„Prajzi“ 1866.

V červenci 1866 příběhl posel z Rovečného a volal: „Utíkejte, Prajzi jdou!“. A skutečně z Věstínských polí bylo viděti nad Rovečným blýskající se zbroj prusáků. Nastalo všeobecné zděšení. Lidé utíkali a schovávali se v Páleninách a Padoušce. „Březiny byly nappány muskejma, kteří sebou nesli zdravu na několik dní“. Vypravuje o tom dědoušek Bednářů z Věstínka. Také ve sklepě byli lidé poschováváni. A již přes Rovečné a Věstín mašíroval jeden regiment Prusů a škadrona hulánů k Chlumu.

Za Věstínem žali právě dědoušek a babička Šenkýřovi žito. Babička se schovala do žita. Dva Prajzi utíkali za ní, postrašili ji, ale neublížili. Druhého dne vrátili se zase Prusáci přes Věstín do Rovečného.

Selské stavení.

Selská usedlost se obyčejně skládala ze tří částí. Stavení hlavní mělo velkou světnici, malou světnici (čili přístěnek), kuchyni, komoru a sklep, maštal koňskou nebo volskou („volovskou“), kravín, ovčín, chlív pro telata („telenčí“) a pro vepře („prasenčí“). K tomu řezárna, chlívek husí a nad ním kurník. K hlavnímu stavení náležela i stodola, obyčejně složená ze dvou „paren“ (párníků) a malou uprostřed, u stodoly kůlna.

Místo mezi stavením a stodolou se jmenuje „nátoň“, tu je obyčejně místo na rozdělávání „drev“. Výměnkářská chaloupka buď souvisela s hlavním stavením, nebo byla o samotě. v ní byla obyčejně světnice a kuchyňka, komora, síň, sklep.

Všecko se stavělo ze dřeva. Lomenice bývaly prosté a v nich někdy také okénko čili světlík. Střechy bývaly doškové a šindelové.

Ve světnici byly stěny bílé. Stůl byl v levém rohu proti dveřím, kamna (velká pec) v pravém nebo levém koutě u dveří. Postele v druhých dvou koutech. Trublice bývaly

na stropě.

Přednice u postele mívala malování (květy a ptáčky červené, modré a bílé). Za dne visely peřiny na bidle nad postelí. Obrazy na skle visely nakloněny nad stolem. V koutě stála almárka (koutnice) na spisy a knihy.

Na krancích neb římsách ve světnici naproti dveřím bývaly talíře, mísy a džbány. V oknech male tabulky do olova zasažené.

Dějiny domovních čísel do roku 1940.

Věstín

č.1

Růžena Halvová
Josef Halva

*Nynější majitelkou čísla 1 je Růžena Halvová, rozená Petrová z Velkého Tresného a její syn Josef * roku 1915. Dcera se jmenuje Růžena* r.1919. Otec Adolf Halva hospodařil na statku od roku 1915 do roku 1934. Dne 16.října t.r. odjel ráno na měsíční trh do Bystřice nad Pernštýnem zdravý a čilý. Když se odpoledne vrátil z trhu, spěchal honem na pole, aby pomohl sklízet řepu. Při tom dělal plány na druhý den. Po návratu z pole si naříkal na bolení hlavy. Jeho manželka s dcerou Růženkou právě stloukaly. Hospodář se nabídl, že jim pomůže. „Alespoň se trochu zahřeji, jaksi mne drobí zima“. V tom náhle začal klesat k zemi, takže jej obě musely zachytit, a v malé chvíli v náručí syna Josefa tiše skonal.*

Narychlo přivolaný lékař, Dr. Plch z Rovečného mohl konstatovat jen smrt, která nastala mozkovou mrtvicí. Náhlý skon ve věku 50 let vzrušil celé okolí a vzbudil upřímnou soustrast, neboť zesnulý hospodář byl velmi pilný a rozšafný, a zděděné hospodářství, v době 19 let, hodně zvelebil. Osirelé hospodářství vede jeho žena se svými dvěma dospělými dětmi a nejstarším bratrem zesnulého Františkem Halvou, který zůstal svobodným.

Dne 18.března 1939 odešel i on v požehnaném věku 90 let jako nejstarší občan naší vesničky i celého okolí. V poslední době byl upoután na lůžko a zrak mu vypověděl skoro úplně službu. Každému rád vypravoval o starých časech, zvycích a obyčejích a o zkušenostech z vojny a okupaci Bosny a Hercegoviny r.1878.

Rod Halvů je na tomto místě od nepaměti. Lidé říkají jejich gruntu „Na Švancaránovém“, což pochází od hole zvláštního kování, kterou si dal zhotovit pradědek nynějšího hospodáře, a které říkal „švancara“. Vyznal se v léčení dobytka, zvláště dobře uměl hojit koně. Byl též výtečným včelařem a míval až 45 úlů.

Otec hospodáře zemřelého 1914, dožil se 94 let (1822-1916), a byl až do konce svého života velice čilý, ještě před svou smrtí kosil jetelinu. První jeho manželkou byla Čeňka, rozená Kovářová z Rovečného, druhá Anna Bartoňová z Malého Tresného. Z obou manželství vzešlo 18 dětí.

Po svém pradědu chovají na statku jako vzácnou památku jeho rukopis a staré motlitební knížky. Statek byl přestavěn roku 1857. Robotou byl majitel povinen 2 dni koňmo do Louckého dvora. Z této povinnosti se však praděk vyplatil třemi sty zlatých.

č.2

*Františka Bednářová
Čeněk Bednár*

Majitelkou čísla 2. jest nyní Františka Bednářová, náboženství českobratrsko-evangelického, 67- letá, svobodná, která hospodaří se svým synem Čeněkem Bednářem. Bratr majitelky Josef a sestra Marie zemřeli jako choromyslní. V červnu 1936 zemřel po dlouhé a těžké žaludeční chorobě nejmladší bratr majitelky a spoludržitel usedlosti Čeněk Bednár (1879-1936). Měl veliké zálibení v divadle a jako ochotník sebral přes 50 typických úloh. Pro divadlo byl ochoten zanechat i svoje hospodářství. Jako rakouský záložník se zúčastnil světové války a podle vypravování se mu vedlo nejhůře v roce 1916 v Karpatech.

Strava u Bednářů jest velmi jednoduchá. V kuchyni mají stále stejný jídelní lístek: mléko chléb – chléb, mléko. Ostatní jídla jsou u nich přepychem. Hospodyně říká: „Jak předci hospodařili, tak budu i já hospodařit. Nic nezlepšovat a nic neprodat.“ Při tomto primitivním životě je spokojená a zdravá, lékaře ve svém životě dosud nepotřebovala.

Její otec byl typický horal. Nosil koženou tašku, slaměný širák, dlouhý kabát a modré barchetové spodky zvané podvlékačky. Takto vyšňořen vydával se na cestu za různým řízením, z nezbytnou holí v ruce. V tašce měl v létě k prodeji pohlednice, které na svých toulkách prodával turistům ve Vírě. Vodil turisty po našem okolí a rád jim vypravoval o starých hradech. Letní hosté mu říkaly horský vůdce, a pan hostinský František Šťastný z Víru dal jej tak vyfotografovat.

Matka dnešní majitelky se dožila vysokého věku 80-ti let a do posledních okamžiků svého života kouřila.

č.3

*Emil Čubel
Fr.Čublová
Emil Čubel
M.Čublová*

Majiteli č.3. jsou nyní Emil Čubel a jeho manželka Marie, rozená Petrová z Velkého Tresného, náboženství českobratrského evangelického. Jejich děti jsou dvě: Vlasta - čtyřletá a Emil – dvouletý.

Sourozenci nynějšího majitele jsou: Emilie, provdaná za rolníka Františka Buršíka v Rovečném; Marta, provdaná za domkaře Josefa Šenkýře ve Věstíně; František je učitelem v Javorníku na Moravě; Josef četnickým strážmistrem; Bedřich kupcem; Jarmila provdána za četnického strážmistra Josefa Zabradníka.

Rod Čublů hospodaří na této usedlosti od roku 1905, kdy otec nynějšího hospodáře, rovněž Emil Čubel přišel se sem z Rovečného z čísla 12., vzav si za manželku Františku, rozenou Chalupníkovou, kterážto tuto usedlost zdědila po svém otci Františku Chládkovi.

Zakladatel rodu Čublova na tomto statku byl velmi snaživým hospodářem, který zanedbané hospodářství zvelebil. Starostou byl od roku 1910 do roku 1913, členem místní školní rady 1910 – 1933. Do světové války odešel 1.srpna 1914 a vrátil se v roce 1916. Nejhuře se mu vedlo při ofenzivě Brusilově.

Hlavní stavení a chlév postavil v roce 1910 a dokončil r.1929, konírnu r.1935, výměnek r. 1929.

Obětavě dosloužil svému tchánu Františku Chládkovi a jeho sestře Františce provdané Hamerské, která jako vdova strávila sklonek svého života na rodném statku. Vychoval 7 zdravých dětí a dobře je zaopatřil.

Č.4

Františka Šenkýřová

*Dnešním majitelem č.4. je Adolf Šenkýř *roku 1885 a jeho manželka Františka *r.1886, rozená Čublová z Rovečného č.47. Hospodaří na domku od roku 1920 se svými dětmi Emilem a Blaženou, kteří jsou 18-tiletí a Zdenkou, která má 16 let. Ve světové válce byl na frontě italské a ruské, a byl raněn 16.listopadu 1914 do pravé nohy.*

Domů se vrátil v roce 1918, a po nějakou dobu vykonával službu četnického strážmistra v Rovečném. V roce 1920 se ujal menšího hospodářství ve výměře 7 měříc. Kromě toho zařídil si cementárství. Též je obratným zednickým mistrem. Jeho sourozenci byli: Josef Šenkýř hajný ve Víru; František, který hospodaří ve Věstíně č.24; Josefa, Čenka, Františka, Anna a Žofie.

Otec hospodářův Josef Šenkýř zemřel v roce 1913 ve věku 70 let. Prodělal italskou válku v r.1859 a přišel domů jako invalida. Byl pamětníkem roboty. O zášlých časech rád a zajímavě vypravoval. Matka hospodářova dožila se vysokého věku a zemřela v 89 letech svého života r.1930.

Všeobecně se tomuto místu říká ve Věstíně „U rybníčka“, poněvadž v blízkosti nalézá se malý rybníček, a tím se tento rod odlišuje od ostatních občanů stejného jména Šenkýř, jichž je v obci několik. Pole mají na Bukovcích.

č.5.

František Kadlec

Amálie Kadlecová

Dnešními majiteli usedlosti č.5. jsou František Kadlec a jeho manželka Amálie, rozená Čuhlová z Rovečného č.12. Hospodaří od roku 1912.

Jejich děti jsou: František (25 roků), Vlastimil (23 r.), Libuše (20 r.), Jaroslava (19 r.), Vladimír (12 r.).

Pro svou rozšafnost byl postaven v čele jako starosta, kterýžto úřad zastává po 20 let. Je rovněž dlouholetým předsedou místní školní rady (18 let). Od založení hasičského sboru je nepřetržitě jeho starostou a od roku 1928 župním místostarostou. V posledních letech je též kurátorem českobratrského evangelického sboru v Rovečném.

V roce 1916 byl odveden a přidělen k jízdnímu dělostřelectvu ve Vídni. Po třech týdnech, byl vyreklamován na polní práce, na jistou dobu, což se opakovalo několikrát.

Již jako jinoch sdílel se svou matkou jako nejstarší ze sourozenců všechny starosti. Byl pravou rukou své matky a bez jeho přičinění nebyla by mohla tak dobře hospodařiti. Později jako samostatný hospodář postavil (r.1920) chlév a kůlny a starostování přivedl k rozkvětu.

V roce 1920 postavena byla okresní silnice ze Žlebů do Věštína, v roce 1921 provedena elektrizace, v roce 1924 založen hasičský sbor. V roce 1931 byl koupen ze záboru panství kunštátského les „Bukovce“ – 72 měřic a „Dubovice“ – 50 měřic.

V roce 1932 byl postaven vodovod. Voda se vede ze zřídla „Hloubku“, nalézajícího se na pozemku usedlosti č.9. Také byla zřízena obecní knihovna.

Rod Kadleců je na tomto místě od nepaměti. Lidé říkají tomuto gruntu „U pánů“, poněvadž jeden předek nynějšího hospodáře byl podle pověsti v oblíbě a vážnosti u své vrchnosti a robota byla mu slevena, kdežto jeho předchůdci i nástupci musili pravidelně robotovat, jako ostatní obyvatelé obce.

Praděd nynějšího hospodáře František Kadlec, ještě robotník, oženil se s Terezií Hamerskou z Dolních Hamrů u Víru. Z jejich manželství, vzešlo devět dětí, jímž otec často říkával, že by se rád dočkal chvíle, kdy bude zrušena robota. Jeho přání se splnilo a on zemřel poté roku 1849.

Usedlosti se ujal František Kadlec, čtvrtý podle stáří, který sloužil plných osm roků na vojně. Za manželku vzal si Čenku Řebůrkovou z Rovečného, která měla 1200 zlatých věna. Měli 5 dětí, z nichž nejstarší František ujal se statku, sestra Žofie provdala se do Korouhvice za Vavříčka, bratr Josef nešťastně zahynul v Dolních Hamrech. Spadl jako 23-letý s habru. Čeněk hospodařil na koupené

usedlosti v Dolních Hamrech a Antonín žil do roku 1936 jako svobodný na výměnku v chaloupce s matkou. Pomáhal při léčení dobytka a byl živým svědomím celé obce. Otec nynějšího majitele zemřel ve věku 49 let roku 1902, nachladiv se na čekané. Zanechal po sobě 6 malých nezaopatřených dětí, takže tíha a celé starost o statek přenesla se na vdovu Annu, rozenou Šimkovou z Rovečného. Tato věnovala veškerou energii svým dítkám a rozkvětu hospodářství. Její pilná práce přinesla zdárné plody. Děti dobře zaopatřila. Dcera Josefa provdala se do Chlumu za rolníka Josefa Vondru, syn Štěpán je stavitelem v Praze, Božena provdala se za Adolfa Šimka v Rovečném, Josef je továrníkem v Praze a Antonín strojníkem v Rovečném.

Stařenka žila na výměnku a radovala se z úspěchů svých dětí. Zemřela po delším utrpení dne 5.prosince 1939 ve věku 82 let. Rozloučili jsme se s ní v pátek dne 8.prosince 1939 a doprovodili jsme ji na českobratrský evangelický hřbitov v Rovečném.

č.6.

Domek číslo 6 patří nyní k číslu 5. Jeho majiteli jsou František Kadlec a jeho manželka Amálie. Přezdívkou tohoto čísla je „Na Vidlařově“, protože zde dělávali vidle a různé nářadí. Poslední majitel Viderkott prodal hospodářství a odstěhoval se do Ameriky. Po dlouhá léta bydlil zde v nájmu František Šenkýř, který si pak koupil domek č.24 od Františka Kováře.

Nyní je toto číslo připojeno k číslu 5 a trávila v něm svá výměnkářská léta „babička pánova“, matka dnešního majitele.

č.7.

*Halva Rudolf
Marie Halvová
Halva František*

Číslo 7 jest majetkem Rudolfa Halvy a jeho manželky Ruženy, rozené Strakové z Korouhvice. Hospodaří na domku od roku 1929. Jejich děti jsou: Rudolf, Zdeněk a Květa.

Otec nynějšího majitele František Halva pocházel z Věstínka a přiženil se na toto místo, pojav za manželku Josefu Kovářovou. Žijí teď na výměnku. Přikoupil

k domku kousek pole od čísla 19; a od čísla 9. Jako voják sloužil ve světové válce na ruské frontě a domů se vrátil v roce 1918. Před ním hospodařil na tomto čísle rod Kovářův. Říká se zde „U tesařů“.

č.8.

Karel Haberhauer

Františka Haberhauerová

Nynější majitelé usedlosti č.8. jsou Karel Haberhauer z Mor. Radiměře a jeho manželka Františka. Hospodaří na statku od roku 1909, kdy se oženil s vdovou Františkou, rozenou Bednářovou a provdanou Hauptovou. Zanedbané hospodářství přivedl k rozkvětu. Je milovníkem ovocných stromů, jichž vysázel přes 300. V roce 1914 opravil stavení, v r.1922 zavedl elektrické osvětlení, v roce 1927 vodovod a napajedla a v roce 1930 postavil novou stodolu nákladem 50.000 K.

Zúčastnil se války světové na ruské frontě a léčen byl v nemocnici v Praze. Domů přišel roku 1916. Je milovníkem pěkných koní a za svého hospodaření vystřídal asi 100 koní. Chodí rád na hony.

Dědeček nynější spolumajitelky, Jan Bednář byl dlouholetým a na svou dobu velmi pokrokovým starostou. Rodiče její, Čeněk a Františka Bednářovi postavili ve Žlebích dvě vilky, č.26 a č.32. Práci stolařskou a řezbářskou obstaral dnešní majitel. V roce 1897 přikoupeno bylo Na košíčku od č.11. - 37,5 míry pole.

č.9.

Josef Dvořák

Františka Dvořáková

Usedlost č.9 jest majetkem Josefa Dvořáka a jeho manželky Františky, rozené Loubalové z Tasovic u Kunštátu. Jejich děti jsou: Josef, narozený 1927 a Miloslava, narozená 1933. S nimi sdílí domácnost matka hospodyně Františka Loubalová, která jim velmi dobře vypomáhá v hospodářství.

Otec nynějšího hospodáře, rovněž Josef Dvořák pocházel z Bolešína a koupil tuto usedlost roku 1903 od Jílků, kteří zde hospodařili od nepaměti. Zúčastnil se světové války a zemřel jako válečný zajatec v Itálii v roce 1918. Rovněž jeho manželka zemřela o několik let později po dlouhé plicní chorobě. Byla příznivkyní nově založeného hasičského sboru ve Věstíně, jemuž darovala pozemek na stavbu hasičského skladiště.

Sourozenci nynějšího majitele jsou, Františka, provdaná za pekaře Zemana v Brně, Blažena za stoleře Adolfa Šenkýře, Bohumil je ženat v Brně. Nejmladší Stanislav zemřel v mladém věku 20 let.

č.10.

Josef Bednář

Františka Bednářová

*Nynější majitelé čísla 10 jsou Josef Bednář a jeho manželka Františka, rozená Šenkýřová z č.24. Jejich děti jsou Zdeňka *1932 a Josef *1935. S nimi žije na výměnku matka hospodáře Čenka Bednářová a její bratr Adolf Jílek. Sestra hospodáře je provdána za domkaře Josefa Bělehrada v Korouhvi. Nynější majitel proved řadu oprav, jimiž domek získal na vzhledu.*

Přezdívkou tohoto místa je „U hospodskéjch“ nebo ve staré hospodě. Před šedesáti léty se tam vyučovalo třikrát týdně a třikrát v Nyklovicích. Učil u nás František Bednář z Louky, později řídící učitel ve Víře, který tam zemřel v roce 1913 a je pochován na hřbitově v Rovečném.

Rod Bednářů žije na tomto místě od nepaměti.

č.11.

Josef Šenkýř

Hermínie Šenkýřová

Majiteli statku číslo 11 jsou dnes Josef Šenkýř a jeho manželka Hermína, rozená Jonášová z Mor. Křížánek, hospodaří od roku 1910. Rod Šenkýřův, je na onom místě, od nepaměti.

Jejich děti jsou: Josef, Ružena, Jarmila a Věra. Ružena provdala se do Rovečného za rolníka Adolfa Jančíka.

Lidé říkají tomuto místu „u Šenkýřů na gruntě“. Byl to veliký statek, jeden z největších ve Věstíně. Věštinu polností rozprodal otec nynějšího hospodáře v roce 1897, takže zůstalo při místě jen 18 měřic pozemků.

Na tomto místě, provozuje se od roku 1835 hostinská živnost a zdejší ochotníci zde sebráli přes padesát divadelních her za režisérství správce školy Jindřicha Totuška. Poněvadž místnost byla malá, vybourána zeď mezi kuchyní a světnicí, čímž povstal větší prostor a jeviště mohlo býti postaveno v kuchyni, takže světnice zůstala celá bledištem.

č.12.

Majitelkou tohoto domku je Emilie Burianová z Brna, dcera bývalé majitelky Čenky Staňkové, která zemřela roku 1935 ve věku 90-ti let. Tato stařenka žila mnoho let sama v tomto domku, jen občas v prázdninách za ní přijížděla dcera Emilie a vnučka Soňa. Otec nynější majitelky byl výborným zedníkem (polírem) a zemřel po dlouhé chorobě roku 1914.

Poněvadž domek byl hodně sešlý, dala jej paní Burianová v roce 1938 přestavět. Z jeho světnice je pěkný výhled do údolí Věstínky

č.13.

Bureš Josef

Burešová Františka

Dnešními majiteli domku jsou: Josef Bureš a jeho manželka Františka, rozená Pelikánová z Rovečného. Jejich děti: Květuše – 12 roků, Josef – 10 roků Zdenka – 8 roků, Ladislav – 6 roků, Mirek – 4 roky.

Domek koupili Burešovi v roce 1928 od Františka Náhlíka, který se s rodinou odstěhoval do Oldříše u Poličky, zakoupiv tam menší usedlost.

S rodinou Náhlíkovou jsme ve škole byli ve stálém styku. Po řadu let byla „tetička“ Náhlíková školnicí a posluhovačkou ve škole. Byla to rodina velmi přičinnivá. Vychovala šest zdravých dětí: Miloš, František, Žofie, Josefa, Františka a Stanislav.

Nynější majitel Bureš pronajal si od p. Františka Vavříčka z čísla 18. kovárnu a provozuje s úspěchem živnost kovářskou. Nejstarší syn Josef zemřel 15.listopadu 1939 po krátké nemoci.

č.14.

J.Bělehradová

*Dnešní majitelkou č.14 jest Josefa Bělehradová *1875 ve Věstíně a rozená Šenkýřová z č.4. Její děti jsou Albína a Emil. Emil se vyučil zámečnictví v Rovečném u p. Antonína Kadlece. K domku patří 4 míry pole na Bukovcích. Nynější majitelka provdala se r.1918 za krejčího Josefa Bělehrada. Když ovdověla, vrátila se do rodné obce, kde koupila domek od vdovy Žilové (r.1924). Ráda čte bibli a chodí pilně do kostela.*

č.15.

Číslo 15. patří Františku Šenkýřovi *1890 a jeho manželce Růženě *1887, rozené Zrůstové z Telecího u Poličky. Jejich děti jsou: František, Růžena, Emilie, Vlastimil, Stanislav, Josef a Jarmil. Nynější majitel koupil domek r. 1913 od Hynka Nykodyma, který se odstěhoval na Hrdou Ves, koupiv podsedeck od řídícího učitele F. Bednáře.

Před Nykodymovými hospodařil zde rod Vavruškův.

U domku není žádných polností. Mívají několik mír pronajato. Ačkoliv majitelé žijí v prostých poměrech, přece se o děti starali, a velmi pilně do školy posílali. Dcera Růžena provdala se za Štěpána Kadlece z č.17, Emilie za Josefa Navrátila, Vlastimil je vyučen stolařem, Josef zámečnickem, František obuvníkem, Stanislav kominíkem, Jarmil kovářem. Rodiče mají z nich radost.

Dnešní majitel je od roku 1925 sbormistrem hasičského sboru a je velmi činný.

č.16

Josefa Justová

Majitelkou domku je Františka Justová, která žije jako vdova se svými dětmi Josefou, Žofií a Adolfem.

Žofie pracuje v továrně ve Víru, Adolf je zedníkem. Nejstarší syn František se přizemnil, v roce 1926 na domek číslo 21 ve Věstíně.

Tento domek má přezdívku, a říkají tam „U kopců“.

č.17.

Čeňka Kadlecová

Bobuslav Kadlec

Dnešním majitelem domku jest Bobuslav Kadlec, se svou matkou Čeňkou a svým bratrem Jaroslavem, který jest stížen zakřivením páteře, hospodaří od roku 1935, kdy zemřel jeho otec po dlouhé těžké žaludeční nemoci. Byl velmi dovedným zednickým mistrem a polírem a prováděl, v zastoupení firmy Veselský z Jimramova, většinu staveb v okolí.

Rodina byla velmi četná. Sourozenci majitelovi jsou: nejstarší syn Adolf, vystavěl

domek ve Žlebích, František, vyučený kupec je od světové války nezpěstný. Dcera Žofie je provdána za Antonína Šťastného, kováře ve Slavíkovcích u Brna, Emilie za Eduarda Vacu dělníka ve Víru, Božena za Stanislava Matusku. Josef je kovářem v Komíně u Brna. S nimi sdílí domácnost jejich strýc Adolf Kadlec, jenž býval polírem a chodil na práci za Jimramov, Německé a Olešnici, zvláště na stavby silnic.

č.18.

František Vavříček

Františka Vavříčková

*Domek č.18 jest majetkem Františka Vavříčka *1871 a jeho manželky Františky, rozené Matuskové z Borotína (*1872). Hospodaří na domku od roku 1896.*

*Jejich děti jsou: Františka *1903, která je provdána za Josefa Šimka, revidenta okresního soudu v Kunštátě; Blažena *1906 provdána za Čenka Koláře, Krajčího v Rovečném; nejmladší Eliška žije doma s rodiči.*

Rod Vavříčků žije na tomto místě od roku 1820. Děd Karel Vavříček byl kovářem ve Víře na Navrátilově gruntě pod Ždírkem. Zakoupil v roce 1820 ve Věštině malý domek s jedním okénkem a kovárnou, kterou vykopal roku 1830 pod světnicí. Otec majetníkův postavil malý zděný domek, který zvětšil nynější majitel r.1914.

Jako kovářský tovaryš prošel pěšky Slavonii, Chorvatsko, Rakousy, Bosnu a Čechy, čímž získal pro svůj život mnoho cenných zkušeností, které se snažil uplatňovat v rodné obci. Jako dlouholetý starosta úsilně a energicky pracoval k tomu, aby v obci byla zřízena škola. Jeho práce, byla korunována zdarem, roku 1909 byla pěkná školní budova odevzdána svému účelu.

Vysázel neplodnou strán „Kopec” pěknými stromky, takže zvláště z jara poskytuje rozkošný pohled. Též zajímá ho včelaření a mívá až desaterý včely. Kovárství provozoval do roku 1927, kdy pronajal kovárnu Josefu Burešovi.

Je zajímavé slyšet jeho vyprávění, neboť se v něm zobrazuje život nejen našeho kraje, ale i dalekých cizích krajů před 50 lety.

Polnosti k domku patřící měří celkem 1 ha 80 a. Jména tratí: Pod vrškem, Na Hrbku, Na kopci.

č.19.

*Čeněk Jílek
Jindřiška Jílková
Danislav Jílek*

Nynější majitelé č.19 jsou Čeněk Jílek a jeho manželka Jindřiška, rozená Halvová z Věštína č.1. Jejich děti jsou: Josef, obchodník, který se v roce 1938 oženil a usadil v Německém Brodě; Stanislav, vyučený obuvníkem a Jindřiška – sdílí domácnost s rodiči.

Na výměnku žil s nimi František Jílek, který zemřel roku 1939.

Jílkovi hospodaří na domku od roku 1911, kdy jej koupil od Josefa Kadlece, který se odstěhoval do Rovečného. Před ním hospodařil tu Josef Mistr z Rovečného.

Roku 1913 koupil Jílek společně s Adolfem Šenkýřem z č.4 stodolu od č.11, kterou celou pokryli. V roce 1925 koupil 10 měřic polností od č.9 na Bukovcích.

Ve světové válce byl na italské frontě a vrátil se r.1919 jako legionář.

č.20.

*Emil Dudek
Josefa Dudková
Marie Jílková*

*Domek č.20 jest majetkem Emila Dudka *1905 a jeho manželky Josefy, rozené Filipi z Kuklíka. Jejich děti jsou: Jaroslava 8 roků a Vlasta 4 roky. Hospodaří na domku od roku 1930.*

Před ním hospodařil na domku jeho otec Jan Dudek, který se přistěhoval do Věštína z Březin u Poličky. Tento zakoupil 60 mír pole v katastru Rovečného a odstěhoval se se svými dvěma svobodnými syny “k hájence” pod Horním lesem, kde pro ně vystavěl dvě hospodářská stavení.

Sourozenci nynějšího majitele jsou: Josef a Ladislav (hospodaří u hájenky), nejstarší František se nevrátil z Ruska a je nezvěstným, nejmladší Jaroslav zemřel na Podkarpatské Rusi v Chustu v činné službě vojenské jako 22 letý na tyfus.

Nákladné opravy provedl nynější majitel v roce 1935. Před rodem Dudkovým byli na domku Justovi a Jílkovi. Pole jsou Na stráni a Na Bukovcích. Majitel domku jest velmi zručným tesařem, kteréžto zaměstnání převzal po svém otci.

č.21.

Josefa Justová
Josefa Šimková

Dnešní majitelé domku jsou František Just a jeho manželka Josefa, rozená Halvová z čísla 1, která tento domek zdědila po své matce. Mají dcerku Martu, nyní 10 letou. Majitel je tesařem, spolumajitelka švadlenou. S nimi sdílí domácnost Josefa Šimková, rozená Halvová. Byla provdána ve Lhotě, ale po dvou letech se vrátila do rodné obce ke své neteri. Přes svůj pokročilý věk je velice čilá. Matka spolumajitelčina, Anna Halvová, 65 roků stará, žije v Nedvědicí a vede domácnost svému příbuznému Metoději Vendolskému.

č.22.

Karel Haberbauer

Domek číslo 22 je majetkem rolníka Karla Haberbauera z čísla 8. Říkají tam na "Drabách" a vystřídalo se tam mnoho majitelů. Nejstarším známým majitelem byl Josef Šenkýř, který postoupil svůj majetek vnuku Adolfu Šenkýřovi. Ten, po několika letech prodal domek svému švagru Josefu Vaškovi, od něhož, domek odkoupili manželé Haberbauerovi.

č.23.

Josef Kadlec
Antonie Kadlecová

Domek č.23 jest ve Žlebích. Jeho majitelem je Josef Kadlec, úředník finančního ředitelství v Jihlavě a jeho manželka, rozená Hlávková z Rožné. Jejich dcerka Dášinka je čtyřletá.

Hospodářství obstarává dosud jeho matka Antonie (83 – letá) a setry Josefa a Hedvika. Nejstarší bratr František zemřel r.1914 jako majitel hostince, který postavil jejich otec. Ten zemřel v roce 1930. Byl vyhlášeným krejčím a žil pro celé okolí. V roce 1933 zemřela po těžké nemoci v nemocnici v Poličce sestra majitele Žofie. Matka je na svůj vysoký věk podivuhodně čilá.

Praděd této rodiny, Josef Kadlec, pocházel z Věštína z gruntu č.5 a oženil se na výměnek a pak postavil jako první chalupu – samotu ve Žlebích.

č.24.

Josef Šenkýř
Marta Šenkýřová

Nynější majitelé domku č.24 jsou: Josef Šenkýř a jeho manželka Marta, rozená Čuhlová z č.3. Jejich děti jsou: Olga – 3 letá a Josef – 1 letý. Společnou domácnost s nimi sdílí rodiče majitele František a Žofie Šenkýřovi, kteří měli celkem 7 dětí: František je zedníkem a je ženat na čísle 15, Žofie zemřela svobodná za mlada, Josefa je provdána v Chlumě u Haklů, Františka ve Věstíně za Josefa Bednáře, Adolf je ženat v Rovečném a nejmladší Žofie byla provdána v Rovečném za řezníka Lad. Unčovského a zemřela po krátkém manželství, zanechavši dva malé chlapečky.

K domku Šenkýřových patří 5 mír pole u Haberbauerova lesa. Přezdívkou tohoto čísla jest "Udeřilovi na kopci".

č.25.

A.Jílková

Majitelem domku je Štěpán Jílek z Prahy a jeho manželka Anna, rozená Socháňová z Turč.Sv.Martina, kteří domek koupili roku 1929 od legionáře a invalidy Karla Huka. Tento jej koupil v roce 1927 od Marie Staňkové, vdovy po lesním ve výslužbě Františku Staňkovi (*1847 v Rovečném č.1), jež se přestěhovala do Sychotína u Kunštátu. Domek byl postaven zednickým polírem Františkem Halvou, který jej prodal v roce 1911, lesnímu Staňkovi.

č.26.

Karel Haberbauer
Františka Haberbauerová

Domek č. 26 jest stejně jako předcházející číslo ve Žlebích a patří rolníkovi Karlu Haberbauerovi z Věstína č.8.

Jest to vilka, v níž trávila poslední léta svého života milá stařenka, matka pí. Haberbauerové, Františka Bednářová. Všeobecně se jí říkalo „babička Bednářová“ a její milá povaha a rozšafnost nám připomínávala babičku Boženy Němcové.

V létě pronajímala vilku letním hostům, jednou zde bydlil bývalý starosta

města Brna Karel Tomeš, po řadu let sem jezdila rodina brněnského lékaře a známého sběratele brouků a hmyzu, Josefa Fleischera, rodáka Rovečského.

V posledních letech byla zde umístěna druhá třída, zřízená pro velký počet dětí při zdejší škole.

č.27.

Jindřich Totušek

Josefa Totušková

Dům číslo 27 ve Žlebích jest Věstínská jednotřídní obecná škola, na níž čtem slova Jana Ámosa Komenského: "Synu, uč se moudrým býti!". Postavena byla v letech 1908 – 1909 a otevřena 2.července 1909. Vyučovali se v ní začalo 15.září 1909. Do té doby chodily děti z Věstína a Věstínka do školy v Rovečném.

*Správcem školy ustanoven prozatímně Josef Kostecký z Jimramova, který zde působil do 1.března 1910. Toho dne bylo místo správce definitivně obsazeno, dosavadním učitelem v Rovečném, Jindřichem Totuškem *1884 v Jimramově, jenž v Rovečném vyučoval od roku 1904 až do 1.března 1910.*

*Jeho manželka byla Josefa, rozená Staňková (*1886) z Rovečného číslo 1. Ještě v Rovečném narodily se jim dvě děti: Jaroslav *1906 a Jarmila *1908.*

*Ve Věstíně narodila se dcera Libuše *1916. Syn Jaroslav se oženil s učitelkou Jaroslavou Kovářikovou ze Sulkovce a jest odborným učitelem na měšťanské škole v Protivanově. Mají dva syny: Jaroslava *1933 a Milana *1937. Jarmila je provdána za velkostatkáře a majitele lázní Mikulaje Witczaka v Polsku. Druhá dcera Libuše je profesorkou v Moravské Ostravě.*

Jako definitivní správce školy působil zde Jindřich Totušek od 1.března 1910 do 1.července 1939, kdy odešel do pense.

Škola ve Žlebích je pěkná, a jako kulturní středisko Věstína a Věstínka dobře plní svoje poslání. Bližší podrobnosti o ní jsou zaznamenány ve všeobecné části kroniky.

č.28.

Karel Haberhauer

Františka Haberhauerová

Dnešním majitelem pazdery č.28 jest rolník z čísla 8 Karel Haberhauer.

Bývalá pazderna slouží nyní za skladiště různého náradí a je neobydlena.

Před několika roky, bydlil tam jako podruh s rodinou Josef Zelený, který se potom odstěhoval do Malého Tresného. Za světové války tam bydlili italští uprchlíci.

č.29.

*Jan Mareček
Emílie Marečková*

Domek číslo 29 je dnes v majetku Jana Marečka a jeho manželky Emílie, rozené Elisové z Rovečného. Jejich dítě je Eva – rok stará. Nynější majitel se přizemil do Věstína v roce 1935.

Před ním byla majitelkou domku Eleonora Buršová. Její muž rád zpíval veselé písničky a zabýval se chovem kanárků. Do Věstína se přistěhovali z Bolešína a domek koupili od Josefa Halvy, který přesídlil na Hrdou Ves. Byla to původně stodola, kterou od č.11 koupil Halva a upravil na obytné stavení.

Buršovi prováděli prakticky Kristovo přikázání lásky k bližnímu a postarali se – ač velmi chudí – svědomitě o výchovu tří dětí vzdálených příbuzných: Bubuslava, Emílie a Boženy Elisových, kteří v mladém věku, osiřeli.

Babička Buršová přežila svého muže o několik let. Zemřela v roce 1937. Ráda si s každým povykládala, a její milá tvář pobádala každého, aby si s ní pohovořil o starých časech.

č.30.

A.Jílková

Nynější majitelé tohoto čísla jsou, Štěpán Jílek a jeho manželka Anna, rozená Socháňová z Turčanského sv.Martina. Jejich děti jsou: Zora, Libuše a Jindřiška.

Během třiceti let vystřídal tento domek několik majitelů. Prvním majitelem byl nejstarší syn Františka Kadlece, krejčího ze sousedního domku ve Žlebích, který tento dům o jednom poschodí vystavěl v roce 1910 a získal proň koncesi výletního hostince. Po jeho brzkém úmrtí provdala se vdova Josefa za Ferdinanda Kramáře z Nížkovic u Vyškova. V roce 1924 prodali hostinec manželům Zítkovým z Bystrice nad Pernštejnem.

Po několikaletém pobytu, prodali i oni hostinec Štěpánu Jílkovi z Prahy, který jej velkým nákladem upravil a na pozemku Věstínka za potokem postavil ještě jedno obydlí. Živnost hostinskou pronajímají. Do roku 1940 se vystřídali 3 nájemníci: Stanislav Zána, Alois Podařil a František Šimek.

č.31.

Majitelkou čísla 31 je Františka Staňková, vdova po Josefu Staňkovi, zedníku, který padl 30.března 1917 na ruské frontě, a který si před válkou v roce 1912 domek vystavěl. Vdova ocitla se v těžkém postavení, neboť jí zůstalo na starosti pět dětí. o všechny se pečlivě postarala.

Nejstaršího syna Adolfa dala vyučiti stolařem. V roce 1939 jsou její dcery již provdány. Božena se provdala za Josefa Vaška a bydlí v Rovečném, Emílie se provdala za Faitu a bydlí v Brně, Josefa, provdaná za Bohuslava Navrátila bydlí v Praze. Nejmladší dcera Věra se provdala za Ludvíka Goliáše a hospodaří společně s nynější majitelkou.

č.32.

Dnešní majitelkou vilky č.32 ve Žlebích je Anna Bučková z Litavy, rozená Vodičková z Kardašovy Řečice. Domek ten zdědila po soukromníku Petru Kališovi, který po 35-letém pobytu v Americe přijel do vlasti a koupil v roce 1922 tuto vilku od Štěpánky Šejnohové z Karasejna, rozené Hauptové z Radiměře, která jej dostala jako mateřský podíl z čísla 8. ve Věstíně.

Domek byl postaven v roce 1910 Čeněkem Bednářem a dokončen Karlem Haberhauerem z čísla 8. ve Věstíně.

č.33.

Domek číslo 33. nachází se ve Žlebích pod Věstínem a jeho majiteli jsou František Halva, tovární dělník a jeho manželka Rozálie. Jejich děti jsou: Aloisie, František, Anna, Růžena a Jaroslav. Aloisie je provdána v Praze, Anna za Bedřicha Matušku ve Víře, František jest zaměstnán v Praze, Růžena rovněž Jaroslav žije s rodiči.

Ze své skrovné mzdy postavili si v roce 1926 tento pěkný domek a stále jej zvelebují.

č.34.

*Staněk Frant.
Josefa Staňková*

Nynější majitelé domku číslo 34 jsou František Staněk, stolař a jeho manželka Josefa, rozená Petrová z Rovečného. Mají 13 – letého chlapce Jiřího, který chodí do měšťanské školy v Olešnici. Majitel pracuje jako stolař ve vírské továrně a rovněž jeho manželka tam pracuje. Říká se u nich “U stodolských”, poněvadž postavili domek ze stodoly.

č.35

Tento domek je ve Žlebích a náleží Adolfu Šenkýřovi a jeho manželce Blaženě, rozené Dvořákové z Věštína č.9. Jejich děti jsou: Blažena – 16 let, Stanislav – 11 let, Lubomír – 8 let, Helena – 3 letá, Milan – 1 rok. Domek postavili v roce 1931, když před tím prodali domek ve Věštíně. Majitel je dovedným stolařem.

č.36.

Domek číslo 36 je rovněž ve Žlebích pod Věštínem, a jeho majiteli jsou Adolf Kadlec a jeho manželka Františka, rozená Šimonová ze Lhoty u Olešnice. Mají jednoho chlapce Miloše, který se učí obuvníkem v Bystrici n/P.

Po svatbě bydlili nějaký čas u rodičů ve Věštíně v čísle 17. V roce 1932 postavili si domek s menší zahrádkou. Majitel je krejčí a mimo to hudebníkem. Jeho manželka je zaměstnána jako školnice a posluhovačka ve škole.

V roce 1938 přistavěli si kůlnu. V nájmu u nich je bratr majitelův Štěpán Kadlec.

Věstínek

č.1.

Josef Janoušek

Blažena Janoušková

Nynější majitelé usedlosti jsou: Josef Janoušek *1902 a jeho manželka Blažena *1900, rozená Halvová, kteří hospodaří na statku od roku 1923, kdy matka nynější spolumajitelky, Josefa Halvová, postoupila jim usedlost. Tímto rokem datuje se vymření nejstaršího rodu ve Věstínku (Halvů), který na čísle prvním – podle farního záznamu v Rovečném již od roku 1650 – nepřetržitě hospodařil.

Majitel usedlosti pochází z čísla 32. Zastává dnes funkci náměstka starosty, byl členem místní školní rady a náčelníkem hasičského sboru. Z manželství vzešly 4 děti: Blažena *1932, t.č. úřednice v Plzni, Adolf *1923, Blahoslav *1924 a Mojmír *1926.

Otec nynější spolumajitelky, Adolf Halva, byl dvakrát ženat. První jeho žena, rozená Svobodová z Věstínka, druhá rozená Novotná z Nyklovic. Z prvního manželství byli 3 synové: Adolf, František a Cyril, všichni ztím osudem postiženi. Nejstarší Adolf se přizemil na statek do Bolešína, kde zemřel v mladém věku. Při skládání obilí spadl s patra a nabodl se na vidle. Druhorozený František byl raněn mrtvicí právě před svou svatbou a nejmladší Cyril zemřel svobodný na tuberkulosu.

Z druhého manželství zůstal jeden syn a dvě dcery. Syn zemřel sedmiletý na zápal plic a brzy po něm zemřel i jeho otec, nachladiv se na čekané (1906). Od tohoto roku hospodařila vdova Josefa se svými dcerami Josefou a Blaženou. Dcera Josefa byla provdána za Adolfa Bednáře, rolníka z Víru. Měli 4 děti: Miloš, Olga, Adolf a Pavel. Když roku 1911 vyhořeli, prodali usedlost a přestěhovali se k matce do Věstínka a všechny děti chodily do školy ve Žlebích. Roku 1918 zemřel jejich otec následkem válečných útrap a vdova společně s babičkou se postarala o jejich další výchovu. Miloš je tajemníkem v Plzni, Olga poštovní úřednicí, Adolf odborným učitelem v Hradci Králové a Pavel je zaměstnán v Brně.

č.2.

Josef Polák

Josefa Poláková

Aloisie Poláková matka

*Usedlost jest majetkem Josefa Poláka *1892 a jeho manželky Josefy *1895, rozené Čublové z Rovečného, která byla od svého dětství vychována ve Věstínku č.12 od babičky a dědečka Bednářových až do sňatku a byla jimi vybavena. Mají jednoho syna, Miloše *1927. Domácnost s nimi sdílí matka hospodářova Aloisie Poláková *1870, rozená Navrátilová. Otec nynějšího majitele koupil větší část usedlosti v roce 1910 od svého bratra Františka Poláka, který se odstěhoval na usedlost ve Vrtěžírí u Bystřice n/P. Les ve Žlebích koupil Karel Jančík z Rovečného, louku ve Žlebích Jan Nykodým z Věstínka a část pozemků "Na stráni" František Náhlík a bratr majitelův Cyril Polák.*

*Nynější majitel měl dva bratry: Adolfa *1894 a Štěpána *1898. Adolf zemřel po těžkém zranění ve světové válce r.1915 v Marmorošské Libotí a nejmladší Štěpán v roce 1918 doma jako dvacetiletý jinou následkem válečných útrap na tuberkulosu. Velmi dobře se učil ve škole a byl kupcem.*

Rodné usedlosti se ujal roku 1920 majitel, ačkoliv byl původně obchodním zástupcem, jako absolvent obchodní školy v Kolíně. Ze světové války se vrátil r.1917. Zastává nyní funkci náčelníka hasičského sboru, je členem obecního zastupitelstva a po 10 let náměstkem starosty. Statek zvětšil zakoupením 153 arů lesa ze záboru od velkostatku Kunštát.

Rod Poláků pochází z Rovečného, z místa, kde nyní hospodaří Čeněk Elis. Ve Věstínku jsou od roku 1875. V roce 1882 provedena přestavba světnice a kuchyně.

Dědoušek nynějšího hospodáře měl 4 syny a 1 dceru provdanou za hajného Františka Dlouhého ve Věstínku.

Nyní obdělává majitel celkem 12,5 ha polí, která se nalézají „Na kopci“, „U hloušku“, „Na ostrážné“, v roce 1931 přestavěl a rozšířil stodolu, starou již 110 roků (letopočet 1821 je zachován na kameni).

Před rodem Polákovým hospodařil na usedlosti pantáta „Hejli“, vlastně Hamerský, o němž starší pamětníci mnoho zajímavého vypravují. Při usedlosti bývala barvírna, dosud říkají „studna u barevny“. Ve Žlebích na nynější Nykodýmově louce bývalo bělidlo na plátno. Náležel mu též Navrátilův mlýn ve Vírě. Zemřel v Kunštátě, kde se zadusil při obědě. Panímáma pocházela z Brna a byla velmi bohatá, měla prý plný kufr peněz, takže ani nevěděla, kolik jich bylo.

č.3.

Marie Dlouhá

Domek jest majetkem obce Věstínka, a byl koupen v roce 1936 od Marie Dlouhé, která v něm dlouho žila jakožto vdova po svém muži Josefu Dlouhém. Ten zahynul tragicky raněn mrtvicí při práci v panském lese. V domku žila též matka bývalé majitelky Františka Konopáčová, která se dožila vysokého věku 92 let. Marie Dlouhá má na domku právo výměnku. Čtyři míry pole odkoupil od domku Josef Podsedník.

č.4.

Nynější majitelé tohoto domku jsou František Břenek a jeho žena Blažena, rozená Hlaváčková z Brťoví. Mají šest dětí: Miloše, Věru, Blaženu, Jaroslava, Františka a nedávno narozené nejmladší.

*Domek koupili v roce 1926 od manželů Prudkých, kteří se odstěhovali do Hlubokého na Novoměstsku. Před nimi hospodařil na tomto místě rod Žilův, posledně Josef Žila *1865, který byl typickou postavou a jemuž říkali lidé „Pobožný”. Těžkou ztrátou stížena byla rodina úmrtím jediného syna Adolfa *1865, který padl na ruské frontě roku 1914. Byl prvním padlým z Věstínka. Dnešní majitel je delší dobu na práci v Německu.*

V tomto domku bývala za starých časů hospoda. Staří říkali, jak se tam, krásně “při vérglu” tancovávalo a jak ženské tancovaly většinou boso.

č.5.

František Dvořák
Josefa Dvořáková

Číslo 5 je statek, náležející Františku Dvořákovi a jeho manželce Josefě narozené 1877. Hospodář se narodil 1872. Jejich děti jsou: Josef, Josefa, František, Jan, Oldřich, Emilie, Jarmila a Vlasta. Rod Dvořáků pochází ze Sádku u Poličky. Usedlost koupil otec nynějšího hospodáře František Dvořák roku 1872 od Žilů, kteří na místě hospodařili od nepaměti. Byl vyučen stolařem a všechnu práci stolařskou a kolářskou si sám obstarával. Matka byla rozená

Nykodýmova z Věstínka.

Nynější hospodář stál po mnoho let v čele obce. Byl dlouholetým členem obecního zastupitelstva, po jedno období starostou, po dvě období náměstkem starosty, místostarostou místní školní rady a dlouholetým starostou hasičského sboru, jenž při založení finančně podpořil. Jest též po několik období presbytrem českobratrské evangelické církve v Rovečném.

Zúčastnil se světové války na italské frontě a zakusil mnoho zlého. Vrátil se domů v roce 1917.

Roku 1822 přistavěna kůlna, v roce 1914 sklep, r.1933 vystavěna prostranná stodola. V roce 1886 přikoupeno 9 mír pole od rolníka Procházky z Bolešína, r.1903 přikoupeno 13 mír pole od rolníka Čenka Dvořáka z Bolešína. Nynější celková výměra vykazuje 63 mír polností.

Syn hospodářův František Dvořák se přiženil v r.1936 na rolnickou usedlost Gregorovu do Ubušína.

V létě 1905 vyvrácena při větrné bouři stará lípa, která pobořila střechu stodoly. Trati polí: „Na hranicích“, „Kocholík“.

č.6.

Svoboda Adolf

Svobodová Marie

*Dnes jsou majiteli domku č.6.: Adolf Svoboda *1901 a jeho manželka Marie *1905 rozená Vávrová ze Sulkovce. Mají dvě děti: nevlastní Marii Vávrovou *1931 a vlastního Adolfa *1934. Rod Svobodů hospodaří na domku po tři generace. K domku patří 15 mír pozemků, které jsou „na Ostrážné“.*

*Domácnost s nimi sdílí na výměnku matka majitele Magdalena Svobodová *1866 rozená Štoudková s Tasovic. Zde také bydlil bratranec nynějšího majitele František Svoboda *1866, jenž ve světové válce následkem zranění zemřel ve Vídeňském Novém Městě. Muž výměnice dostal růži do krku a v krátkosti zemřel. Její nemanželský syn Josef Štoudek *1884 se přiženil na domek č.23. Rodiče jejího muže se dožili oba vysokého věku přes 90 let.*

Před nimi hospodařil na domku, prý velmi špatně, rod Čuhlů. Měli jen jednu kozu, kterou přechovávali ve své kuchyni.

č.7.

František Vávra

Marie Vávrová

*Domek je dnes v majetku Františka Vávry *1890 a jeho manželky Marie, rozené Štouračové z Kobylnic. Jejich děti jsou: František *1921, Josef *1923, Adolf *1930 a Julie *1933.*

Majitel zúčastnil se světové války na ruské a italské frontě, kdež byl zajat. Jest obuvníkem, ale nyní nepracuje. K domku patří 5,5 míry pole. Mají dva kusy dobytka. Syn František jest vyučen holičem, Josef krejčím. Domácnost s nimi sdílí matka majitelova Anna Němečková, roz. Vávrová.

č.8.

Josef Dlouhý

Josefa Dlouhá

*Nynější majitelé této usedlosti jsou Josef Dlouhý *1876 a jeho manželka Josefa *1894 rozená Svobodová z Věstínka. Jejich děti jsou: Milada, Josefa, Vlastimil, Vlasta, Olga, Josef a Adolf. Rod Dlouhých pochází z Rovečného, z místa, jež nyní obývají Kolářovi (u potoka). Celkem obhospodarují 43 mír pozemků. Chovají pět kusů dobytka.*

Sourozenci nynějšího majitele jsou František, který zemřel svobodný roku 1934 a Čeněk, který padl na ruské frontě u Krakova roku 1914 a býval sluhou v agrární bance v Brně.

Jejich otec byl hajným na panství kunštátském a sloužil v Rovečném, v Ubušíně, v Dalečíně a ve Věstínku. Dožil se vysokého věku 88 let. Usedlost koupil roku 1885 od Františka Jančíka, obchodníka v Rovečném, a ten koupil podsedeck od Josefa Hahy, jenž odjel do Ameriky. Před tím hospodařil na tomto místě rod Knotkův a před ním rod Chládkův.

č.9.

František Dlouhý

Františka Dlouhá

*Majitelem usedlosti jest František Dlouhý *1857 a jeho manželka Františka *1867. Byl dlouholetým hajným na kunštátském panství, a to od roku 1888 do roku 1931, kdy odešel do pense.*

*Usedlost koupili v roce 1888 od Adolfa Halvy ml., který se odstěhoval do Bolešína. Jejich děti: František *1889, Josef *1896, Františka *1893 a Stanislav *1909. Josef se vyučil řezníkem a padl ve světové válce r.1916 na rumunské frontě. Františka je provdána za Antonína Šilhána. Nejmladší Stanislav se oženil v roce 1939 a jeho manželka byla Halvová z Hrdé Vsi. Nejstarší syn František se vrátil r.1919 ze světové války a hospodařil s rodiči.*

Celkem mají 25 mír pozemků. Jména tratí jsou: Na předku, Na březince a Na bolesku. Chovají celkem 4 kusy dobytka.

Před rodem Halvovým hospodařil zde Svoboda, Jančík a Janeček. Býval to dříve grunt od něhož značnou část odkoupili u Chládků.

č.10.

Růžena Justová

*Nynější majitelé usedlosti č.10. jsou František Just *1905 a jeho manželka Růžena *1906, rozená Čublová z Rovečného. Jejich děti jsou: Jaroslava – 6 let, Libuše (4 letá). Hospodaří od roku 1933. Hospodářovi sourozenci jsou: Josef *1903, který se r. 1928, přičlenil na Maršálkovu usedlost v Prosetíně a Jaroslav *1908, který je řídícím učitelem rovněž v Prosetíně.*

Otec dnešního majitele, Josef Just byl dlouholetým předsedou místní školní rady členem obecního zastupitelstva. Pisatel kroniky udržoval s ním po léta přátelské styky. Tento rozšafný hospodář usedlost velice zvelebil. V roce 1912 přikoupil 10 mír pozemků od čísla 13., v roce 1914 postavil pěknou stodolu.

Jeho manželka Růžena, rozená Šimková pocházela z Pernšt. Janovic a byla velmi přičinlivá a zručná hospodyně. Rod Justův hospodaří na gruntě od roku 1860. Před nimi hospodařili tam Markovi a Karáskovi. Justovi pocházejí z Věštína.

Jména tratí: Na předku, Na čihadle, Na obůrku, U lesa. Celkem mají 80 mír pozemků. Při bouři r.1931 byla vyvrácena vichrem u statku stojící krásná lípa a poškodila částečně střechu.

č.11.

Štěpán Nykodým

Františka Nykodýmová

Frant. Nykodým bratr

*Dnešními majiteli usedlosti č. 11. jsou Štěpán Nykodým *1890 a jeho manželka Františka *1897, rozená Havlová z Korouhvice. Hospodaří na místě od roku 1922.*

*Jejich děti jsou: Vlastimil – 17 roků, Libuše – 15 roků, Jindřiška – 13 roků. S nimi sdílí domácnost bratr hospodáře František Nykodým, který se o rozkvět rodného místa velmi zasloužil. Jako válečný zajatec pobyl delší čas v Rusku. Též nynější majitel strávil plných šest let v činné službě vojenské a zažil mnoho zlého. Ostatní jejich sourozenci jsou: Josef, Jan, Adolf, Josefa a Čeněk. Adolf *1886 byl raněn ve světové válce na italském bojišti v roce 1916, Josef se přizemil do Daňkovic a Jan do Rychmanova u Brna. Sestra Josefa se provdala za rolníka Jana Dvořáka v Telecím u Poličky.*

Rodiče nynějšího hospodáře, Jan Nykodým a Čenka, rozená Kadlecová z Borovnice byli velice hodní. Rodina kronikářova uržovala s nimi po celou dobu velmi přátelské styky. Prošli sice trpkou školou života, vychovali 7 zdravých dětí, z nichž dva nadějně syny ztratili ve světové válce. Práví staročestí, poctiví lidé, na jakých spočívá budoucnost českého národa.

Dnešní majitel Štěpán Nykodým je dlouholetým členem obecního zastupitelstva a místopředsedou místní školní rady. Rod Nykodýmů pochází z Nyklovic. Usedlost ve Věstínku koupili od Jančíků z Rovečného roku 1852. Tito však sami na místě nebyli, neboť lidé prý jim říkali, že „nikdy na tom místě chleba nebylo“ a přezdívali tam „Na švábovně“. Za hospodaření Nykodýmova rodu je však nejen chleba, ale i ostatního požehnání dostatek. Před rodem Jančíkovým hospodařil na místě rod Jašů.

Stavení bylo několikrát opravováno a to v roce 1882 a v roce 1908. V roce 1919 zřízen vodovod a roce 1937 vystavěna prostorná stodola. Celkem obhospodařuje 60 mír pozemků. Jména tratí jsou: Na nivkách a Na stráni. V roce 1910 byla přikoupena louka ve Žlebích od Poláků z Věstínka č.2.

č.12.

Emil Čubel

Žofie Čublová

Miloslav Čubel

*Nynější majitelé této usedlosti jsou: Emil Čubel *1891 a jeho manželka Žofie *1899, rozená Havlová z Polomi. Jest starostou hasičského sboru, členem obecního zastupitelstva a býval místopředsedou místní školní rady. Jeho první manželka Jindřiška, rozená Kadlecová, zemřela v mladém věku po delší těžké nemoci. Z tohoto manželství pochází jediný syn Miloš, nyní 18-ti letý. Majitel pochází z Rovečného č.47. Usedlost ve Věstínku zdědil po svém dědečkovi Janu Bednářovi. Jeho jediný syn totiž zemřel svoboděn v roce 1894. Nynější majitel hospodaří na usedlosti od roku 1920.*

*Dědoušek Bednářův *1841 žil klidně na výměnku od roku 1935. Dožil se požehnaného věku 93 let, a byl nejstarším občanem v celém okolí. Po dlouhá léta stál v čele obce a velmi rád vypravoval o starých časech. Jako malý chlapec prožil zrušení roboty a vykládal, jak při tom sousedé chodili „s flintama“ veřejně na hon. Do školy chodil do Rovečného k učiteli Vraspírovi, jenž si ho často poslal do hospody „pro kapku“. Jeho žena, rozená Dvořáková z Rovečného se dožila 82 let.*

Usedlost tuto koupil dědeček roku 1857 od Čermáka, který přesídlil do Rovečného. Stavení bylo několikrát opravováno, posledně v roce 1925. V roce 1927 zřízen byl vodovod. Celkem obhospodařuje 70 mír pozemků. Jména tratí jsou: Na stráni a Pod Štěrbákem.

č.13.

Anna Poláková

Bohumila Poláková

*Majitelkou domku jest Anna Poláková *1876, která hospodaří se svými třemi dcerami: Františkou *1905, Bohumilou *1907 a Martou *1913. Domek koupila v roce 1931 od Štěpána Halvy a v roce 1935 se tam odstěhovala z čísla 35. K domku patří 17 mír blízkého pole. Mají tři kusy dobytka.*

*Dřívější jeho majitel, Štěpán Halva *1889, a jeho manželka Čenka, rozená Svobodová, se odstěhovali do Dolního Smržova u Letovic. Zúčastnil se světové války a přišel domů r.1918. Měl 17 sourozenců, z nichž 8 jich zemřelo. Nejstarší Františka je provdána za Julia Janouška v čísle 32., bratr František se přizemil do Věstína, sestra Ružena se provdala za Josefa Navrátila do Víru. Ostatní se rozešli ze své rodné vsi do světa. Otec pocházel z Věstína a byl zednickým polírem. Matka pocházela z čísla 1. ve Věstínku.*

č.14.

Josef Podsedník

Františka Podsedníková

Jindřich Podsedník

*Dnešní majitelé tohoto domku jsou Josef Podsedník *1892 a jeho manželka Františka *1898, rozená Chalupníková. Jejich děti jsou: Oldřich – 18 let, Jindřiška 15 let a Oldřiška – 12 let.*

Majitel byl zajat v roce 1915 na ruské frontě a vstoupil do legií 3.května 1917, domů se vrátil v roce 1920. O svých dojmech a zážitcích v Rusku rád a zajímavě vypravuje. Domek převzal v roce 1931 jako dědictví po svém nevlastním otci Josefu Kovářovi. S ním sdílí domácnost jeho matka Františka, rozená Podsedníková.

Rod podsedníkův pochází ze Dvořišť u Bystrice n/P. V roce 1926 koupil dnešní majitel od Marie Dlouhé 4 míry pozemků. Je velmi dovedným zedníkem a byl dlouholetým zbrojířem hasičského sboru. Před rodem Podsedníkovým a Kovářovým byl vlastníkem domku Jan Bednář, který jej koupil od Františka Břenka. Otec Břenkův se přizpůsobil na domek, vzav si Annu Bartoňovou, dceru hajného, který tam měl zajištěn výměnek. Bartoňovi přestavěli domek v roce 1802, nynější majitel opravil domek v roce 1932.

č.15

Adolf Chalupník

Josefa Chalupníková

Antonín Jančík

*Domek je v majetku Adolfa Chalupníka *1896 a Josefy *1893 rozené Jančíkové. Jejich děti jsou: Jaromír Jančík (nevlastní), Jarmila *1924 a Věra *1927. Syn Jindřich jim zemřel v 10 letech, když se před tím poranil při jízdě na kole a zemřel strnutím šije. Nejstarší Jaromír je vyučen stolařem. K domku patří 10 mír pozemků na Ostrázně, 3 míry koupili v roce 1939 od Blažků. S nimi sdílí domácnost rodiče majitelky Antonín *1864 a Josefa *1869. Jejich syn Antonín zemřel r.1917 následkem zranění ve světové válce. Druhý syn František se usadil v Kunštátě. Nynější majitel domku se zúčastnil též světové války a domů se vrátil jako zajatec. Jest po mnoho let zaměstnán v textilní továrně ve Vírě. Jest podnáčelníkem sboru dobrovolných hasičů a členem obecního zastupitelstva.*

č.16.

Josef Blažek

Františka Blažková

*Majiteli domku jsou: Josef Blažek *1902 a jeho manželka Františka *1903 rozená Šenkýřová z Věstínka. Mají osm dětí: Josef, Vlasta, Jarmila, Zdenka, Františka, Blažena, Libuše a Miroslava. Matka Karolína Blažková a její sestra Anna Juránková, která u nich bydlila, pocházely z Malého Tresného. Matka chodívala po okolí a skupovala máslo a vejce. Byla velmi hovorná. Bratr majitelův Adolf slouží v Prosetíně. Nynější majitel je obuvníkem, stejně jako jeho otec, který zemřel v r.1919. U domku není žádných polností.*

č.17.

František Jež

*Nynější majitelé čísla 17. jsou: František Jež *1895 a jeho manželka Josefa *1887, rozená Podařilová. Jejich děti jsou: Marie Štouračová (nevlastní), Miroslava a Ladislav. Marie provdala se za krejčího Antonína Sedláka z Rovečného a odstěhovali se do Lhoty na její rodný domek.*

Majitel zúčastnil se světové války. V roce 1915 byl zajat na ruské frontě a v roce 1916 vstoupil do legii. Domů se vrátil r.1919. Nejbůře se mu vedlo v zajateckém táboře v Turkestaně. Na domku hospodář od roku 1919. V roce 1925 vystavěl pěknou stodolu.

Je členem místní školní rady a dlouholetým členem hasičského sboru.

č.18.

*Majitelé domku jsou: Adolf Němeček *1817 a Františka, rozená Vávrová ze Sulkovce. Jejich děti jsou: Marie Vávrová *1907, Adolf *1918, Ludmila *1921. V roce 1924 si postavili rodinný domek, roku 1927 přistavěli chlév a roku 1929 kůlnu. Říká se u nich podle obecního lesa „V chrástce“. K domku patří 3 míry polí. Majitel domku byl ve světové válce. Je továrním dělníkem ve Víru.*

č.19.

Dostálová Františka

*Majitelkou domku je vdova Františka Dostálová *1895, rozená Kolářová z Rovečného. Její muž Josef Dostál pocházel ze Lhoty. Několik roků stonal a nemohl konati ani lehčí práce, takže celá starost o 4 malé děti spočívala na manželce. Zemřel r.1935.*

*Jejich děti jsou: Marie *1920, Františka *1925, Danuše *1928 a Ružena *1932. Do Věstínka se přistěhovali r. 1930 z Rovečného a koupili si zde domek od Vojtěcha Svobody, který se odstěhoval do Kobylnic a pak do Rudky. Pocházel z četné rodiny. Bratr Jan Svoboda koupil domek ve Víru, Štěpán padl ve světové válce, Anna se provdala na Slovensko, Františka zemřela a sestra Marie žije v Olešnici.*

Svobodovi koupili tento domek od Nykodýmů.

č.20.

Dobiáš Ad.

Dobiášová Bl.

*Nynější majitelé domku jsou: František Špička *1874 z Dalečína a Karolína rozená Fajilková ze Švařce. Jejich děti jsou: Jindřiška *1903, Blažena *1909 a František *1911. Jindřiška je provdána za pekaře Ondráčka a bydlí nyní v Brně. Blažena je provdána za Adolfa Dobiáše, stolaře ve Věstínku, kteří sdílí domácnost s rodiči.*

*Mají dvě dítky: Blaženku *1931 a Milana *1937.*

Syn majitelův František, velmi snaživý a pilný krejčí, zemřel po delší nemoci ve stáří 22 let.

Špičkovi koupili tento domek r.1921 od Josefy Lukáškové, rozené Unčovské z Rovečného, vdově po Janu Lukáškovi, který padl r.1916 ve světové válce. Stavení bylo v chatrném stavu, a proto jej dali opravit. Majitel je továrním dělníkem a po 25 let pracoval ve Víře v textilní továrně. Jeho zet' Adolf Dobiáš postavil v roce 1939 stolařskou dílnu vedle hasičského skladiště.

č.21.

Čeněk Břenek

Anna Břenková

Oldřich Břenek syn

*Domek obývají majitelé Čeněk Břenek *1888 a jeho manželka Anna *1890, rozená Zelinková z Bolešína. Jejich děti jsou: Blažena *1914, Oldřich *1918. Roku 1939 provdala se dcera Blažena za hajného Pelikána z Rovečného a odstěhovali se do Sobůlek u Kyjova. V též domku přebývají též sestry majitele Františka *18810 a Aloisie *1873. U domku je 5 mír pozemků.*

Domek byl přestavěn r.1927. Otec nynějšího majitele Josef Břenek byl velkým humoristou, nikoho nikdy nezarmoutil, a zvláště u zábav býval milým společníkem. Byl členem hasičského sboru a po 22 let pořádníkem.

Před nimi hospodařil na domku rod Žilů. Na vojně majitel domku nebyl. Maminka se dožila požehnaného věku 87 let.

č.22.

František Polák

*Majetníkem domku je František Polák *1880, svobodný. Zúčastnil se světové války a vedlo se mu na vojně velmi špatně. Míval velký hlad. Byl dlouholetým členem hasičského sboru.*

V roce 1920 zemřel jeho otec František a v roce 1922 mladší bratr Adolf. Celkem obhospodařuje 14 mír pozemků.

Ríká se u nich „U Poláčků“ a rod jejich pochází ze Křtěnova u Olešnice. Domek koupili roku 1877 od své příbuzné Rozálie Ročňákové. V roce 1881 koupili 7 mír pozemků od Františka Chládky, v roce 1886 rovněž 7 mír pozemků od Adolfa Halvy z č.1.

Před rodem Polákovým hospodařil na místě rod Pokušínův.

Polákové obhospodařují celkem 14 mír pozemků a chovají 2 kusy dobytka.

č.23.

*Josef Štoudek
Marie Štoudková*

*Dnešní majitelé domku jsou: Josef Štoudek *1884 a jeho manželka Marie, rozená Dobiášová *1881. Jejich děti jsou: Otakar, Vlastimil, Vít a Josef. Vlastní děti po matce jsou: Adolf, Josefa, a Marie. Adolf je stolařem, Vlastimil holičem, nejmladší Josef je stížen duševní chorobou. Josefa a Marie jsou provdány.*

Nynější majitel zúčastnil se světové války a jako ruský válečný zajatec se vrátil v roce 1918 domů. K domu patří 9,5 míry pozemků Na lažích. Stodolu rozšířil v roce 1937. Je členem hasičského sboru.

Před nimi hospodařil na domku rod Dobiášův, Knotkův a Navrátilův.

č.24.

Božena Maršálková

*Dnes jest domek č.24 majetkem Josefa Maršálka *1906 a jeho manželky Boženy, rozené Vachové. Jejich děti jsou: František Vach, adoptovaný za vlastního a dcera Božena *1937. S nimi sdílí domácnost rodiče majitele Čeněk Maršálek s manželkou Antonií. U domku není žádných pozemků.*

Před Maršálkovými, zde hospodařili Karpíškoví, kteří se odstěhovali do Rovečného, a před nimi Sedlákoví. Jejich dcera Aloisie je bluchoněmá a chodí po pořádku.

č.25.

*Chládek Štěpán
Chládková Josefa
Chládek František
Chládková Františka
Chládková Blažena*

*Majitelem usedlosti je Štěpán Chládek *1893, dosud svobodný. Zúčastnil se světové války, narukoval r. 1914 a vrátil se domů v roce 1918. Zkusil mnoho zlého. Hospodaří s ním starší sourozenci: František *1879 a Františka *1882 a kromě toho neteř Blažena. Sestra Čenka zemřela ve 20-ti letech po delší nemoci. Josefa *1877 se provdala do Borotína*

*za Antonína Bělehrada a Jindřiška *1890 za rolníka Viléma Čuhla do Rovečného.*

Otec nynějšího majitele zemřel v roce 1931 dočkal se věku 77 let. Matka, „babička Chládková“ nyní již 86-ti letá pochází z Rovečného (rozená Jílková) a provdala se do Věstínka v roce 1877. Ráda a zajímavě vypravuje o starých časech, kdy se žilo mnohem prostěji a snad také spokojeněji. Vypravovala, jak se za stará pekla v soponchu řepa a jak jednou jako děvčátko jela s maminkou na křtiny do Dalečína a tam je uctili „kafem“. Aby jim lépe chutnalo, přisolili jim „kafe“ – nevěděli, jak se varí.

Majitel domku je členem obecního zastupitelstva a rovněž otec byl téměř stále členem obecního zastupitelstva.

Obhospodařují celkem 40 měřic pozemků.

č.26.

Josef Janoušek

Domek patří k usedlosti č.1. a jest majetkem Josefa a Blaženy Janouškových. Během let vystřídalo se v něm mnoho podruhů, ale nyní je stavení již po několikalet neobydleno.

č.27.

Dům číslo 27. Jest myslivna, která jest majetkem velkostatku Kunštát a nyní jest neobydlena. Posledním lesním zde byl Josef Beneš, který zde strávil 20 let. Jeho děti byly: Otakar, Helena, Jaroslav a Jiří. Před 8 roky byl přeložen do Nýrova a po záboru zůstalo místo lesního neobsazeno.

Pokud paměť sabá, vystřídali se ve Věstínku tito lesní: Pojzl, Láník, Pokl, Kristián, Wiedemann, Staněk a Juřina.

č.28.

František Bednář

Aloisie Bednářová

*Dnešní majitelé domku č.28. jsou: František Bednář *1881, rodem z Bolešína a jeho manželka Aloisie *1888, rozená Dobiášová z Věstínka. Jejich děti jsou: Aloisie, Františka, František, Josef, Adolf, Blažena a Jarmila. Nejstarší dcera Aloisie se provdala do Trpína za Štěpánka, Blažena do Podomí u Blanska za Miroslava Sotoláře – zámečníka a Josefa za Adolfa Kováře do Svojanova.*

Majitel se zúčastnil světové války. Byl na ruské a italské frontě, omrzl na nohy a domů se vrátil v roce 1918. Je dlouholetým členem hasičského sboru, býval jeho podnáčelníkem.

K domku patří 9 mír pozemků, jež jsou na Bolesku. Domek byl r.1937 opraven a pokryt.

Před nimi byl na místě rod Polákův a Španělův. Tito se odstěhovali do Bystrého.

Při větrné bouři v roce 1935 jim vichřice strhla ze stodoly střechu.

č.29.

Antonín Šilhán

Františka Šilhánová

*Majiteli domku jsou Antonín Šilhán *1887 a jeho manželka Františka *1893, rozená Dlouhá z Věstínka. Jejich děti jsou: Ludmila, Marie, Vladimír a Helena.*

Majitel domku pochází z Pavlovic u Nedvědice. Domek zdědil v roce 1920 po svých příbuzných Josefu a Anně Navrátilových, kteří na tomto místě provozovali hostinskou živnost až do roku 1914. Zúčastnil se světové války. Nejběře se mu vedlo při ústupu od Lublina v listopadu 1914. V roce 1930 přikoupil Šilhán 1 míru louky od Dvořáka z Rovečného za 400 K.

K domku patří 13 mír polí, 4 míry lesa, 1/2 míry zahrady.

Před rodem Šilhánovým žil na tom místě rod Navrátilův a před ním rod Karpíšků.

Majitel je členem obecního zastupitelstva a byl místostarostou hasičského sboru.

Je přičinlivý hospodář.

č.30.

Šenkýř Čeněk

Josefa Šenkýřová

Čeněk Šenkýř nástupce

*Nynější majitelé domku jsou: Čeněk Šenkýř *1879 a jeho manželka Josefa *1881, rozená Kuklová z Hlubokého. Jejich děti jsou: František *1906, Františka *1903, Čeněk *1912, Josefa *1915 a Miloš *1922.*

Majitel domku zúčastnil se světové války. V roce 1925 spadl při práci z lešení a od té doby stále churaví. Byl dlouholetým členem hasičského dobrovolného sboru. Syn František zůstal na vojně jako děsloužící a působil na Slovensku, kde se oženil. Po rozpuštění československé armády byl převzat do služby v okrese a ustanoven obecním cestářem v Nyklovicích.

Františka se provdala za Josefa Blažka ve Věstínku č.16. Miloš jest vyučen krejčím. Před Šenkýřovými hospodařili na domku Chalupníkovi a Žilovi.

č.31.

Josef Podářil

Antonie Podářilová

Majitel domku, jest Josef Podářil a jeho manželka Antonie, rozená Poláková. Jejich děti jsou: Vlasta, Blažena, Josefa, Josef a Stanislav. Otec dnešního majitele měl 5 synů: Františka, Josefa, Cyrila, Aloise a Adolfa, kteří se všichni zúčastnili světové války. Nynější majitel byl zajat na italské frontě a vrátil se domů jako legionář. V roce 1919 bojoval proti maďarům na Slovensku

č.32.

Julius Janoušek

Františka Janoušková

*Jest to hostinec Julia Janouška *1871 a jeho manželky Františky *1877, rozené Halvové z Věstínka č.13.*

*Jejich děti jsou: Josef *1901, Julius *1903, Františka *1905, Jaroslav *1909*

*a Miloš *1910. Josef je ženat na statku č. 1., Julius a Miloš jsou ženati ve Vírě a jsou zaměstnání v továrně, Jaroslav je ženat v Praze a Františka je provdána za Ludvíka Koumala, úředníka finanční stráže, který působil několik let na Podkarpatské Rusi v Chustu. Po nepokojích roku 1938 vrátil se na Moravu a je přidělen okresnímu úřadu v Boskovicích. Syn Miloš postavil si letošního roku domek ve Žlebích.*

Dnešní majitel přišel do Věstínka ve svých 15 letech jako sirotek z Boskovic. Vyučil se krejčím a byl potom nejprv v nájmu u Dobiášů, potom u Halvů. V roce 1903 postavil si nynější domek a v roce 1910 koupil 14,5 míry pozemků od č.1. a ¼ míry od č.2. Pak se šetrností a přičinností domohli manželé Janouškovi slušného majetku.

Byl dlouholetým členem obecního zastupitelstva, po 26 let náčelníkem hasičského sboru a členem školní rady. Za světové války byl v poli, a zakusil mnoho zlého.

č.33.

Marie Poláková

Josef Polák

Josefa Poláková

*Nynější majitelé domku jsou: Josef Polák *1883 a Marie *1889, rozená Řebůrková z Bolešína. Jejich děti jsou: Josef *1909 a Bohuslav *1911, který je hluchoněmý. Majitel pochází z č.22. Po svatbě koupili 2,5 míry pozemků od Jana Bednáře č.12. v roce 1931 10 mír pozemků od Vojtěcha Svobody č.19. a v roce 1935 9 mír pozemků od č.1. V roce 1938 postavili pěknou stodolu.*

Majitel zúčastnil se světové války. Je dovedným tesařem. Byl dlouholetým členem hasičského sboru. V roce 1923 při stavbě domu spadl mu na nohu trám, což mu dodnes působí potíže.

Syn Josef se oženil v roce 1940 a vzal si za manželku Josefu Štouračovou z Kobylnic.

č.34.

Josef Janoušek t.č.nám.star.

Domek patří obci a sloužil do roku 1910 za hasičské skladiště, kde byla uložena stříkačka. Říká se tam proto „Na šupni“. Po mnoho let bydlil tam Josef Polák, krejčí a v poslední době poradovná Marie Svobodová.

č.35.

Bedřich Polák

Poláková Františka

*Majiteli usedlosti jsou: Bedřich Polák *1901 a jeho manželka Františka *1899, rozená Hauptová z Rovečného. Hospodaří od roku 1935, kdy zdědil hospodářství po své matce Anně Polákové, která si pro sebe koupila domek č.13. Její muž, Cyril Polák *1874 byl raněn na ruské frontě a zemřel následkem válečných útrap roku 1918. Nejdříve bydlili v chaloupce č.2., potom koupili domek č.28., který prodali rodině Bednářově. R.1910 přikoupili pozemky od č.2. „Na stráni a Na Kocholíku“ od bratra Poláka. Celkem obhospodařují 36 mír pozemků.*

Význačné události od roku 1900.

1901.

Zemětřesení

Dne 10.ledna tohoto roku asi o 4. hod. ráno, bylo ve Věstíně i ve Věstínku, jakož i ve všech okolních obcích, slabé zemětřesení, které trvalo asi čtyři vteřiny. Zjev ten pozorovali lidé skoro ve všech staveních. Podle vyprávění některých prý zvomily sklenice a nádobí, dobytek byl nepokojný, psi štěkali a lidé se při chůzi potáceli.

Centrum tohoto zemětřesení bylo u Náchoda v Čechách, odkudž se čím dále jevilo slaběji.

Bouře.

Dne 22.července strhla se děsná bouře, která se podobala průtrži mračen. Skoro nikdo nepamatuje takové spousty vod.

1902.

Počasí.

Toboto roku bylo v lednu velmi mírné počasí. Teploměr po celý měsíc neklesl pod bod

mrazu 0°C. Místo sněhu bylo bláto. Za to léto bylo velice studené a deštivé, takže úroda byla o mnoho menší než v letech předchozích.

V listopadu a v prosinci pak ubodily velké mrazy až -20°C, při čemž bylo sucho, takže byl veliký nedostatek vody.

Balon.

Dne 6.února viděli lidé nad Horním lesem asi ve výšce 2500 m vznášeti se balon. Podle novinářských zpráv plul balon z Vídně do Vratislavy a seděli v něm arcikníže Salvátor s Eliškou a jeden inženýr. Cesta balonem z Vídně do Vratislavy trvala asi 3 hodiny.

1903.

Počasí

Počasí bylo roku 1903 celkem vlhké a studené. Ve dnech 18. a 19.dubna napadly spousty sněhu. Sníh byl místy černý, smíšený se sopečným popelem. Nejtepleji bylo 29.července, kdy teploměr ukazoval 29°C.

Měsíc září byl přiměřeně teplý a krásný, říjen většinou chladný a deštivý, listopad a prosinec mlhavý, deštivý a blátivý. Tolik bláta se už dlouho nepamatuje.

Živelná pohroma.

V tomto roce postižen byl kraj od Tábora až k Litomyšli v čechách živelní pohromou, jež zasáhla částečně sousední okres novoměstský, ale již zůstal náš okres ušetřen. Škoda tehdy způsobená odhaduje se podle zpráv z novin až na 100 milionů korun.

Úroda.

Ačkoliv úroda zdála se dosti uspokojivou, přece jen chladné počasí velice uškodilo, takže obilí sypalo jen málo a brambor bylo též velice poskrovnu. Také ovoce téměř nebylo.

1904.

Počasí.

Počasí v tomto roce bylo velmi abnormální. Již v zimě, dne 14.ledna snesla se nad našimi dědkami silná bouře, při níž se blýskalo a hřmělo jako při bouřkách letních.

Leden byl vůbec teplý, únor mírný, březen pak zvláště v druhé polovici tak teplý, že začalo setí. Za to přišel náramně mokrý duben, čímž se jarní práce zpozdily do půl

až konce května. Tento byl pro vzrůst plodin velice příznivý a všechno slibovalo nejlepší úrodu.

Avšak asi v polovici června nastala veliká sucha a borka, která trvala bez ustání až do půl srpna. Teploměr stále ukazoval 35° až 40°C.

Kámen hladu.

Tehdy objevil prý se v řece Labi v Čechách v řečišti zasažený „kámen hladu“, který posledně byl viděn v r. 1842. A skutečně sklizeň tohoto roku byla velice slabá.

Sklizeň.

Bramborů narostlo sotva polovina a kdyby nebyl přišel 22.srpna vydatný déšť a ke konci srpna další deště, nebyly by bývaly skoro žádné. Žito a oves daly také jen asi 2/3 očekávané sklizně. Přes to, že úroda byla mnohem slabší než jiná léta, zrno mělo jakost velice dobrou.

1905.

Počasí.

V tomto roce panovala v létě velká sucha, mírnější však než roku minulého. Ke konci srpna dostavili se deště, takže okopaniny přinesly velmi dobrou sklizeň.

1906.

Rok tento byl bohatý na přírodní hrůzy (soptění sopky Vesuvu v Itálii, katastrofa v uhelných dolech Couviers ve Francii, zničení San Franciska zemětřesením).

Počasí.

U nás byly časté bouře s průtrží mračen, které natropily na mnoha místech značných škod. Větrné orkány za těchto bouří vyvrátily mnoho stromů v lesích a polámaly balůžky stromů ovocných.

Úroda.

Počasí bylo celkem vlhké, píce narostlo mnoho, obilí však urodilo se prostředně (oves sypal jen 50 kg z mandele), bramborů bylo rovněž velmi málo.

1907.

Volby do zemského sněmu.

V roce 1907 konány byly volby do zemského sněmu na základě tzv. moravského paktu (dobody česků a Němců), dále volby do říšské rady, jež poprvé se daly na základě všeobecného rovného práva volebního. O volby ty jevil se v naší obci neobyčejný zájem, zejména u osob, jež až dosud z volebního práva byly vyloučeny, a které nyní očekávaly zlepšení svého společenského i materiálního postavení, jak jim to jejich kandidáti štědrě slibovali. Vítězství kandidáta sociálně- demokratického Jana Filipínského za páton kurii na zemský sněm bylo oslavováno hudbou. V naší vesnici vybrávala ještě v noci rovečinská kapela.

Počasí.

Počasí tohoto roku bylo příznivé, na jaře bylo dosti vláhý, na žně slunečno a jasno, což potrvalo až do října. Sklizeň z polí byla vydatnější než v roce předcházejícím.

1908.

Bouře.

Dne 22.srpna v noci snesla se nad naší krajinou strašná bouře s velikou vichřicí, která natropila velkých škod v lesích i na ovocném stromoví v zahradách. Po této bouři nastalo pěkné počasí, jež potrvalo až do poloviny měsíce října, kdy se dostavily předčasné mrazy, které trvaly až do konce roku. Při tomto počasí přeschly prameny potoků a řek tak, že nastal citelný nedostatek vody.

Ceny plodin.

Ceny hospodářských plodin byly v tomto roce: 1q žita – 20 K, ječmene – 18 K, orsa – 16 K, vıky – 18 K, pšenice – 23 K, bramborů – 3 K.

1909.

Počasí.

V roce 1909 byla velmi krutá zima, jež potrvala až do konce března. Z 15. na 16. března v noci napadlo tolik sněhu, že nebylo se pro sněhové spousty možno dostat do sousedních vesnic. Setí nastalo až teprve v dubnu a bylo přerušováno častými překážkami. Květen a červen byl chladný s častými dešti, jež rušily sušení a sklizeň lučních sen. V srpnu bylo počasí pěkné, žně však následkem dřívějších poruch se značně opoždily. Začaly až

koncem tohoto měsíce a skončily koncem září. Sklizeň, zvláště jařin, byla velmi bohatá, bramborů bylo poněkud méně. Podzim byl velmi krásný a teplý. Teprve v listopadu začaly mírné mrazy, a až do konce roku bylo bez sněhu.

Plodiny.

Žito stálo 16-19 K, pšenice 26-28 K, oves 12-14 K, brambory 5 K za q.

Škola.

Tohoto roku dokončena byla stavba školy, a po prázdninách začalo v ní pravidelné vyučování.

1910.

Počasí.

Seť v tomto roce začalo asi v polovici března. Potom přišly však mrazy, jež potrvaly až do konce téhož měsíce. První polovice dubna byla bez dešťů, v druhé polovici poněkud přšelo. Pak nastalo dosti pěkné počasí, jež trvalo až do 20.června.

Luční sena a rannější jeteliny se sklízely pohnilé. Srpen byl velice pěkný. Žně začaly za pohodlného počasí, ale zářijové deště způsobily, že mnoho jařin porostlo a sláma pohnila. Po celý říjen bylo pěkně, v listopadu začalo však sněžit. V prosinci nastala obleva a tání, takže na konci prosince se dokonce pracovalo na polích.

Sklizeň.

Sklizeň byla dosti pěkná, až na to, že obilí se sklídilo poněkud vlhké. Brambory byly hodně „černé“!

Ceny plodin.

Obilí dosáhlo toho roku vysokých cen: žito stálo 16,50 K, oves 16 K, brambory 5 K.

Kometa.

Pamětihodnou událostí tohoto roku jest objevení se Halleyovy komety, která zvláště v měsíci květnu byla dobře viditelná. Bezdůvodně obávali se pověrčiví lidé, že kometa svým ohonem zasáhne naši zem a rozbije ji.

1911.

Počasí.

Zima byla průměrná, sněhu málo, jaro bylo však mokré a deštivé počasí potrvало až do začátku června, kdy padly poslední vydatné deště. Pak nastalo vedro a sucho, jež vyvrcholilo

velikými suchy v červenci. Půda přeschla, takže byla obava, že se podzimní obilí asi nezaseje. Studny, které mívaly málo vody, vyschly úplně.

Podzim byl též po většině suchý, čímž polní práce konaly se velmi namáhavě. Deště byly jen málo vydatné a země koncem roku ani řádně nenamokla. Do konce roku, až na malé výjimky nepřišly ani mrazy ani déšť.

Sklizeň.

Žně konaly se bez jakýchkoliv překážek. Ožimy byly normální, jařiny vyjma ječmenů byly špatné a u luštěnin se nesklidilo ani tolik co se vyselo. Bramborů urodilo se též velmi poskrovnu. Veškerou podzimní píci sucho úplně zničilo, a tudíž nastala nouze o krmivo pro dobytek, čímž stav dobytka značně poklesl.

Ceny plodin.

Žito stálo 22 K, oves 20 K, ječmen 19 K, brambory 7 K, okurky 17 K, seno 10 K a sláma 6 K.

1912.

Sklizeň.

Úroda byla velice krásná, až na jetel. Žně začaly počátkem srpna a trvaly dlouho, neboť pro deštivé počasí nebylo možno obilí skliditi. Otavy částečně sblily, anebo zůstaly na lukách. Dvousetky na semeno se vůbec nemohly skliditi. Bramborů bylo velice hojně, avšak následkem mrazů, jež přišly počátkem října, značně pomrzly. Podzimní práce, zvláště setí žita, velice zdržely deště. Koncem listopadu přišly mrazy a sníh, 26. prosince přišlo, sníh roztál, takže koncem roku 30. a 31. prosince mnozí seli žito a orali.

Ceny plodin.

V tomto roce stálo žito 18 K, oves 16 – 18 K, ječmen 16 – 17 K, brambory 5 K.

Nebezpečí války.

Utiskování Slovanů na Balkáně mělo za následek vypuknutí války srbskobulharskoturecké. Srbové a Bulhaři slavně nad svými utiskovateli (Turky) zvítězili. Toto vítězství však nebylo vhod Rakousku. Proto nastal při mírovém jednání takový stav, že málem nedošlo k válce a také již mnozí u nás voláni byli do zbraně.

1913.

Počasí.

Zima byla mírná, bez sněhu. Setí začalo koncem března, bylo však počátkem dubna přerušeno nepohodou, takže skončilo teprve koncem dubna. Jaro bylo teplé, v květnu chodily časté bouřky, z nichž největší byly 30. května a 2. června s prudkými lijavci.

Úroda.

Úroda byla velmi pěkná. V srpnu však přišly deště, jimiž se žně zpozdily a začaly

teprve na konci srpna a skončily až v říjnu, neboť průběh sklizně rušily neustálé deště. Aby se obilí aspoň trochu suché dostalo domů, bylo nutno obracet pokládky, což si vyžadovalo mnoho práce. Podzim byl pěkný úplně bez mrazů.

Ceny plodin.

Ceny hospodářských plodin v tomto roce poklesly. Žito se prodávalo za 14 – 15 K, oves za 8 – 12 K, ječmen za 12 – 14 K, brambory asi za 3 – 4 K.

1914.

Počasí.

Zima byla průměrná, země dosti sněhem pokryta. Koncem února sníh roztál, v březnu se však znovu nachumelilo, čímž ožimy prořídly. Setí začalo kolem 1.dubna. Jaro bylo příjemné, léto více suché a teplé. Úroda obilí byla dobrá. Sklizeň dala se při velice dobrém počasí. Jakost zrna byla výtečná, jaká už po mnoho let u nás nebyla. Také bramborů se urodilo hojně. Na to však přišel mokřý podzim, takže polní práce a zvláště sklizeň bramborů se sotva skončily.

Sokolský slet v Brně.

Dne 28.června byl uspořádán v Brně všesokolský slet, který měl přispěti ku sblížení všeho Slovanstva a k utužení svazků všeslovanských. K tomuto sletu, který měl trvati 3 dny, sjelo se mnoho Sokolů z říše i z ciziny.

Z naší obce zúčastnil se tohoto sletu správce školy – pisatel této kroniky. Bohužel slet tento byl ukončen. Sotva že se začalo cvičiti, přišel náhle zákaz a slet musil býti rozpuštěn.

Sarajevský atentát.

Příčinou toho bylo zavraždění následníka trůnu Františka Ferdinanda 'd Este a jeho choti Chotkové, kteří se zúčastnili vojenských manévřů na území Bosny. Vraždu spáchal devatenáctiletý srbský student Princip. Sokolstvo se rozjelo.

Nastalo vyjednávání mezi Srbskem a Rakouskem. Byla to doba, kdy mysl všech občanů a hlavně vojáků napjata byla nejistotou: bude válka, či nebude? A najednou přišlo to, čeho se lidé tolik obávali – vypukla válka.

Válka.

Dne 28.června tohoto roku vypovědělo Rakousko Srbsku válku. Na ochranu Srbů spěchalo Rusko, Francie, Černá Hora a Belgie. Na stranu Rakouska se přidali Němci a Turci. Tak vzplanul obrovský požár válečný, který zachvátil nejenom celou Evropu, ale rozšířil se po celém světě, takže právem nazývá se tato válka světovou.

Dne 1.srpna nařízena byla všeobecná mobilizace do 38 roků. Začátkem září byla pak povolána druhá výzva domobrany od 36 do 42 let a zároveň povolání jarní nováčky. Na to nařízeny v říjnu nové odvody mladíků od 20 do 24 roků. V prosinci pak konány odvody od 24 do 36 let.

Uprchlíci.

Válka trvá stále, ale výsledek její stále nerozhodný. Z Itálie přišlo do našich krajín mnoho uprchlíků, kteří snášeli velké útrapy a svízele. V našich vesnicích bylo jich asi 12, a byli ubytováni v Haberbauerově pažderně č.28.

Stoupání cen.

Následkem války začaly rychle stoupati ceny veškerých životních potřeb. Hned na začátku války prodávána byla pšenice za 28 K, žito stálo 22 K, oves 20 K. Později stanoveny byly maximální ceny: pšenice 41,50 K, žito 34 K, ječmen 28,8 K, oves 24 K, brambory 9 K. Mouka byla za 0,74 K, jáhly 0,64 K, cukr 0,92 K, petrolej 0,72 K za 1 kg. Cena rýže se zvýšila více než o 100%.

Toboto prvního roku válečného odeslo z našich vesnic mnoho mužů do války. Zvěst o válce všechny velice rozrušila. Byla to smutná podívaná na loučící se vojáky, při pomyslení, že se snad nikdy už nevrátí.

Z Věštína narukovali v roce 1914: Čeněk Bednář, Emil Čuhel, Adolf Šenkýř, František Halva, Karel Haberbauer, Josef Dvořák, Josef Šenkýř, Adolf Kadlec, Josef Staněk.

Z Věštína: František Podařil, Cyril Polák, Adolf Polák, Adolf Žila, Čeněk Dlouhý, František Dlouhý, Josef Just, Štěpán Svoboda, František Nykodým, Štěpán Halva, Josef Podsedník, Jan Svoboda, František Hloušek, Antonín Šilhán, Čeněk Šenkýř, František Burša. Vojenskou činnou službu právě dokončoval Štěpán Nykodým, jenž musil hned zůstat na vojně, takže byl po dobu sedmi let z domova.

Pamatuji se zcela jasně na den, kdy přivezeny nám byly mobilizační vyhlášky. Bylo to za krásného letního jitra, kdy uslyšeli jsme hučeti automobil a slyšeli jej náhle zastaviti na rozcestí ve Žlebích. Z automobilu vystoupil úřední posel okresního hejtmanství a nesl do Věštína starostovi mobilizační rozkaz. Zpráva o tom rozlétna se rázem po klidných vesničkách a každý pociťoval jakousi tíhu – jakoby před bouří. Na návsi před vývěsní tabulí stály zástupy a živě rokovaly. Nejhuře bylo těm, kteří byli vyzváni, aby se do 48 hodin, dostavili ke svým vojenským tělesům. A druhého dne, v pondělí ráno bylo slyšeti pláč a nářek loučících se mužů se svými ženami, matkami, dětmi, milenkami, přáteli. Byly to smutné chvíle neustálého čekání a strachu.

1915.

Počasí.

O Vánocích roku 1914 napadlo tolik sněhu, že zůstal ležeti po celý leden, ač padal na bláto. Ke konci ledna dostavili se mrazy. Únor byl celkem mírný s častými dešti se sněhem, ale na počátku března přišly opět kruté mrazy. Po 19.březnu ukázalo se několik pěkných dní, takže už 24.března začalo setí. Dlouho jsme se však krásnému počasí netěšili. Už 27. téhož měsíce dostavil se mráz a příštího dne začalo sněžit, čímž započaté práce byly přerušeny. Na počátku dubna panovaly třeskuté mrazy, 13. a 14.dubna kritické dny s chumelenicí. Druhá část dubna byla za to velice pěkná. Květen byl s počátku studený

a suchý, setí ukončeno až 5.května. Za celý květen vůbec nesprchlo, jařiny a jetele vysychaly. Teprve 12.června přišel toužený deštíček, jenž vyprahlou a rozpukanou zemi svlažil do bloubky asi 3 cm. Pak nastalo opět sucho a zdálo se, že snad všechno uschne, když tu pojednou 29.června začalo pršet a pršelo po několik dní, takže se příroda již již usychající vzkřísila. Na žně bylo počasí střídavé, sklizeň ale – přes dlouhá sucha v jarních měsících - dost ucházející. Srpen byl velmi mokrý, až ku konci bylo několik dní pěkně. Dosti obilí porostlo. I na počátku září bylo počasí deštivé, teprve ve druhé polovině listopadu nastaly silné mrazy a napadlo tolik sněhu, že se dalo pěkně jezdit na saních. Dlouho jsme se však sanice netěšili, neboť už na počátku prosince nastalo tání a obleva. Před vánočními svátky přece však zamrzlo, napadlo něco sněhu, ale během svátků sníh zmizel, takže opět zůstalo bláto bez sněhu.

Odvody.

Letošního roku byly odvody 23.února. Mimo to přehlídka koní 16.února. Potom byly nové odvody dne 26.dubna.

Zabavení kovů.

Dne 5.května nařízeno bylo zabavení kovů, jako: mědi, cínu, mosazi, olova, alumina aj. Zabaveno bylo mnoho hmoždířů, závaží, váhových misek, dveřních klik a jiných předmětů.

Odvody.

Mimo to byly v květnu nové odvody, a sice od 20 do 37 let.

Dne 22.května vypověděla Itálie Rakousku-Uhersku válku.

Odvody stále.

Dne 9.června byly nové přehlídky 20 a 36 letých a na 16.června přehlídky nejmladších domobranců 18 tiletých. Podle císařského nařízení o rozšíření domobranecké povinnosti, blásili se všichni 43 až 50 letí dne 23.června u starosty. Pak 13.září byly odvody nejstarších.

V říjnu zahájena ofensiva proti Srbsku, které bylo téměř celé obsazeno. V témže měsíci získalo Rakousko za spojence Bulhary.

V listopadu konány nové odvody.

Rekvisice.

V měsíci lednu zabaveno bylo státem veškeré obilí pro aprovizaci měst a těch, kteří nemají polí. Pro osobu stanoveno bylo 54 kg mouky na dobu od 1.ledna do 31.července, čili 7 kg 20 dkg na osobu měsíčně. Rekvírované obilí odváženo 2. až 3.února.

Maximální ceny.

V dubnu nařízeno, aby obec dodala oves, ječmen a mouku; 21.května nařízen nový soupis ovsa. V srpnu stanoveny maximální ceny obilnin, másla, tvarohu, vajec aj. V lednu dostoupila cena prasat za 1 kg mrtvé váhy 2,20 K, v dubnu 3,- K, telat za 1 kg živé váhy 1,7 K, brambory, prodávali se za 11,- K. V květnu, byla prasata za 3,4 k (mrtvá váha), hovězí dobytek za 2,4 K (živá váha). Počátkem června platilo se v Bystřici nad Pernštejnem na trhu za pár selat 90 – 104 K. Máslo stálo v červenci 4,4 K, vejce 10 hal., tvaroh 52,- hal.

Maximální ceny srpnové byly: pšenice za 34,- K, žito za 28,- K, ječmen za 28,- K, oves za 26,- K, máslo za 4,60 K, tvaroh za 0,80 K, vejce za 0,10 K.

V listopadu a v prosinci stál 1 kg vepřového masa 5,- K, hovězího 2,40 za živou váhu.

Na vojnu.

Roku 1915 odešli opět na vojnu někteří občané. Z Věštína: František Šenkýř, František Kadlec, Adolf Kadlec, Čeněk Jílek, František Dudek a Josef Žíla.

Z Věštínska: Štěpán Chládek, Josef Podařil, Cyril Podařil, Alois Podařil, Josef Polák, Josef Štoudek, František Vávra, František Dlouhý, Josef Dlouhý, Čeněk Nykodym, Emil Čubel, Antonín Jančík, Adolf Chalupník, František Jež, Jan Lukášek a František Bednář.

1916.

Počasí.

Rok 1916 začal počasím mírným, sněhem a blátem, takže se i oralo, a 6.ledna, dokonce u nás selo žito. Celkem byla zima velmi mírná.

Na jaře počalo se ukazovati pěkné počasí, všechno se probouželo k novému životu avšak brzy dostavil se citelný nedostatek vláhy, neboť po celý duben a květen nepršelo.

Konečně v noci ze 3. na 4.srpná přišla veliká bouře, která zemi vyschlou a vyprahlou vydatně napojila, takže všechno brzy okrálo a jevíci se škoda na obilí se částečně napravila.

Dne, 5.července přišla opět veliká bouře s vichřicí, přešla však bez jakékoliv škody. Úroda byla malá. Žito a pšenice byly velmi postiženy rzí obilnou (asi 50%), čímž zrni velice trpělo. Píce bylo dostatek, ale potravin pro lidi poskrovnu.

Žně.

Žně začaly v červenci. Každý toužebně očekával sklizeň, poněvadž mnohde nebylo ani slámy, ani chleba. Žně se však nestálým počasím dosti protáhly. Podzim byl mokřý, a tím, jakož i nedostatkem pracovních sil se práce opoždily. Mnoho pozemků zůstalo pro jarní setbu nezoráno, nebo špatně připraveno. Štěstí, že půda až do konce Vánoc nezamrzla, takže se až do té doby mohlo orati. Práce polní musely konati povětšinou ženy, děti i starci. Nebylo nic zvláštního, že ženy a děti sekly, oraly a vůbec všechny práce, obvyklé mužům, konaly.

Válka zuří dál.

Ani letos nedostavil se tak toužebně očekávaný mír. Světový požár války nehasl rozšířil se ještě více na Rumunsko, které vypovědělo ústředním mocnostem válku (27.srpná) a vtrhlo do Sedmihradska.

Oběti války dosáhly tohoto roku velikých čísel a nelze jich ani přehlédnouti.

Odvody.

Odvody domobranců, konány byly 8.února. Dostaviti se museli všichni od 18 do 50 let, kteří ještě zůstali doma. Na to konány nové přehlídky osmnáctiletých, načež 23.června

povolání k odvodům opět 19 letití až 50 letití.

Rekvisice.

Z nedostatku potravin a vznikající draboty zabaveny byly rolníkům veškeré hospodářské produkty, jež musili být státu za maximální ceny odvedeny. Každý směl si ponechat jen pro těžce pracující na den 40 dkg obilí, pro lehce pracující 30 dkg a 1/2 kg bramborů.

Maximální ceny byly tyto: pšenice 34,- K za 1q, žito 29,- K, ječmen 30,- K, oves 28,- K, brambory 9,- K.

Obchod.

Volně obchodovati se mohlo pouze s krmnou řepou, která dosáhla ceny ve velkém až 13,- K za q. Jelikož to byl jediný produkt, který bylo možno koupit, platili lidé na drobně – zvláště ve městech – až 40,- haléřů za 1 kg. Řepa sloužila za náhradu bramborů i v bohatších rodinách a u vojska, ale i ta byla později zabavena. Staří vzpomínali na dřívější časy. Kvete obchod výměnný jako kdysi. Zboží nedostane se už téměř za peníze koupiti, jenom za zboží. I bývalé svícení louchem se vrací z nedostatku petroleje.

Spotřební lístky – enky.

Jelikož byl nedostatek potravin, zavedeny tzv. spotřební lístky. Byly chleбенky, cukřenky, kávenky, ve městech i tučenky, mléčenky a četné jiné „enky“, podle potřeby. Většinou se však stávalo, že ani na lístky nebylo možno ničeho dostat. Před obchody stávali lidé po celé dny, ba mnohdy i v noci, aniž čeho dostali. Byly to strastiplné dny čekání, marného čekání. Ale přes to, našli se mezi „čekateli“ mnozí, jimž ani v těchto chvílích humor nebyl cizím – a tak se říkalo: „Mám chleбенku, cukřenku a na všechno „enku“, a na konec dostanu z toho žloutenku“.

Bezmasé dny.

Stanoveny byly také bezmasé dny v týdnu, a sice tři: pondělí, středa, pátek. Sobota byla pak dnem bez tuku.

Poněvadž však přese všechna opatření nastávala všeobecná nouze o potraviny a všechny životní potřeby, vybídnuo bylo obyvatelstvo ku všeobecnému šetření v jídle, šatech, obuvi, topení, světle a vůbec ve všem.

Ceny průmyslových výrobků.

Průmyslové výrobky dostoupily závažných cen. 1 metr obyčejné letní látky stál 40-50 K, 1 metr bavlněné látky „štruku“ 15 K, štučka plátna (v míru za 14-15 K) stála nyní 120-140 K. Mužské boty stály 70-80K, holínky vysoké až 160 K.

Dřeváky.

Z nedostatku kožených podešví začaly se nositi a hojně užívatí dřevěné. Dřeváky stály 6 až 7 K.

Rekvisice dobytka.

Pak byl dokonce sepsán a zrekvírován též hovězí dobytek a nařízeno jej dodati pro vojenský erár. Z vepřů porážených doma měla se odváděti část tuku. Selata kupována za 120-200 K (párek), potom stanovena maximální cena 10 korun za 1 kg živé váhy,

8-9- kor. Za 1 kg mrtvé váhy.

Maximální cena za rekvírovaný dobytek byla 3,60 K za 1 kg živé váhy. Maximální cena másla byla 7,20 K, prodávalo se však pod rokou za 10-11 K, vejce 16-20 h za kus, ve městech, ale až 60 hal. Překročení maximálních cen trestáno bylo soudně a pokutami. Přes to však podvodů bylo hodně.

Z nedostatku kovů potřebných pro muniční průmysl, zabaveny a odvezeny byly z evangelického kostela v Rovečném dva zvony. Dále zabaveny byly mnohým mosazné žebličky, hmoždíře, klíčky a jiné předměty.

Mince.

Místo měděných dvouhaléřů zavedeny železné, místo niklových dvacetihaléřů rovněž železné mince. Zlato zmizelo úplně z oběhu. Říkalo se : Zlatá měna, ale železné a papírové peníze.

Letní čas.

Kvůli úspoře světla, uhlí, elektřiny, zaveden byl od 1.května tzv. letní čas. Toho dne posunuty byly ručičky na hodinách všude o hodinu napřed. Až teprve 30.září nastal čas původní.

Válečné půjčky.

Ač je ve všem veliká drabota, je v oběhu peněz dosti, zvláště papírových. Během roku vypsaný byly dvě válečné půjčky, které se upisovaly na dobu 6-7 let a na 35-40 let k 5,5% úročení.

Na vojnu.

Z Věstína odvedeni a narukovali tohoto roku: Adolf Halva, František Kadlec, František Kadlec (č.17), Adolf Šenkýř, František Šenkýř.

Z Věstínka: Julius Janoušek, Adolf Polák, Štěpán Polák, Josef Žíla, František Dvořák, František Svoboda, Josef Halva, František Jančík, František Polák.

1917.

Počasí.

Počátek roku 1917 vyznačoval se silnými mrazy, které dosáhly až -20°C. Jaro bylo chladné, přehánkové, takže setí začalo až v květnu. Za to léto nedostávalo se dešťů a bylo sucho.

Lid náš věřil, že nyní již toužebně očekávaný mír musí přijíti. Těsně přede žněmi přišly mírné deštíky, které aspoň poněkud vzkrášlily uvadající obilí, ale přes to sklizeň byla nepatrná. Podzim byl překrásný, suchý, takže až do konce listopadu, nerušeně se na polích mohlo pracovat. Prosinec však začal krutými mrazy a zima byla značná.

Závratné ceny.

Nedostatek životních potřeb a tím i drabota zvýšily se až do závratných cen. Není

látek k odívání, není kůže na obuv, není dokonce ani nití ku šití. Cívka obyčejných nití stála 40 i 50 K. Nic se nekoupí za peníze, ale všechno se vyměňuje.

Tak stojí nyní: krmená husa 180 K, 1 q pšenice 300,- K, kuň 6 000,- K, vepřový dobytek – 1 kg váhy až 30,- K, 1 kg másla 35,- K, 1 q ovsu 100,- K, 1 q sena 60,- K, 1 q slámy 30,- K, 1 kg cukru 10,- K, 1 m látky 100-200 K, 1 m plátna 50,- K. A k tomu, ještě bylo nutno prodávati vše tajně, aby o tom nevěděl nikdo nepovoláný. Ceny zde uvedené nejsou ani nejvyšší. Všecko bylo vlastně zabaveno. Postavení lidu na vesnicích v těchto válečných letech bylo nesmírně těžké. Všecko, co statek rolníka poskytoval, podléhalo реквизиím. Rolník nemá jistých koní, odvádí se hovězí dobytek, máslo, obilí, sláma, seno, řepa, mák, brambory. Chlévy se stále vyprazdňují, stavení se neopravují, nářadí hospodářská se pro nedostatek železa nepořizují, poslední kousky oděvu a obuvi se dotrhávají, úroda s nehojených a vysílených polí je čím dále tím menší.

Amerika do války.

Bouře války však ani v tomto roce neutuchá. Na počátku roku přistupují k nepřátelům Německa také Spojené státy severoamerické a s nimi postupně téměř všechny státy světa. Přes to však nepokračovala válka ve prospěch některé strany, nýbrž poměry zůstávají stále na mrtvém bodě, ač prolito mnoho krve.

Odvody.

Toboto roku konány opětné odvody v lednu, únoru, březnu a zří.

Rusko.

Minulý rok přinesl světu veliké překvapení v době válečné. Nejvíce proměn a zmatků zažila říše ruská. V březnu proměnila se vnitřní revolucí rázem v demokratickou republiku. Veliká říše tato dostala se tak do vleklých bouří, které ochromily její poslední bojovou sílu tak, že vyjednává se zástupci Německa o mír. Škoda, že tato hvězdička míru nemůže se považovati za onu spásnou, jež s plácem očekávána jest již tak dlouho. Rok tento stal se však také svým průběhem jedním z nejpamátnejších v dějinách českých. Není to jen rok válečných útrap a nekonečných béd, rok tento je též dobou našeho vzkříšení. V květnu uvolnily se okovy svírající nás po tři léta. Nejlepší naši lidé opustili temná vězení a vrátili se zdrazení celým národem českým do svých domovů.

Projev spisovatelů.

Brzy na to promluvili naši spisovatelé památným projevem. Svolán rakouský parlament, kde 30.května naši zástupcové po třech dusných letech promluvili.

Po našich vesničkách, v malých chaloupkách čtena deklarace, v níž žádáme svou samostatnost. Svobodni! Kde jaké srdce zachvělo se radostí i novou nadějí!

Čtenáři pozdějších věků, pochopíš ty slzy, které se zatřpytily v mnohém oku v těchto chvílích? Tři léta nemohlo se promluvit, tři léta úpěli mnozí a mnozí v tmavých žalářích, všechno téměř se odevzdalo, v domech se strádalo nedostatkem, tři léta naši synové s hlavami skloněnými odcházeli na pole smrti, srdce byla přeplněna žalobami k nebi, mnohá slza byla plná hořkosti až zalknutí.

Naděje do budoucna.

Minulo jaro se svými červánky a na českých nivách poprvé vytryskly výkřiky: „Jsme dosud živi, dosud jsme nezemřeli“. Ať vysoký, či nízký, srdce každého vřele bije pro jeden cíl – vše věří, že nadešel čas, kdy pilné ruce, po tři sta letech, opět začnou pracovat na svém. Kéž by každý v těchto těžkých dobách byl si plně vědom, kde je přítel, kde nepřítel, že pomoc bližnímu je v této době pomocí celku, škoda pak jemu učiněná – zradou na zájmech milé vlasti.

Tři sta let přešlo přes hrob našeho učitele Komenského a dnes nadchází doba, že se vyplní proroctví jeho: „Věřím i já Bohu, že po přejítí vichřic hněvu, břichy našimi na hlavy naše uvedeného, vláda věcí tvých k tobě se navrátí, ó lide český!“

1918.

Počasí.

V lednu bylo mnoho sněhu, který napadal v prosinci 1917 se sněhovými bouřemi. V druhé polovici ledna se však sníh asi ve dvou dnech větrem skoro úplně ztratil. Pak již sněhu bylo málo, zimní počasí ale trvalo dále, neboť 29.května byl silný mráz a 3.června, utvořil se na loužích led tloušťky asi 3 mm. Jaro bylo celkem suché, což trvalo do začátku července. Jetele uschly, trávy bylo suchem velmi málo, už v půli května. Pak nastalo deštivé počasí, následkem čehož brambory úplně shnily. Počátkem října dostavilo se několik silných mrazů, listopad byl mokřý, prosinec se sněhem. Letní čas zavedený rakouskou vládou byl dodržen snad naposledy od 15.dubna do 15.září tohoto roku.

Sklizeň.

Žita se urodilo dosti, jařiny postižené suchem daly však výnos menší. Úroda brambor byla tak malá, že není pamětníka podobné neúrody této plodiny.

Vrchol drahoty.

Nedostatek všeho a tím i drahota dostoupily svého vrcholu. Byla-li drahota loni veliká, byla letos přímo obromná. Není možno ani uvěřiti, jaké obnosy žádají se za to neb ono, ač lze-li vůbec co za peníze dostati!

Maximální ceny obilí stanoveny byly: žito a pšenice 60 K, oves 50 K, ječmen 55 K, brambory 24 K, řepa 30 K za 1q do 15.prosince s premiemi 10 K u obilí, do konce listopadu s premiemi 4 K u bramborů.

Ket'aské ceny.

Ceny pokoutní (ket'aské) dostoupily závrtných výší: pšenice až 600 K, žito 300 K, oves 200 K, brambory 100 K, vajíčko 1 K, litr mléka 1 K, selata až 60 K za 1 kg živé váhy, jatečná prasata 30 K, dobytek hovězí až 10 K, máslo až 60 K za 1 kg. Koně se prodávají až za 10.000 K.

Na bojištích.

A válka zuří s neztenčenou měrou dále. Na jaře došlo k ofenzivě Němců proti Paříži, kde tito konečně zadrženi, zásluhou našich legionářů a pak nastal obrat. Ofenziva generála francouzského Focha a poněkud ústup Němců. Rovněž i rakouská ofenziva proti Itálii v červnu úplně ztroskotala. Štěstí válečné se obracelo. Nepomohl, Němcům mír s Ruskem podepsaný v květnu. Snahy Němců ovládnouti Rusko, nacházející se v rozkladu hospodářském i politickém následkem války a bolševismu, byly paralyzovány našimi legionáři, kteří se tím dostali do konfliktu s vládnoucími bolševiki. Hospodářské i diplomatické neúspěchy ústředních mocností v Rusku, poněkud, ale trvalý ústup na frontě francouzské, průlom a zničení bulharské armády na Balkáně, nesly již zřejmé stopy toho, kam se štěstí válečné kloní. A katastrofa Bulharská měla v zápětí nedožrnné následky.

Poslední boj.

Ústřední mocnosti bojovaly poslední, zoufalý boj. Stohlavému draku utínána jedna hlava za druhou. Kapitulace bulharská, turecká, porážka Rakousko-Uherská na Balkáně a na Piavě, německý ústup ve Francii a v Belgii, dokonaly v hlavních rysech strašné zápolení světové. Po čtyři a půlletém dramatu a prolévání krve zvítězilo právo nad neprávem, svoboda nad otroctvím. Přeráženy okovy, přetrhána pouta, jimiž po staletí byli sevřeni ujařmení národové evropské, splněny byly jejich oprávněné tužby, právo na život i svobodu.

J sme svobodni.

Náš národ československý, který tak houževnatě hájil svá práva v rakouském parlamentě ve svých proklamacích (tříkrálové a májové), který slavnou přísahou v dubnu potvrdil, že s českým poselstvem jest za jedno – mohl 28. října směle již prohlásit svoji samostatnost a postavit se tak v řadu národů svobodných. Po třech stoletích otroctví, útisku, jakého neprožil žádný civilizovaný národ, setřásl za sebe okovy, jež ho tížily, a hrdě proklamoval republiku s prezidentem Masarykem v čele. Kdo by se neradoval v tomto okamžiku?

Nebylo jistě česka, který by se zaroseným zrakem nedal na jevo svoji velikou radost. Svobodni, svobodni, po třistaleté porobě! – Hřmělo to po naší vlasti, tentokrát i u našich bratří na Slovensku. A ten klid, ten pořádek s jakým se převrat dál, ten byl jedinečný a získal nám sympatie celého světa. Nyní jen vytrvejme, pokračujme, jak jsme započali, pracujme a vytvoříme si z naší vlasti skutečný ráj, jak snili naši dávní předkové.

28. říjen.

28. října ještě ve Věstíně nic o převratu nevěděli. Teprve 29. října, když došel na poštovní úřad v Rovečném telegram o ustanovení Národního výboru v Praze, přiběhl s touto zprávou z Rovečného zdejší rodák Antonín Kadlec. Radost všech byla veliká, někteří stříleli z pušek a většina zúčastnila se slavnosti v Rovečném, kde o významu dne promluvil p. řídící Kořista a p. farář Ile.

Po celý týden se téměř ničeho nedělalo, jen se tvořily kroužky roklující o této neuvěřitelné události. Teprve teď mohl každý od srdce promluvit a volně vydechnout.

Popravy „orlů“.

Po vsích, městečkách a městech nastalo strhávání „orlíčků“ a jejich popravování. Také

ve Věstíně a ve Věstínku strženy byly znaky nenáviděného Rakouska. Veliké popravování orla bylo uspořádáno na návsi v Rovečném, kde postaveno před školou popraviště. Zde kat „degradoval“ představitele Rakouska, odňal mu vyznamenání, která pak pověsil „psovi na krk“. Na to konána poprava, před níž čten byl ještě rozsudek, jímž odsouzena byla „tato potvora“ k smrti oběšením. Kat se chystal rozsudek provést, avšak dle pravidel humanity dovoleno bylo odsouzcenci vykonati poslední pořízení.

Testamnet, ve kterém dvojhlavý orel odkazoval části svého těla i své vlastnosti různým osobám přečten, orel oběšen a za zvuků hudby slavnost skončena.

Nezapomeňme našich legionářů.

Nemůžeme také nevzpomenout našich bratří legionářů, kteří za naši svobodu bojovali, kteří na pláních sibiřských, v krajích italských a francouzských za svobodu národa i životy své položili.

Jim budiž čest a památka v našich srdcích zachována, oni nejvíce se o naši svobodu zasloužili.

1919.

Počasí.

Kolem 6.ledna bylo tak teplé počasí, že děti chodily po vesnici bosy. Sela se žita, hrabalo se stelivo, sem tam bylo vidět i poletovat motýle. Na to přišlo počasí chladné a trvalo až do 12.března. V následujících teplejších dnech započalo se s pracemi polními. Brzy však nastala zima tuhá, že všechny polní práce byly zastaveny, a to až do 15.dubna. Potom nastalo jaro – vlastně už podruhé. Třešně se počaly rozvíjeti až 8.května, takže se všechno opozdilo, v tomto roce o měsíc. Žně začaly koncem srpna a trvaly až do října. Zdálo se, že všechno to vynabradí podzim, ale dostavilo se zklamání. 30.října počaly sněhové vánice a zima už od té doby nepolevila. Mnohé lány zůstaly neosety, mnoho polí bylo nedooraných a dlouho ještě bylo vidět pod sněhem marně čekající hospodářská nářadí na svoji práci. Horší však ještě bylo, že na mnoha místech zůstalo pod sněhem bramborů, řepy, ba i ovsu. Příroda však sama nebyla připravena dosud na zimní spánek. Listí krásně zelené ještě neopadávalo, a již byly stromy pokryty vrstvou sněhu.

Úroda.

Úroda – přes to, že počasí bylo tohoto roku tak zvláštní – byla dosti dobrá. Zdálo se, že snad drabota nyní poleví, ale v tomto roce teprve všechno stouplo v ceně. Kůň stojí 16 až 25 tisíc K.

Ceny.

Maximální ceny jsou: žito a pšenice 80 K, ječmen 75 K, oves 75 K, brambory 28 K, brách 550 K, za 1 q, 1 m látky až 300 K.

Obecní volby.

Letos po dlouhé době konány poprvé v republice obecní volby. Voleno podle kandidátních

listin politických stran a podle všeobecného, rovného práva hlasovacího. Starostou v naší obci zvolen František Kadlec, rolník z Věstína č.5.

Lípa svobody.

V dubnu sázena všude po vskách i městech českých „lípa svobody“. U nás zasazena na návsi před statek p.starosty, za velké účasti dětí i dospělých.

Útok Maďarů..

Dozvuků světové války zažili jsme i letos. Maďaři napadli málo chráněné Slovensko a tím rozvířil se o něj boj, který sice skončil naším vítězstvím, ale zaplacen životy mnoha našich hochů. Z Věstína zúčastnil se těchto bojů jako člen Čety Sokolů tělovýchovné jednoty Sokol v Rovečném, Josef Kadlec, účetní z č.5.

V tomto prvním roce poválečném, v prvním roce naší samostatnosti prožíval náš venkov nový život. Vyprchaly první dojmy slavnostních začátků a vrátil se prostý život se všemi svými slastmi i strastmi. Lid nás jistě poznal, že dobyl si republiku s hranicemi, ale že dobývati teprve musí republiku demokratickou. Vlny zmatků a hledání letí kolem nás. A česká duše touží a spěchá kamsi dál. Je v práci a snaže své na začátku a my věříme, že z hledání a snažení jejího vzejde brzy tvoření a že na této cestě nezastaví se, až před konečným cílem: věčným bratrstvem.

1920.

Počasí.

Počasí bylo v lednu a v únoru teplé a mírné, takže se oralo i selo. Žita v těchto měsících nasetá byla pak velice pěkná. Jarní setí počalo začátkem března a za příznivé pohody bylo vše v polovici dubna skončeno. Stromoví už v dubnu bylo v plném květu.

Bouře.

Dne 2.července přišla strašná bouře s průtrží mračen. Tato bouře natropila značných škod, pobrala pole i cesty.

Žně začaly v příznivém počasí, takže koncem srpna bylo všechno obilí ve stodolách. Sklizeň pokud se týče zrní, byla prostřední, slámy a sena bylo dostatek. Ovoce, zvláště jablek bylo hojnost, brušek ale málo. Bramborů průmyslových bylo prostředně, jedlých velice málo. Podzim byl krásný a suchý, takže polní práce byly v říjnu skoro ukončeny. Koncem října však začalo mrznout a v listopadu mrzlo a sněžilo, takže ku konci byla pěkná samice. To trvalo až do 26.prosince, pak začalo tání a pršky.

Stále dražota.

Stále se myslilo, že dražota v druhém roce poválečném povolí, ale stalo se naopak: na mnohých produktech ceny ještě stouply.

Ceny.

Tak na příklad žito a pšenice stály pod rukou až 50 Kč i více, maximálně 150 Kč, oves až 130 Kč, pod rukou až 260 Kč, brambory 50 Kč,(120 Kč), kuň 20 až 30 tisíc Kč, hovězí

dobytke pro chov až 20 Kč za 1 kg, telata 12 Kč za 1 kg živé váhy. Zvláště přidražilo železo, látky, ublí a dříví. Tak 1q železa stojí 650 Kč až 1200 Kč, 1m vlněné látky až 300 Kč, 1q ublí až 100 Kč, 1 m³ palivového dříví 50 až 100 Kč, stavebního 160 Kč, 1 kg cukru 8 Kč, 1 kg petroleje 18 Kč.

Bolševický pokus o převrat.

Dne 12.prosince tohoto roku pokusily se bolševické živly u nás o státní převrat v republice, chtějce po vzoru ruském odstranit veškeré vedoucí a řádné osoby z úřadů a nastolit vládu dělnickou, komunistickou, která byla by jistě uvedla republiku do záhuby - jak tomu bylo v Rusku a Maďarsku. Vojsko a legionáři vzpouru asi ve třech dnech potlačili a vůdce nespokojenců pozatýkali a uvěznil.

Volby do N.S.

V červnu tohoto roku konány byly volby do Národního shromáždění, z nichž obdrželi:

<i>Strana republikánská</i>	<i>do posl. sněmovny</i>	<i>92,</i>	<i>do senátu</i>	<i>83,</i>
<i>Čsl.strana socialistická</i>	<i>.....</i>	<i>4,</i>	<i>.....</i>	<i>2,</i>
<i>Sociálně demokratická</i>	<i>.....</i>	<i>21,</i>	<i>.....</i>	<i>17,</i>
<i>Národně demokratická</i>	<i>.....</i>	<i>20,</i>	<i>.....</i>	<i>15,</i>
<i>Lidová</i>	<i>.....</i>	<i>38,</i>	<i>.....</i>	<i>35,</i>

V tomto roce se narodilo v našich obcích celkem 7 dětí, zemřelo 5 osob.

1921.

Počasí.

Roku 1921 byla velmi mírná zima a potom následovalo suché léto. Setí započalo už v polovici měsíce března a v půl dubna byly všechny jarní práce na polích úplně skončeny. Pak trvá sucho dlouhou dobu, takže všechno obilí předčasně dozrává. Blízká řeka Švarcava vyschla do té míry, že vodní mlýny na ní postavené nemohly až do Vánoc mlít. Starší lidé nepamatují takového sucha a nedostatku vody.

Pan prezident ve Skalici.

Dne 16.září zúčastnili se někteří zdejší občané, jakož i školní děti uvítání pana presidenta Masaryka v železniční stanici Skalice-Boskovice. Pan prezident konal tehdy prvý zájezd do své rodné země – Moravy. Všichni jsme pana presidenta viděli, a jeho milá postava, kynoucí nám na pozdrav nikdy nevymizí z naší mysli.

Mobilisace.

27.října vzrušeno bylo obyvatelstvo naší vlasti vyhlášením mobilizace ročníků 1895 až 1900. Příčinou toho pokus Karla Habsburka dostat se na trůn maďarský, čímž byla ohrožena existence našeho státu. Pokus tento byl zmařen, Karel zajat a s rodinou odvezen na ostrov Madeiru. Když nebezpečí minulo, propuštění byli mobilizovaní kolem 20.listopadu domů.

Elektrisace.

Význačnou událostí tohoto roku je pro naše i okolní vesnice zavedení elektrického osvětlení. Domovní instalace provedla firma Josefa Obra, elektrotechnika z Jimramova. Síť vedena ze Západomoravských elektráren v Oslavanech. Svítit však začalo se až příštího roku.

Ceny klesají.

V roce 1921 nastává částečné uvolnění obchodu s chlebovinami. Dodalo se 30% kontingentu za cenu 190 Kč. Brambory, oves a ječmen uvolněny. Ve volném obchodu prodává se pšenice za 400 až 450 Kč, žito 350 Kč, oves 290-340 Kč, brambory 100-160 Kč. V poslední době ceny obilnin však klesají následkem zahraniční konkurence a vzestupu naší valuty.

Sčítání lidu.

V únoru tohoto roku provedeno bylo úřední sčítání lidu v celé Čsl.republice. Ve Věstíně napočteno 167 osob, ve Věstínku 195 osob, celkem tedy 362 osob. Z toho je 144 mužů, 172 žen, příslušníků církve čsbr.evangelické 193, církve římsko-katolické 117, československé 6. Domovních čísel je v obou obcích 66.

Během roku 1921 narodilo se 12 dětí, z toho 3 vyznání českobratrsko-evangelického, 9 vyznání katolického. Zemřely 2 osoby.

1922.

Počasí.

Rok 1922 je význačný krutou zimou. Jaro začalo velmi brzy, takže už 6.března někteří rolníci seli obilí. Krátce na to však nastaly opět mrazy, jež trvaly asi 14 dní, načež teprve polní práce mohly být dokončeny. Pak přišla sucha. Nepatrné rosy, jež byly pro polní plodiny úplně bezvýznamné, nemohly nahraditi deště, jehož vyschlá a vyprahlá země tolik potřebovala. Obilí předčasně zrálo, usychalo, jetele úplně vyhynuly. Smutnou podívanou skýtaly meze a trávníky, jež téměř vyschly. Bylo to ještě horší, než roku minulého. Prameny vodní vyschly a v mnoha obcích, musili lidé s velkou námahou vodu z daleka dovážeti. Ani lesy nezůstaly ušetřeny a mnoho uschlých stromů smutně trčelo vzhůru, jako oběti dlouhého sucha. K tomu ještě objevilo se ve velikém množství bekyně **sosnových – mnišek** – které v některých lesích způsobily obromné škody a tím dovršily dílo zkažení.

Teprve 16.července dočkali jsme se deště, který však už nezachránil poschlých obilín. V srpnu nastaly pravidelné, vydatné deště, jež velmi prospěly bramborům, řepě a pastvinám. Bramborů urodilo se mnoho, píce pro dobytek bylo však málo.

Podzim byl deštivý, nevládný a stále přehánky stěžovaly sklizeň bramborů a řepy. Lidé musili využítkovat každého, jen poněkud příznivého dne, aby zaseli, přes to však mnohá pole byla neoseta. Zima přihlásila se brzy. Již koncem října dostavily se tuhé mrazy a zkrátka napadl sníh. Koncem roku nastala obleva, takže Vánoce byly blátivé.

Sklizeň.

Sklizeň žita byla prostřední, pšenice více než špatné, jařiny téměř žádné, jediné bramborů urodilo se hojně. Rok tento vyznačoval se hojnou úrodou ovoce, zvláště švestek.

Ceny.

Obchod plodinami se v tomto roce úplně uvolnil. Počátkem roku stálo žito 350 Kč za 1 q, pšenice 400 Kč, oves 300 Kč, brambory 100 Kč, avšak už před sklizní nastal náhlý pokles cen, takže ceny byly koncem roku tyto: žito 90 Kč, pšenice 110 Kč, oves 90 Kč, ječmen 100 Kč, brambory 12 Kč za 1 q a přece malá poptávka.

Krise průmyslová.

Kurs československé koruny během roku stoupal a dosáhl až 19 centimů v Curychu. Tento poměrně vysoký kurs měl za následek všeobecný pokles cen, zároveň však přivodil těžkou krizi průmyslovou, ježto okolní státy, na něž je naše republika vývozem odkázána, nemohly při svém nízkém kursu kupovati průmyslové výrobky z naší republiky. Některé továrny byly nuceny výrobu zastavit, jiné zaměstnávaly dělníky pouze 3-4 dny v týdnu. Výdělní dělníci klesli, a v celé republice jest velmi mnoho nezaměstnaných, jimž stát vyplácí podporu. Peněžní krise doléhá na velkou část obyvatelstva a těžce ji pociťuje zvláště ten, kdo v příznivějších dobách nepamatoval na léta hubená. Přes to ale stojí si naše republika nejlépe ze všech nástupnických států.

Elektrifikace uskutečněna.

Loňská naše naděje na elektrické světlo došla letošního roku splnění. Dne 4. února zazářily naše světnice, chlévy, dvory i náves světlem elektrických žárovek. I naše vesnice získaly tím, že v noci jsou osvětleny. Již přede žněmi koupili si jednotlivci elektromotory, kterými pohánějí mlátičky, řezačky a jiné hospodářské stroje, které dříve lidskou, koňskou silou byly poháněny. S počátku bylo světlo drahé – platilo se za 1 Kilo-Watt-hodinu ? Kč, k čemuž připočítán vždy příplatek 2 Kč za síť. Přes to však mnoho občanů světlo toto si pořídili, poněvadž jest mnohem výhodnější, čistší a pohodlnější než dosud užívané světlo lamp petrolejových.

Roku 1922 narozeno 7 dětí, zemřely 2 osoby.

1923.

Počasí.

Nový rok začal velmi mírnou, bezsněžnou zimou, která trvala do počátku února, kdy krátce před „ostatky“ napadlo hodně sněhu a dostavil se silný mráz. Dne 19. března za pěkného počasí započalo jarní setí, které rychle pokračovalo, následkem příznivé pohody jež trvala až do poloviny dubna. Pak dostavila se chladna, ba i mrazy, jež v některých místech uškodily, kvetoucímu žitu. Senoseč byla vydatná, první bouřka přišla už 26. března, druhá, silná bouře 1. července. Pak nastala sucha a vedra. Teploměr ukazoval až 30°C. Žně začaly začátkem srpna a skončily se bez překážek velmi pohodlně. Pohoda trvala až do konce září, kdy nastaly deště a bláto, jež velmi ztěžovaly sklizeň bramborů. 20. prosince

napadlo mnoho sněhu a to nejen u nás, ale v celé střední Evropě. Byly tedy Vánoce bílé - jaké mají být. O Božím hodů přidal se ke sněhu prudký severozápadní vítr, který způsobil veliké záněje sněhu.

Úroda.

Úroda byla dobrá. Sklizeň žito prostřední, jařiny dobré. Bramborů bylo prostředně, řepy hojně. Ovoce však urodilo se letos velmi málo.

Ceny plodin.

Po žních platilo se za žito 80 Kč, koncem roku 120 Kč, za oves 65 až 90 Kč, za brambory 20 až 25 Kč.

Průmyslová krise, vyvolaná v roce minulém vzestupem naší koruny, letos poněkud povolila, poněvadž kurs koruny se ustálil. Za to Němeku shroutila se marka skoro úplně, takže koncem roku 1923 bylo možno koupit za 8,45 Kč 1 bilion německých marek. Rekomanovaný dopis z Řezna do Bratislavy byl frankován 240 miliardami německých marek.

Hasičský slet v Praze.

Letošního roku konán v Praze slet hasičstva, který ukázal, co dovede obětavost, nezdolnost a vytrvalá práce. Z našeho sboru účastnil se sjezdu: František Dvořák, rolník z Věstínka č.5, Julius Janoušek, rolník z Věstínka č.32, František Vavříček, kovář z Věstína č.18 a Jindřich Totušek, správce školy.

Obecní volby.

V měsíci září provedeny byly obecní volby, při nichž na základě jedné, združené kandidátní listiny zvoleni byli tito členové obecního zastupitelstva: František Kadlec, Emil Čubel, František Vavříček, Karel Haberbauer, Adolf Šenkýř, Julius Janoušek, Josefa Bednářová, František Dlouhý, Josef Just, František Dvořák, Josef Štoudek a Štěpán Nykodým.

Starostou zvolen jednomyslně František Kadlec, rolník z Věstína č.5, náměstkem starosty Štěpán Nykodým, rolník z Věstínka č.11, radními Adolf Šenkýř a Emil Čubel z Věstína.

V roce 1923 narodilo se ve Věstíně a Věstínku 9 dětí, z nichž 6 náboženství československo-evangelického, 3 římsko-katolického.

1924.

Počasí.

Spousty sněhu, jež napadly loni o Vánocích, zůstaly ležet skoro až do konce března. Na některých místech českomoravské vysočiny napadlo tolik sněhu, že veškerá doprava byla namnoze úplně znemožněna. Stromy byly někde až po koruny pod sněhem a zajíci koruny stromů úplně obryzali. Když pak silnice byly uježděny, nastala pěkná sanice, trvající až do začátku března. Počátek dubna bláší se teplem, pole i cesty osychaly

a 9.dubna přichází již první jarní bouřka. Až do konce srpna trvá pěkné počasí, takže žně končí za pěkného počasí. Kolem 9.prosince začíná mrznout, k tomu přidružila se mlha, čímž utvořila se jinovatka, která obalila lesy a sady. Všechno vypadá jako v pohádce.

Úroda.

Úroda byla dobrá, pokud se týče zrna, zvláště u žita poněkud slabá. Slámy byl dostatek, rovněž bramborů a řepy. Ovoce se urodilo prostředně, švestek však – až na malé výjimky – nebylo.

Ceny plodin.

Po sklizni platilo se za žito 160 Kč, později 200 Kč i více. Cena ovesa byla 120 – 145 Kč, bramborů 35–45 Kč za 1q. Velice drahý byl letos ječmen, za nějž se paltilo až 270 Kč za 1q.

Oslavy.

Jako každoročně, konána i letos oslava narozenin našeho drabého pana presidenta ve škole. Mimo to účastnili jsme se oslavy v Rovečném, kde byla v neděli 8.března 7 hod. večer tělocvičná besídka. Potom přednesl řídící učitel p.Čeněk Kořista o životě našeho Osvoboditele a prvního presidenta.

Podobně oslaven též „28.říjen“, kdy byli jsme účastni v Rovečném přednášky Mírové tetičky – pí.Jindřišky Wurmové.

Nově narozených dětí bylo v tomto roce celkem 11. Z toho 5 evangelického vyznání, 6 římsko-katolického. Zemřelo 5 osob.

1925.

Počasí.

Od Vánočních svátků minulého roku byly naše horské kraje úplně bez sněhu. Teprve 24.února začalo sněžit. Zima bez sněhu a mrazu měla za následek, že se rozšířily různé epidemie, zvláště rozšířená chřipka, rýma, chrapot, píchání v uších, všeobecná slabost.

Setí začíná koncem března a končí za krásné pohody. První bouře byla letos 11.května. Žně byly rušeny častými dešti, takže žito porůstalo a dalo mnoho práce, nežli odvezeno do stodol. Koncem listopadu napadlo mnoho sněhu.

Úroda.

Úroda byla velice dobrá, až na oves, který značně utrpěl letním suchem. Zemáků a řepy bylo hojnost, ovoce velmi málo.

Ceny.

Ceny obilí: žito po sklizni stálo 150-160 Kč, pak klesla cena jeho na 125-130 Kč. Oves stál 120-130 Kč, brambory 30-40 Kč.

Volby do N.S.

Dne 15.listopadu konány v celé republice volby do sněmovny poslanecké i do senátu, i nyní – po druhé – podle vázaných kandidátních listin. Výsledek v našich obcích byl tento:

<i>Sněmovna poslanecká:</i>		<i>Senát:</i>
<i>Strana republikánská</i>	100	85
<i>Čsl.strana sociálně-demokratická</i>	19	18
<i>Čsl.strana nář.socialistů</i>	1	0
<i>Strana lidová</i>	44	40
<i>Národní strana práce</i>	7	6
<i>Čsl.strana živnostenská</i>	2	2
<i>Strana domkařsko-zemědělská</i>	2	0
<i>Strana komunistická</i>	1	0
<i>Čsl.strana národně-demokratická</i>	1	2

Všech voličů bylo 191, z toho 98 žen, 93 mužů.

Roku 1925 narodilo se celkem 7 dětí, z nichž 5 evangelických, 2 katolických.

Zemřely 4 osoby, 2 evang., 2 katol.

1926.

Počasí.

Roku 1926 byla mírná zima. Bylo sice několik kratších období, kdy se jezdilo na saních, celkově bylo spíše blátivo. I jaro mělo pěkný průběh, takže práce polní se neopozdily. Teprve začátkem června, v době senoseče nastaly deště, jež s nepatrnými přestávkami trvaly po celý červen a ještě dlouho v červenci. Začátkem srpna bylo krásné počasí, trvající přes celé žně. I podzimní práce konaly se za pohodlného počasí, neboť podzim byl tak krásný a teplý, že podobného téměř nikdo nepamatuje. Ještě v listopadu kvetly sedmikrásky a mnohde i ojedinělý strom rozkvetl. Teprve počátkem prosince dostavila se zima se sněhem a mrazy. Nejvíce mrzlo o svátcích vánočních.

Sklizeň.

Úroda obilí byla dobrá. Slámy pak tolik, že jí musili ukládat do stohů. Za to však bylo málo bramborů, následkem čehož cena jejich značně stoupla. I úroda ovoce byla uspokojivá. Některé pěkné druhy byly vystaveny na výstavě v Olešnici.

Ceny plodin.

Ceny hospodářských plodin nevykazovaly proti loňsku rozdílu: žito 140-200 Kč, oves 100-130 Kč, jediné cena bramborů zvýšena na centu 50-80 Kč.

Chřipka.

Téměř po celé republice rozšířila se nakažlivá choroba „chřipka“. Ze západních států dostala se chřipka nejprve do Prahy, odkud blášeno na 3000 onemocnění. Pak se rozšířila po okolních krajích. Rovněž v naší vesnici nastalo mnoho onemocnění. Postiženy byly zvláště školní děti.

Úmrtí.

23.dubna tohoto roku zemřel v Rovečném všude velmi vážený českobratrský evangelický farář František Ileš.

Roku 1926 narodilo se celkem 14 dětí, z toho 8 náboženství českobrat.-evangelického, 6 náboženství římsko-katolického.

Zemřely celkem 3 osoby.

1927.

Počasí.

Nový rok započal rychlou oblevou a začalo pršet. Dne 21.ledna se náhle ochladilo, největší mrazy byly asi koncem měsíce února. Před ostatky nastalo oteplení a do 13.března bylo již krásné počasí, takže 19.března začali rolníci pracovat na polích.

Počátek května byl rovněž krásný, až 11.-13.května dostavily se silné mrazy, takže všechny květy a zahradní sazenice zmrzly.

V červnu bylo počasí velice pěkné, avšak přicházely často bouře s krupobitím. Naše vesničky zůstaly však tohoto zla ušetřeny. Podzimek byl krásný.

Úroda.

Úroda obilí tohoto roku byla dobrá. Bramborů bylo veliké množství, takže jejich cena klesla až na 12-20 Kč.

Ceny.

Po žních platilo se žito 150 Kč, později až 220 Kč za 1q. Oves stál 140-155 Kč.

V roce 1927 se narodilo 8 dětí, zemřely celkem 4 osoby.

1928.

Počasí.

Na počátku ledna mrzlo, ke konci bylo počasí mírnější a sněžilo. 9.února nastala obleva, slunce hřálo, takže i včely vylétaly z úlů. 13.února přišel déšť. Počátkem března dostavily se mrazíky, kolem 16.března silně mrzlo až do 24.března a následovalo počasí sice mírnější, ale teplota kolísá stále kolem bodu mrazu, půda nerozmrzá. 17.dubna napadlo velké množství sněhu. Následují pak deště a chladné počasí, takže ještě koncem dubna nemůže se na polích pracovat.

Počátkem května nastává pěkné počasí, seje se a sázejí brambory. Ve dnech 11.,12. a 13.května, kdy bylo vše v květu dostavil se mráz, který však ku podivu květům neškodil.

V červenci nastávají velká vedra, ve stínu 30°C, na slunci až 50°C, země je vyprahlá a neprší, pouze 5.července slabý deštík. Ozimý jsou pěkné, jařiny vedrem vysychají.

Úroda.

Žně počínají začátkem srpna, úroda ozimů velmi pěkná, jařiny následkem sucha daly

úrodu menší, úroda bramborů je dobrá, ovšem menší než vloni. Vedra i v srpnu trvají.

Ceny plodin.

Po žních paltilo se za žito 170 Kč, za oves 145 Kč, za brambory 35 Kč, za ječmen 155 Kč, za jetel 150 Kč, za luční seno 60 Kč, za slámu 25 Kč.

Pan prezident v Bystřici.

Dne 17.června navštívil pan prezident T.G.Masaryk městečko Bystřici nad Pernštejnem, z naší obce dostavily se k jeho uvítání školní děti a hasiči. Pan prezident uvítán proslovy starosty města Bystřice p.Fr.Veselého a předsedy starostenského aboru p. Fr.Navrátila z Víru, jímž pan prezident odpověděl:

„Děkuji Vám, pánové, a všem občanům za milé přivítání. Těším se s Vámi z obnovené samostatnosti a politické svobody. Historie kraje a Vašeho města podává četné příklady nelidského starého režimu. Vaším předkům byly vrchností i děti odebrány do zástavy na panský zámek. Můžeme opravdu býti vděční osudu, že jsme všechny útrapy přečkali, a že jsme svobodni, ovšem i zodpovědni za budoucnost“.

Fotografie se nedochovala

Pan prezident prochází špalírem k tribuně.

Divadlo.

V dubnu tohoto roku sebráli zdejší ochotníci ve Věstínku u Janoušků divadelní bru R.Robla „Pro všechny peníze“, děj odehrává se ve vsi Korouhvi u Poličky. 22.dubna opakovali ji na přání též v Rovečném na sále obecního hostince.

Desetikoruny.

K 28.říjnu vydány byly jubilejní, stříbrné desetikoruny v omezeném počtu.

Volby do okresů a zemí.

*V neděli dne 2.prosince konány volby do okresního a zemského zastupitelstva.
Do okresního zastupitelstva podáno 9 kandidátních listin, do zemského zastupitelstva
17. kandidátních listin. V našich obcích obdrželi do okresního zastupitelstva:*

1.Čsl.domk. a malozeměděl. strana	1 hlas
2.Čsl. lidová strana	36
3.Republikánská	78
4.Komunistická	2
5.Národní strana práce	1
6.Čsl. národní demokracie	2
7.Čsl. národní socialisté	1
8.Sociální demokraté	32
9.Živnost.-obch. středostavovská	6

Do zemského zastupitelstva:

1.Der deutschen christlichsozialen Volkspartei	1 hlas
2.Sdružení katol.zeměděl. a domk.	4
3.Čsl.nár.demokracie	6
4.Der deutschen Geverbepartei, u.s.w.	0
5.Čsl.soc.demokracie	33
6.Des bundes der Landwirte	0
7.Deutschen Arbeits und Wirtschaftsgem.	0
8.Deutschen socialdem. Arbeitspatei	0
9.Republi. zem. a malorol. lidu	76
10.Volební sdružení Polskiego Zwizku atd.	0
11.0	0
12.Čsl.komunist. str.	2
13.Čsl. lidovci	34
14.Živnost.obchod.středostav.	2
15.Čsl.národní socialisté	0
16.Der nationalsocial Arbeitspatei	0
17.Der deteschen Volsverbandes	0

Obecní volby.

*Dne 16.října vykonány byly volby do obecního zastupitelstva. Mezi jednotlivými stranami
docílono dohody a kandidátní listiny sloučeny v jednu. Podle této listiny stali se členy*

obecního zastupitelstva: Štěpán Nykodým z Věstínka č.11, Antonín Šilhán z Věstínka č.29, Emil Čuhel, rolník z Věstína č.3, Štěpán Halva, domkař z Věstínka č.7, Josef Štoudek, domkař z Věstínka č.26, František Kadlec, rolník z Věstína č.5, František Dvořák, rolník z Věstínka č.5, Adolf Šenkýř, domkař z Věstína č.4, Julius Janoušek, hostinský z Věstínka č.32, Josef Just, rolník z Věstínka č.10, Josef Polák, rolník z Věstínka č.2.

V první ustavující schůzi zvolen starostou opět p.František Kadlec rolník z Věstína č.5.

Fotografie se nedochovala

Náměstkem starosty zvolen byl pan František Dvořák, rolník z Věstínka č.6.

Letošního roku, narodilo se v našich obcích celkem 6 dětí, z nichž 2 náboženství evangelického, 4 náboženství katolického. Zemřely 3 osoby.

1929.

Počasí.

Rok 1929 vyznačoval se velikou zimou s krutými mrazy, které dosahovaly takových stupňů, že jich není pamětníka. Podle novinářských zpráv byly v některých místech naší valsti mrazy skoro sibiřské, (nejvíce v Českých Budějovicích, kde zaznamenána teplota -44°C). U nás byl největší mráz -28°C. Byty se nemohou vytopiti a dříví zvláště ke konci zimy jest nedostatek. Z těchto důvodů byly školy po celou dobu jednoho týdne uzavřeny.

A stejně jak byla abnormální zima, tak i léto. Veliká vichřice a strašná krupobití, o nichž se zvláště z novin dovídáme věci skoro neuvěřitelné. Vichřice odnášeji střechy domů a věží, kroutí tovární komíny, krupy vytloukají okna a ničí celou úrodu.

Jaro bylo velice pěkné, přiměřeně vlhké. V červnu a v polovici července bylo deštivo, pak asi týden krásně, slunečno a sucho. Potom 23.,24.,25., a 26.července bouře s deštěm.

Prvé krupobití bylo dne 4.července a natropilo obromných škod. K večeru toho dne strhla se velká vichřice a padaly krupy.

Ještě větších škod natropilo v našem kraji druhé krupobití dne 25.července, na mnoha místech 80% - 100%. Menší bouře s kroupami přišla ještě 10.srpna.

Divadlo.

V dubnu tohoto roku sebráno bylo ve Věstínku dvakrát a v Rovečném jednou zdejšími ochotníky divadlo „Gorali“ od Sokola Tůmy, které se velmi zdařilo. Z výtěžku hrazena byla školním dětem cesta na krajinskou výstavu do Litomyšle, kam zavezl nás nákladním autem pan Vašíř z Rovečného, dne 27.července.

Změna vlastnictví: domek č.26 ve Žlebích koupili od dosavadního majitele p. Karla Huka p. Štěpán Jílek č.30.

Volby.

27.října konány volby do Národního shromáždění s těmito výsledky:

Strana republikánská	100 sněmovna	87 senát
Sociálně demokratická	34	30
Národně socialistická	5	4
Lidová	40	38
Komunistická	2	1
Celkem odevzdáno :	181 hlasů	a 160 hlasů.

1930.

Počasí.

Zima byla v tomto roce velmi mírná, jaro pěkné a teplé. V měsíci květnu a červnu bylo velké sucho, takže obilí bylo suché a žně špatné. Ve dnech 26. a 28.října řádila u nás větrná smršť, která zničila lesy na 50 až 70%. Koncem listopadu nastalo velmi pěkné počasí, takže rolníci na polích orali.

Sčítání lidu.

Ve dnech 2.až 5.prosince provedeno bylo v celé naší republice sčítání lidu podle stavu ze dne 2.prosince 1930.

V našich obcích bylo celkem 69 domů a 316 obyvatelů.

Věstín: 34 domů, 133 obyv., z toho 61 mužů, 72 žen. Podle náboženství 120 evang., 7 katolic., 5 českoslov. a 1 bez vyznání.

Věstínek: 35 domů, 183 obyv., z toho 83 mužů, 100 žen. Podle náboženství 73 evang., 110 katol.

Oslava.

Dne 7.března oslaveny byly osmdesáté narozeniny drabého presidenta, tatíčka Masaryka za velké účasti všech občanů.

Sčítání závodů.

Dne 27.května konáno z nařízení vlády sčítání závodů živnostenských s počtem pomocných sil a strojů a závodů zemědělských s počtem domácího zvířectva a výměrou plochy hospodářských plodin.

Kromě toho provedeno bylo též sčítání stromů a keřů, s udáním počtu jednotlivých druhů, jež odumřely, zůstaly zdravé a byly vysázeny. (Prvá čísla Věstín, druhá Věstíněk).

	<i>odumřelo</i>	<i>zdrávo</i>	<i>vysázeno</i>
<i>Jablóní</i>	68 + 24	220 + 129	40 + 14
<i>Hrušní</i>	21 + 12	99 + 66	17 + 5
<i>Třešní</i>	70 + 25	230 + 115	35 + 5
<i>Švestek</i>	110 + 43	280 + 150	81 + 30
<i>Jiných druhů</i>	30 + 6	33 + 42	14 + 3
<i>Rybízů</i>	35 + 4	130 + 22	44 + 2
<i>Angreštů</i>	18 + 3	15 + 9	14 + 0
<i>Celkem</i>	352 + 117	1 007 + 533	244 + 59

Poměry hospodářské:

Pokles cen: letos došlo ke značnému poklesu cen obilí i jiných hospodářských plodin, takže hospodáři s obavou hledí vstříc budoucnosti. Rovněž ocitáme se v krizi průmyslové. Blízká továrna ve Víře propouští dělnictvo a je obava, že přestane vůbec pracovat.

„Březiny“:

Náš starý les „Březiny“ zase v našich rukou. S radostí poznamenáváme zprávu, že výnosem stát.pozem.úřadu v Praze byl obci Věstínu na základě zákona o zúboru velkostatkářské půdy přidělen les „Březiny“ a část lesa „Dubovice, obci Věstínku jiná část „Dubovice“.

Změny majetku.

Změny majetku. Od Antonína Karpíška z Věstínka koupil domek č.24 František Maršálek z Koroužného. Domek č.19 rovněž ve Věstínku koupil Josef Dostál z Rovečného od Vojtěcha Svobody, který se odstěhoval do Kobylnic, odkud pocházela jeho manželka.

Úmrtí.

8.května zemřela Františka Bednářová všeobecně nazývaná babičkou. Byla to typická stařenka, klidné a vyrovnané povahy, pro kterou byla všeobecně vážena. Vyznala se v léčení dobytka a část života také trávil v našem romantickém údolí ve Žlebích, v sousedství školy, kde nám tolikrát připomínala známou babičku Boženy Němcové. V červenci t.r. zemřela Františka Šenkýřová č.4, u rybníčka, nejstarší naše spoluobčanka. Dožila se 86 let. Vychovala zdravých a zdárných dětí.

2.srpna v květu mládí dokončil tuto pozemskou pouť dvacetiletý jinoch Stanislav Dvořák z Věstína č.9, skosen zákeřnou tuberkulózou. A za 14 dní na to rozlétla se smutná zvěst o úmrtí desátníka Jaroslava Dudka, t.č. sloužícího ve vojsku v Chustu. Na přání rodičů byl převezen do Věstína a za velké účasti místních občanů uložen k věčnému odpočinku na rovečském hřbitově.

Ve Věstínku zemřel v březnu 1930 Alois Podaril č.31, dlouholetý zpěvák na katolických pohřbech a procesích. V témže roce, v listopadu, odešel Josef Kovář, který svou pracovitostí

a příčinlivostí domohl se slušného majetku. Do konce svého života byl čilý, a ještě den před smrtí, byl na návsí. Tragickou smrtí skončil pořadoví Josef Štoudek, který utonul ve vodní nádrži hasičského sboru u Dlouhých.

Ve Žlebích zemřel prvý občan této samoty František Kadlec, který zde v roce 1910 vystavěl vedle své chalupy jednopatrový hostinec. Téhož roku v srpnu zemřela Vincencie Šenkýřová ve věku 79 let. Vychovala mnoho dětí.

1931.

Počasí.

Zima byla v tomto roce mírná, nejnižší teplota minus 10°C, půda nezamrzlá, mnoho sněhu. Počátkem února nastaly velké sněhové vánice, v březnu přituhlo a mrazy se zvýšily až na minus 16°C. Léto a podzim byly příznivé.

Nezaměstnanost.

Následkem všeobecné krise hospodářské způsobena nezaměstnanost, která postihla i některé občany naše. Aby byla jejich bída zmírněna, dostávají ze státní stravovací akce poukázky k odběru potravin a životních potřeb.

Volby.

Dne 27. září konaly se volby do obecního zastupitelstva ve Věstíně a sice dohodou stran. V prosinci pak konaly se volby starosty, náměstka a dvou členů obecní rady. Jako zástupce dohlédacího úřadu byl přítomen Jindřich Totušek, řídící učitel. Pro volbu starosty odevzdáno 12 hlasů, z nichž 11 obdržel dosavadní starosta František Kadlec č.5. Náměstkem zvolen 7 hlasů z odevzdaných 12 hlasů Josef Polák z Věstínky č.2.

Dvojtřídka.

Jelikož na naší škole překročil stav žactva počet 50, dosáhnuv 56 žáků, podána žádost zemské školní radě v Brně o povolení pobočky. Zemská školní rada žádosti vyhověla a pobočku za souhlasu zemského výboru zřídila. Tak se, ve školním roce 1931 až 1932 poprvé vyučovalo jako na dvojtřídní škole, avšak pro nedostatek místa, společně v jedné třídě. V ýpomocným učitelem zde ustanoven Alois Soldán z Hartmanic u Drahan.

1932.

Počasí.

V lednu 1932 byla zima mírná, bez sněhu. V měsíci únoru však začínají kruté mrazy a později napadlo tolik sněhu, že doprava od 8. do 12. března, jest zatavena. Chladné počasí trvá až do konce dubna a teprve 22. dubna začíná setí.

Oslava.

30.října účastní se naši občané oslavy padesátiletého trvání mateřské školy v Rovečném a odhalení pamětní desky jejímu budovateli a prvnímu správci Fr.A.Špinarovi. Pamětní desku zhotovil akademický sochař Josef Roubíček z Brna.

Odchod faráře.

Koncem roku odstěhoval se na nové působiště v Přelouči farář českobrat.evang.sboru našeho v Rovečném Jan Amos Pellar, který zde několik let působil.

Stvaby.

V tomto roce přistavěl ke svému domku ve Žlebích č.34 další světnici tovární dělník František Halva. Ve Věstínku postavil si rolník František Dvořák stodolu.

Učitel.

Ve školním roce 1932 až 1933 působil na naší škole jako druhý učitel Cyril Smrž.

1933.

Počasí.

Zima byla velmi mlhavá a jinovatka způsobila v lesích velké škody. Následkem toho bylo dříví lacinější a platilo se za 1 m³ palivového dřeva 20 Kč, za 1 m³ kulatiny 40 Kč. Od 10.ledna mržlo a sněžilo. Teplota 15.ledna -14°C. Počátkem února nastalo tání, které se od 15.t.m. změnilo v úplné jaro. Avšak do konce měsíce zase chumelilo a mržlo. V březnu bylo počasí chladné, rovněž v dubnu, kdežto potom v květnu nastalo pěkné, suché, jarní počasí. Léto bylo suché a následkem toho menší úroda řepy, bramborů a píce. Úroda obilí pěkná.

28.říjen.

28.října konána v Rovečném společná oslava okolních obcí, zvláště sborů hasičských a vyzněla jako mohutná manifestace pro demokracii, mír a republiku. Oslavy zúčastnilo se přes 1000 osob, z nichž přes 100 bylo krojovaných hasičů okersku rovečského. Hlavním řečníkem, byl člen okresního zastupitelstva František Cibulka, řídící učitel z Rozseče, který zdůraznil nutnost udržet demokratický režim v našem státě a zakončil svůj projev tím, že musíme přiložit ruce k dílu, abychom se vřadili do společnosti národů evropských jako člen vzdělaný, mírumilovný, demokratický a pokrokový.

Vodovod.

V roce 1933 postaven byl ve Věstíně vodovod, o němž se zde již dlouho a často mluvilo. Neuskutečnil se sice původní projekt velikého vodovodu, který by si byl vyžádal značného nákladu, ale i tak byl vykonán hlavně přičiněním starosty Františka Kadlece č.5 výborný čin, poněvadž časem mohou se i dosud nezúčastnění občané k vodovodu připojit.

Bylo to loni ve schůzi sboru dobrovolných hasičů ve Věstíně, kdy bratr starosta sdělil že se dohodlo s bratrem Josefem Dvořákem č.9, o postavení vodovodu z jeho studánky, tzv. Hloubku na parcele č.311. Bratr starosta navrhuje, aby byl vodovod postaven podle plánů vypracovaných zemským úřadem v Brně, nákladem asi 30.000 Kč. Na návsi bude hydrant a výtokový stojan. Pro případ požáru bude vystavěn vodojem o obsahu 25 m³.

Ve schůzi dohodnuty i další podrobnosti a vodovod se v roce 1933 uskutečnil.

Stavby.

Nové domky postaveny byly v údolí Žleby, pod Věstínkem. Domek č.35 postavil si Adolf Šenkýř, č.36 Adolf Kadlec.

Farář.

Koncem roku přišel do Rovečného nový farář českobrat.-evangelického sboru našeho Emil Stehlík, pocházející z Pasek u Jimramova v okrese novoměstském.

1934.

Počasí.

Zima byla mírná a sněhu málo. Počátkem dubna nastalo krásné, jarní počasí, ve dnech 17.-30.dubna stoupla teplota na 34°C. 20.dubna rozkvetly stromy. 1.května horké počasí, až 40°C na slunci. Vše usychá. Teprve 15.května přišlo a poněkud se ochladilo, ale potom až do konce měsíce vysoká teplota. Červen byl suchý, ale poněkud chladný. Až zase v červenci nastala vedra 40°C. Podle novinářských zpráv byl tento rok nejteplejší za posledních 160 let. Rovněž prosinec byl nejteplejší měsíc. Do 20.prosince bylo sněhu málo a průměrná teplota v tomto měsíci +7°C.

Za velkého letošního sucha museli ve Věstínku dovážet vodu v nádobách na voze až z Hloušky.

Hasičské cvičení.

Hasičský okresek rovečský pořádal ve Věstíně svoje cvičení spojené s výletem. Bratři z Věstínka přijeli se svou motorovou stříkačkou, kterou jejich malý, ale vyspělý sbor zakoupil v roce 1930.

Změna faráře katolického.

V tomto roce odstěhoval se z Rovečného na nové působiště farář římsko-katolické církve kons. rada p.František Svoboda a na jeho místo přišel mladý kněz P.Klem.Lahodný.

Stavba.

Ve Žlebích při hostinci č.30 postavil jeho nynější majitel Štěpán Jílek novou jednopatrovou budovu, ležící v katastru obce Věstínka.

Úmrtí.

Náhlou smrtí zemřel ve Věstíně č.1 rolník Adolf Halva. Dopoledne ještě byl v Bystrici na trhu, odpoledne na poli pracoval. Když se vrátil z pole domů, stížen byl nevolností a pak raněn mrtvicí skonal v mladém ještě věku.

Koncem roku zemřel ve Věstínku č.12 nejstarší náš občan, dědoušek Bednářů ve věku 93 roků. Narodil se 1841, původně byl ve Věstíně, teprve později se přestěhoval do Věstínka. Pamatoval robotu, Prajzy, různé staré zvyky a obyčeje, znal mnoho lidí, kteří se, u nás na gruntech a chalupách, vystřídalí. Byl typickou postavou našeho horského kraje.

1935.

Počasí.

Počátkem roku 1935 bylo teplé počasí, takže sníh, který napadl 3.ledna roztál. Pak asi v polovině února napadlo hodně sněhu a silně mrzlo, což zůstalo až do konce března. Jaro bylo velice chladné. Ještě 2.května sněžilo a teplota klesla pod nulu.

Podniky.

Dne 4.února sebráli ochotníci obou našich osad divadelní bru „Filosof od verpánku“ a čistý zisk věnovali škole.

Dne 7.března oslaveny byly 85. narozeniny tatíčka Masaryka zapálením vatry před školou a školní besídkou ve třídě, již se zúčastnilo 130 osob z obou osad. Byla to krásná slavnost, která znovu dokázala velikou a nehynoucí lásku našeho lidu k drahému prezidentu – Osvoboditeli.

Volby.

Při volbách do obou sněmoven Národního shromáždění naší republiky, které se konaly v měsíci květnu, dosáhly jednotlivé strany tento počet hlasů: do sněmovny poslanecké: republikánská 110, lidová 31, soc.demokratická 26, nár.socialistická 5, komunistická 1, živnost.-středostavovská 3, fašisté 4.

Do senátu: republikánská 103, lidová 30, soc.dem. 22, nár.soc. 7, kom. 1, živn. 2. Současně konaly se volby do okresního a zemského zastupitelstva s následujícími výsledky: do zemského zastupitelstva: republikánská 99, soc.dem. 23, nár.soc. 7, lid. 25, živn. 3, Henleinova německá 2. Do okresního zastupitelstva: republikánská 94, soc.dem. 25, nár.soc. 6, lid. 25, křesť. soc. 12, fašisté 2.

Odchod učitele.

Dne 1.října odešel konati presenční vojenskou službu učitel zdejší školy Cyril Smrž, který na škole působil od roku 1932. Téhož dne nastoupila službu učitelka Božena Josífková.

28.říjen.

Dvacátý osmý říjen oslaven byl školní besídkou, při níž žactvo sebrálo divadelní bru „Naše babička“. Následovaly recitace a zpěvy. Návštěva byla velmi pěkná.

Abdikace T.G.Masaryka.

Klidnou hladinu života našich vesniček rozčehla událost, jaké jsme nezažili od vzniku republiky: Dne 14.prosince 1935 vzdal se svého úřadu presidenta republiky milovaný a vážený president – Osvoboditel Tomáš G.Masaryk. Odešel z úřadu prezidentského, ale v srdcích miliónů Čechoslováků zůstane navždy nejvyšší autoritou, duchovním vůdcem národa, pravdy a spravedlnosti. Odešel do soukromí se vzkazem: „Dá-li Bůh, budu se na Vás ještě chvíli dívat, jak to vedete“. Z plna srdce Ti drahý tatíčku Masaryku i sobě přejeme, abys ještě po mnoho let mohl sledovati, jak to vedeme.

Nový president ČSR.

Smutno bylo po vlastech československých při zprávě o abdikaci tatíčka Masaryka, ale všechna srdce naplnila se radostí při nové zprávě o volbě prezidentské, při níž zvolen byl dne 18.prosince 1935 druhým presidentem republiky dosavadní ministr zahraničních věcí

Dr.Edvard Beneš. Jeho dosavadní dílo jest nám bezpečnou zárukou, že stát náš bude veden z nejvyššího místa v duchu ideálů Masarykových, těch ideálů, z nichž se zrodil: demokracie, humanity a sociální spravedlnosti.

1936.

Počasí.

Zima byla sice mírná, ale jinak bylo počasí naprosto nepříznivé. Chladno a velké deště poškodily žňové práce. Obilí z velké části porůstalo a bylo tak značně znehodnoceno. Hodně se urodilo bramborů, avšak jejich jakost byla následkem dešťů velmi špatná a měly trpkou příchut'.

7.březen.

Letošní oslavy narozenin prvního presidenta republiky – tatíčka Masaryka byly poprvé neoficiální, ale tím srdečnější měly ráz. Zúčastnily se jich oba hasičské sbory, obecní zastupitelstvo a mnoho občanstva a dětí.

Nový učitel.

Novým učitelem, ustanoven byl od 1.září 1936, na zdejší škole dosavadní výpomocný učitel Josef Paděra.

28.říjen.

18.výročí naší samostatnosti bylo oslaveno dne 27.října obvyklou školní besídkou s proslovem říd.učitele Jindřicha Totuška.

V tomto roce zemřeli ve Věstíně typičtí občané: Antonín Kadlec („strejc pánů“), který vypomáhal lidem při nemocném dobytku a Čeněk Bednář, který sebral mnoho charakterních úloh jako divadelní ochotník.

1937.

Počasí.

V roce 1937 byla zima s počátku dosti mírná a bez sněhu. Teprve v únoru napadlo velice mnoho sněhu, takže koncem února byla zastavena automobilní doprava. Jaro přišlo brzy, ale občas do pěkné pohody přišly chumelenice a vánice. Ke konci března bylo chladno, v dubnu se toto počasí udrželo a mnoho pršelo. Polní práce se tím dost zpozdily. Konec dubna a květen byly velmi pěkné a teplé.

Oslavy.

Dne 6.března konána školní oslava 87.narozenin presidenta Osvoboditele, tatíčka Masaryka, již se zúčastnilo mnoho občanstva a žactva.

53.narozeniny presidenta republiky Dr.Edvarda Beneše oslaveny rovněž ve škole. Proslov žactvu i dospělým učinil řídící učitel Jindřich Totušek. Zdůraznil zvláště, že náš druhý prezident je symbolem houževnatého budovatelství, sebevědomí a odvaha, že vede nás do lepší budoucnosti a získává nám v Evropě i celém světě stále více a více sympatií

a tím i spojenců.

Ke konci června uspořádána byla slavnost k blížícímu se výročí Zborova.

Dne 15.června 1937 odstěhoval se ze sousední obce Rovečného známý pracovník a milý člověk, řídící učitel v.v. Čeněk Kořista, který v našem kraji dlouho blahodárně působil a získal si proto srdcí všech.

Po krátkém působení ve sboru církve českobratrské odešel dne 24.června 1937 na nové působiště do Prostějova farář Emil Stehlík, který byl v Rovečném od r.1933.

Úmrtí T.G.M.

Ve věčně bolestné paměti zůstane pro celý národ den 14.září 1937. Den národního smutku vzešel naší vlasti, neboť toho dne v časných hodinách ráno tiše zesnul v lánském zámku největší muž dnešní doby Tomáš G.Masaryk. Všichni s nevýslovnou bolestí a se slzami v očích stojíme u jeho rakve a znovu a znovu si připomínáme jeho práci a zásluhy o národ a stát československý. Jest a zůstane nám vždy příkladem a výzvou, abychom v harmonii mezi sebou v dobré vůli a přátelství, vytvořili z naší republiky dokonalý, harmonický, sociálně, národnostně i politicky spravedlivý stát. Vše půjde dobře, dokud zůstaneme věrni jeho velikému dílu a odkazu, neboť On nám ukazuje jasně cestu v dnešních zmatacích a nejistotách.

V předvečer pohřbu presidenta Osvoboditele konala se 20.září 1937 za nebyvalé účasti občanů smuteční tryzna, při níž říd.učitel Jindřich Totušek zdůraznil, že je nutno, abychom nejen Masaryka oslavovali, ale i v duchu jeho zásad žili. Abychom věrně pracovali, bratrsky se podporovali, pamatujíce na společný cíl. Pak nás nic nezkrusí a nepřemůže.

28.říjen.

19.výročí republiky oslaveno dne 27.října školní besídkou s proslovem, recitacemi a zpěvy.

Oslavy.

Rovněž konány v tomto roce oslavy 75.výročí úmrtí naší slavné spisovatelky Boženy Němcové. Besídka o díle a významu jejím konána 19.prosince 1937.

1938.

Dříve, než učiním první záznam do pamětní knihy zmíním se o osudu naší pamětní knihy v bouřlivém roce 1938.

Uschování kroniky.

Aby byla kronika zachráněna, pořídil pisatel kroniky na rychlo novou pamětní knihu, kterou napsal během čtyř dní, zvláště v době noční. Tuto novou kroniku na rozkaz okresního úřadu zaslal do Boskovic. Starou obecní kroniku pečlivě zabalil a uschoval ve včelníku p.Františka Vavříčka, kováře ve Věstíně č.18, kdež zůstala po dobu trvání války.

Neporušena vrácena svému úkolu po osvobození z kruté poroby, 9.května 1945.

Zápisy z let 1938 až 1945 pokoušejí se zaznamenat pohnuté a dramatické chvíle, jež jsme prožívali v naší vesničce od Mnichova až po slavný návrat presidenta Dr. Edvarda Beneše na pražský hrad.

Počasí.

V lednu a únoru mírná zima, málo sněhu. V březnu krásné počasí s vysokou denní teplotou. V dubnu chladno, začátkem června studené počasí trvá, na konci oteplení.

V červenci a srpnu při krásném počasí ideální sklizeň, avšak v druhé polovině srpna nastal obrat. Začalo pršet a po pět neděl trvaly prudké lijáky, které z velké části zničily úplně do té doby nesklizenou úrodu. Nesklizené obilí rostlo v klasech na poli. Tak ve Věstíně porostlo v mandelech žito na pěti měřících Haberhauerům a nebylo k potřebě. Musili jím stlát.

Oslava.

Dne 6.března konána školní slavnost 88.narozenin presidenta Osvoboditele, který 14.září m.r. zesnul v lánském zámku. Význam jeho zhodnotil správce školy.

Úmrtí.

Dne 15.července zúčastnil se správce školy pohřbu žebem v brněnském krematoriu, řídícího učitele v Rovečném Čenka Koršty, osvětového pracovníka a milého člověka, za něhož byla vystavěna škola ve Věstíně.

X.všesokolský slet.

V červenci 1938 konal se v Praze X. všesokolský slet již za velkého mezinárodního napětí. Byli jsme nadšeni krásou, disciplinovaností a velkolepostí sletu. Bouřlivě jsme zdravili pochodující řady jarých Sokolů a Sokolic a ani jsme nemohli uvěřit, jak těžká mračna se sbíhají nad milovanou vlastí.

Mnichovská konference.

V září dochází k mnichovské konferenci. Bylo rozhodnuto velmocemi, že naše republika musí vydat rozsáhlé území Německu. Všemi opuštěni musili jsme se podrobit mnichovskému diktátu, ač dvakrát v osudném roce při první mobilizaci 21.května i při druhé mobilizaci 23.IX. volané ročníky nastupovali s nadšením vojenskou službu, jsouce ochotni položit své životy za svobodu vlasti. Nechtělo se nám ani věřit smutné skutečnosti, že jsme byli tak hanebně zrazeni a opuštěni.

Zabírání Sudet.

V říjnu zřítíla se naše vlast do propasti. Při zabírání Sudet plakali jsme u amplionů nad svojí bezmocností a vyrváním kusů masa z našeho těla. Pátá zóna zařezávala se do našich železničních i silničních spojů. Z náhorní roviny nad Sulkovcem viděli jsme již zřetelně rysující se odcizené území. Žádáno o odstoupení ryze české Poličky, jejíž obyvatelé stáli odedávna na první výspě proti germánskému přílivu. Na zárok Spojených států byla ze záboru vyjmuta. Do Poličky musilo se jezdit přes Nedvězí, nikoliv přes Jedlovou.

Rozpuštění armády.

Naše armáda byla rozpuštěna a ustupovala ze Sudet do vnitrozemí. Šedesát vojáků naší armády po ústupu pobýlo pět neděl v Rovečném v úplné nečinnosti. Vařili na dvoře v obecním hostinci a byli ubytováni u hospodářů. Ochotně vypomáhali hospodářům při polních pracích, sami i s kůňmi. Byl smutný pohled na úplně bezbranné naše hochy, kteří byli úplně zmateni a bezmocní. Smutno a teskno bylo v našich dědinách jako po bitvě na Bílé hoře.

Dne 9.listopadu hnali kolem naší školy deputátníci ze dvora Bajína veliké stádo hovězího dobytka do Bystřice n/P. Dobytek řval hladem a ustrašení lidé plakali.

Abdikace vlády.

Pátého října přijali jsme bolestně zprávu o abdikaci naší vlády a zvláště dojala nás zpráva o demisi presidenta Beneše. Potěšilo nás, že se podařilo presidentovi emigrovati 22.října do Londýna. Třicátého listopadu zvolen presidentem Dr. Emil Hácha, president nejvyššího soudu.

Osoba nového presidenta, nebyla v naší veřejnosti ani v naší obci známa a jeho nastoupení v úřadě přijato námi lhostejně. Nebylo ani projevu ani praporů v naší obci.

Poselství presidenta.

Jako balsám působila na nás slova presidenta Beneše při svém loučení: „Přeji Vám všem, přeji republice, přeji národu, aby se dočkal brzy lepších dnů, aby žil, vzrůstal a rozkvétal znovu jako krásná ratolest lidského rodu a jako jeden z ušlechtilých, krásných národů evropských. Na okleštěném otcovském gruntu přechkat těžkou dobu a dobýt zase zpět ztracené pozice, až se svět probere ze přechodné mdloby“.

Zřízení druhé republiky.

I my ve zmenšené a ohlodané naší vlasti připravovali jsme se v tak zvané „druhé republice“ sít, kosit a žít a pilně pracovat. Předsedou vlády byl jmenován Rudolf Beran, jeho prvním náměstkem Jan Syrový, druhým náměstkem Karel Lidví, zástupce slovaků ve vládě. Ministrem školství stal se univ.profesor Jan Kapras. Celá protektorátní vláda byla bezmocnou loutkou říšského protektora, státního tajemníka K.H.Franka.

Nová úprava politického života.

Dochází k nové úpravě našeho politického života. Stranu Národní jednoty utvářejí agráři, lidovci a živnostníci, zatím co sociální demokraté, národní socialisté a část komunistů se přetvořily ve Stranu Práce. Tím se uchoval systém dvou stran.

Volby v obci.

V červnu, konaly se volby do obecních zastupitelstev. V naší obci se politické strany dohodly na rozdělení mandátů a volby odpadly. Dne 19.června konala se volba starosty, náměstka a radních. Starostou znovu zvolen František Kadlec, rolník z Věštína č.5. Komunistická strana jako organizace nebyla v naší obci založena. Po zřízení Protektorátu vstoupil do obecní rady podle pokynu německého úřadu Karel Haberbauer jako Němec, na místo odstoupivšího Františka Staňky z Věštína č.34, jinak obecní zastupitelstvo zůstalo beze změny.

28.říjen zrušen.

28.říjen nebylo dovoleno oslavovati. Učilo se a v továrnách pracovalo. Hospodáři však u nás nepracovali a většina z nás se oblékla svátečně.

Nařízení.

Z válečných důvodů zakázáno hlásiti změnu počasí. Na polích nesměla se spalovati nat' a pálit ohně na pastvě. Bylo nařízeno zatemňování oken. V naší obci nebylo uprchlíků ze Sudet.

Poněmčování.

Cítili jsme všichni, že náš dějinný a životní prostor měl se násilně poněmčit. Vše, co pilná ruka našeho člověka a důmysl českého stavitele zde zanechaly, mělo služiti německou kulturou.

Divadlo.

V tomto roce sebrány dvě divadelní hry: „Směny života“ od F.K.Svobody a „Kalibův zločin“ od K.V.Raise. Obě se vydařily jak po stránce soubry, tak i po stránce finanční.

Úmrtí.

V prosinci zemřela Anna Kadlecová ve věku 82 let a Františka Šenkýřová, obě z Věštína. V listopadu po chřipce jedenáctiletý žák Josef Bureš, synek kováře z Věštína. Narodily se čtyři děti.

1939.

Počasí.

V lednu a v únoru mírná zima, v březnu a dubnu chladno, v březnu lijáky. Pěkné velikonoční svátky na 18°C. Jarní práce včas ukončeny. V květnu vichřice a časté srážky. 12.července krupobití, velké škody na ovoci, průměrné žně a krásný suchý podzim.

Zřízení protektorátu.

Co asi přinese Nový rok 1939? Vše ukazuje k tomu, že přichází na řadu problém polsko – německý. 13.března 1939 pozval si Hitler zrádného slovenského ministra Tisu do Berlína a dohodl se s ním o odtržení Slovenska. Na hranicích našich soustřeďuje se 14 mechanis. německých divizí. Ráno 15.března podepsal Hácha berlínskou kapitulaci. Německá vojska přepadla zmenšenou republiku Československou a Hitler české území připojil k Německu pod názvem „Protektorát Čechy a Morava“. Již večer 14.března o 11.hodině oznámil ostravský rozhlas, že Němci překročili hranice a obsazují Ostravsko. Byla to pro nás noc neklidu a naplnění nejčernějších obav pro všechny věrné Čechy.

A ráno 15.března slyšeli jsme na místo lahodné české mluvy z brněnského rozhlasu německý válečný zpěv a hulákání. A potom již ze všech stran docházely chmurné zprávy o nástupu německých hord a o překročení hranic oddíly německé okupační armády a hořce jsme začali pít z kalichu své opuštěnosti. V Praze zahájilo činnost Gestapo.

Černý den našeho lidu.

Tento den 18.března je však také označen jako nejčernější den nacistického režimu

v Německu. Německý nacismus Třetí říše a její odpovědní vůdci vyřkli nad sebou ortel smrti a tento den stal se základním pilířem budoucnosti, nové svobody a samostatnosti.

Smutné divadlo.

Dvacátého třetího března jelo přes Žleby k Bystřici 27 nákladních aut hustě obsazených německými vojáky, kteří jeli pro válečný materiál, ukrytý naším vojskem v okolí Bystřice nad Pernštejnem. Zpušní naši nepřátelé si nás vyzývavě prohlíželi, majíce připraveny pušky a kulomety. Ve své bezmocnosti odvrátili jsme raději usazené zraký od smutného divadla.

Život v „Protektorátě“.

A potom nastávající léta, kdy český život ve stínu praporů s hákovým křížem upadl v zajetí babylónské. Ale pod šedým popelem hrůz žhavěly skryté jiskry naděje a víry. Nejsilněji to činila česká hudba, nepřemožitelná a výmluvná, hlásila vyznání odboje ve chvíli největšího otroctví. V hermeticky uzavřených bytech tiskli jsme ucho přijímači, abychom se radovali, že stín hákového kříže celý svět přece jenom nepřikryje.

Vypuknutí druhé světové války.

Prvního září 1939 přepadlo Německo Polskou republiku. Velká Británie a Francie žádaly, aby útok byl zastaven a když Hitler odmítl, vyhlásily Německu válku. S radostným pocitem přijaly jsme u nás zahájení nepřátelství, neboť vnukalo nám novou naději na osvobození z hnusného otroctví.

Obromná převaha německé armády Polsko rozdrtila. Dobyté území připojil Hitler ke své říši a nacisté začali surový, vyhlazovací boj proti polskému národu.

Demonstrace v Praze.

Dvacátého osmého října 1939 vznikly v Praze i jinde demonstrace studentů, občané volali slávu republiky a jejímu presidentu Dr.Edvardu Benešovi, slávu Sovětskému svazu a západním mocnostem. Němci rozháněli zpívající a volající davy zbraněmi. V listopadu 1939 se pomstili němečtí okupanti za říjnové demonstrace uzavřením českých vysokých škol. Mnoho českých studentů bylo posláno do koncentračních táborů a někteří z nich popraveni. Zpráva o tom způsobila ve světě brozný dojem.

Pisatel kroniky přeložen do výslužby.

Výnosem zemské školní rady ze dne 23.června 1939 jednací číslo 53 986 byl přeložen dosavadní správce školy Jindřich Totušek do trvalé výslužby již koncem června 1939 úředně. Při odchodu na trvalý odpočinek vyslovila mu pochvalné uznání za dlouholeté a úspěšné působení ve školní službě zemská školní rada.

Správce školy Josef Paděra.

Výnosem okresního školního výboru pověřen správou školy zdejší učitel Josef Paděra, který na zdejší škole působil od roku 1936 do roku 1945, kdy 1.září odešel na učitelské místo do Drnovic.

Vyvěšování vlajky s hákovým křížem.

První vlajka s hákovým křížem se objevila na usedlosti Karla Haberhauera ve Věstíně č.8.

Správě školy nařízeno pořízení vlajky s hákovým křížem a první její vyvěšení bylo nařízeno po pádu Varšavy, čemuž s těžkým srdcem bylo vyhověno. Naše škola nebyla za války obsazena německým vojskem, takže po celou válku mohlo se pravidelně vyučovat – jenže ne volně a svobodně. Avšak pokud možno žactvo vychovávalo a vyučováno tak, jako by tu „protektorátu“ nebylo. V roce 1939 dne 14.května pořádána školní besídka „Svátek matek“ o jehož významu promluvil správce školy Jindřich Totušek. Žáci sebráli divadelní scénu od Josefa Zemby „Matka“.

Ubytování vojska.

Německé vojsko v naší obci, bohudík, nebylo ubytováno. Též žádní židé v naší obci nebydleli.

Zavedení potravinových lístků.

Zavedení potravinových lístků od 1.října 1939, lístků na mýdlo, šatenek a lísků na ublí bylo našimi občany přijato s nepokojem po smutných zkušenostech z první světové války.

Říšské marky.

Prvními říšskými markami, na kurs 10 : 1 poměru koruny k marce platil Němec Karel Haberbauer. Občanstvo přijímalo německé peníze s nedůvěrou a odporem.

Nakupování zásob.

Obyvatelé dle finančních možností nakupovali do zásoby potraviny a předměty denní potřeby, jejichž ceny na černém trhu rychle stoupaly.

Nasazování našich lidí do výroby.

*V podnicích válečné výroby byli nasazeni během války v „protektorátu“ i v Říši následující.
Z Věstína: Štěpán Kadlec, Adolf Kadlec, Ludvík Koliáš, Adolf Just, František Just.
Z Věstínka: Josef Blažek, František Břenek, Jaromír Jančík, Adolf Podařil, Oldřich a Jindřich Podsedníkovi, Blahoslav Janoušek, Miloslav Čubel, Oldřich Břenek, Otakar a Vít Štoudkovi, Čeněk Šenkýř a Jarmila Chalupníková.*

Katastrofální povodeň.

V březnu byla postižena sousední obec Vír katastrofální povodní. Celá osada byla zaplavena a velké ledové kry, přes 1 metr vysoké, ležely po celý měsíc na dědině. Zásoby potravin zničeny a proto naši občané věnovali postiženým chléb, brambory a 284 K na hotovosti.

1940.

Počasí.

Rok 1940 byl rokem abnormálním. Po tuhé zimě nastalo deštivé jaro a léto, které byly příčinou neúrody. Pololetní prázdniny, jež končily 4.února, byly prodlouženy až do 4.března, kdy bylo zase zahájeno pravidelné vyučování. Obilí špatně sypalo, ječmen jen 2q po měřici, pšenice nevrátily ani semeno, nedostatek ovoce a zeleniny. Mnoho ovocných stromů bylo zničeno ledovými námrazami a jinovatkou se polámalo.

Válka na západě.

10.května vypukl konflikt na západě. Po obrovských celoročních přípravách zahájili Němci útok na Francii. Přepadli zároveň Holandsko, Belgie, Norsko a Dánsko a rychle je obsadili. 13.června vnikli Němci do Paříže a 21.června nadiktoval Hitler Francouzům nelítostné podmínky příměří.

Rozkrádání majetku.

U nás Němci rozkrádali český majetek, kradli i peníze sirotčinců a sociálních ústavů, rušili kulturní zařízení, zavírali české střední školy, zavedli německou úřední řeč, v úřadech dosazovali německé představené.

Spolek s Itálií a Japonskem.

27.září 1940 uzavřely Německo, Itálie a Japonsko spojeneckou smlouvu na výboje v Evropě a Asii. Na podzim 1940 podnikaly německé letecké svazky nálety na Anglii a strašně bombardovali velká města britská, jmenovitě Londýn. Koncem října 1940 napadla Itálie Řecko.

Snahy o rozštěpení našeho národa.

V tomto roce pokračují nacisté ještě intenzivněji ve své politice, snahy po rozštěpení českého národa. Ničí systematicky drsným způsobem a terorem českou inteligenci, zastrášují české rolníky a nadbíhají českému dělnictvu, jež potřebují pro svou válečnou produkci. Začínají mu dávat výhody a pokoušejí se je koupit za pár korun! Jak jsou tupí, že nedovedou pochopit naši lásku k svobodě!

Provokace Němců.

Dne 2.prosince provedli Němci na Staroměstském náměstí drzou provokaci. Svolali si sem velkou německou schůzi, na níž promluvil Henlein, Ley a K.H.Frank. Sudetští zrádci využili toho k surovým urážkám a vyhružnému varování Čechů.

Dodávka mléka a vajec.

Od 1.ledna 1940 byla nařízena povinná dodávka mléka, kterou přijali naši rolníci s nechtí. Dodávalo se jen velmi omezené množství a raději přenechávali ochotně mléko soukromím osobám. Též byla nařízena povinná dodávka vajec. Podle příhlásky stavu nosnic z 1.ledna 1940 z jedné slepice mělo být dodáno 70 kusů vajec. Za 1 kg vajec platilo se 44 K. Vejce vykupoval J.Bartoň z Bolešína. Zvláštními kontrolními orgány okresního úřadu v Boskovicích byly prováděny kontroly nosnic. Tyto kontroly byly slušné a nebylo uloženo pokut za nesprávné hlášení nosnic.

Odvod koní.

V květnu byly nařízeny odvody koní v obci tj. všech koní 2 roků a starších. Odvody konány v Olešnici a v Letovicích. Odvedeno bylo

Naše škola označena „Schule“.

Německé vítězství ve Flandrech nebylo zde oslaveno. V této době byly odstraňovány sochy a pomníky. Nápis na zdejší škole „Synu uč se moudrým býti“ byl odstraněn a škola

označena německy „Schule“. V sousední obci Rovečném byla odevzdána busta T.G.Masaryka, která byla na pomníku padlým, okresnímu úřadu v VBoskovicích. Tuto sochu tajně odnesl z budovy okresního úřadu sokolský činovník J.Kovařík z Boskovic. Po převratě byla nám vrácena a při oslavě „Dne vítězství“ za velké účasti obecnstva a spolku i z okolí znovu slavnostně postavena dne 9.května 1948.

Rušení svátků.

Toboto roku zrušeny svátky Cyrila a Metoděje, Mistra Jana Husa, Petra a Pavla a staly se pracovními dny. Přes tento zákaz v předvečer upálení Mistra Jana Husa konaly se oslavy tohoto svátku. Na „Vše svaté“ bylo zakázáno užívat svíček, ale nebylo toho dbáno.

Cenové komise.

V srpnu 1940 zahajuje činnost cenová komise. Ve všech obchodech musily být vyvěšeny ceníky a k jednotlivým orgánům obchodním vysílána kontroly.

Vyřazování učebnic a knih.

Na školách zakázáno užívat dosavadních učebnic a vyřazeny knihy z učitelské a žákovské knihovny, „které neodpovídaly duchu doby“. Knihy měly být odeslány okresnímu úřadu, ale byly v seznamech odepsány, jako dříve vyřazené a opotřebované a pečlivě uschovány.

Narození a úmrtí.

Roku 1940 narodilo se 6 dětí. Zemřela Anna Němečková a Marie Dlouhá, kteráž skonala tragicky. Dne 10. prosince t.r. uhořela ve vlastním domku, který nebyl znovu zřízen a zbývající ruiny odstraněny.

1941.

Počasí.

Rok 1941 byl studený a mokrý. Toboto roku byla tuhá zima a napadly velké spousty sněhu. Byla nařízena pracovní povinnost na odklizení sněhu. Pro nedostatek paliva byly zavedeny na školách uhelné prázdniny. My jsme odklízely sníh od naší obce až po Buršovu seč. Bylo vyházeno tolik sněhu po stranách, takže od „Smrku“ až do Rovečného chodilo se jako tunelem. Po tuhé zimě následovalo studené jaro. Celý rok byl studený a mokrý a již 13.října objevil se u Horního lesa první sníh.

Náhly útok na Sovětský svaz.

Na jaře 1941 dohodl se Hitler s diktátorskými vládami v Maďarsku, Rumunsku a Bulharsku a potom tyto země vojensky obsadil. Dne 6.dubna přepadlo Německo Jugoslavii a Řecko a ovládli celý Balkán. 22.června 1941 zahájili Němci náhlý útok na Sovětský svaz. Ohromné zbrojní zásoby a velké množství zbraní ukradených skoro ve všech evropských státech, pomohly Němcům vniknout hluboko do nitra největší říše světa. Přepadená Rudá armáda dočasně ustupovala a připravovala se k odvetě. Nacistické hordy pronikly až k Leningradu a k moři Azovskému. Němci začali vybíjet v obsazených krajích obyvatelstvo,

vyblazovali vesnice i města, vraždili, v prosinci 1941 napadli ženy i děti. Obromný počet obyvatelstva byl odvezen do Německa na otrocké práce. 8.prosince 1941 napadlo japonské letectvo americké přístavy na ostrovech Havajských.

Smutný život v roce 1941.

V lednu 1941 byli naši legionáři vyloučeni z veřejných úřadů. Na podzim demonstrovali jsme proti německým okupantům bojkotem novin, které byly nuceny psát, co se nadiktovalo. 28.září 1941 zatčen ministerský předseda tzv.protektorátní vlády Alois Eliáš a odsouzen k smrti. Téhož dne vyblášeno u nás stanné právo. Hitler jmenoval zastupujícím protektorem v Praze na místo Neurátha generála německé policie Heydricha. Surový ten muž zahájil období poprav. Byli stríleni čeští důstojníci, čeští vzdělanci, dělníci i zemědělci. Naši lidé byli vyháněni z celých okresů a Němci nám posměšně nabízeli práci v Říši nebo pozemky na Ukrajině nebo na Sibiři.

Smrt plukovníka K.Čapka.

V nezapomenutelný děsivý den prvního stanného práva nacistická zvěř 30.září 1941, položil svůj život na popravišti pod sgrafitem sv.Václava v Kounicových kolejích v Brně, hrdina ruských legií, statečný rodák našich hor, plukovník Karel Čapek z Olešnice. Jeho duch bude věčně zářit jako idea vzoru hrdinského bojovníka za pravdu a za svobodu národa.

Zakládání spolků.

V únoru 1941 se zakládají spolky pro spolupráci s Němci. Tento spolek u nás založen nebyl.

Kontrola dodávek.

Kontroly obecních dodávek prováděly kontrolní orgány od okresního úřadu z Boskovic. Takových prohlídek zúčastňovalo se i četnictvo, někdy i německé četnictvo z Boskovic. Starosta obce František Kadlec upozornil předem ta místa, která kontrola navštíví, kolik všeho musí mít, a co bude se prohlížet a tak to vždy dobře dopadlo.

Zastavení činnosti Sokola.

1.května byla zastavena činnost Sokola. Spolek v Rovečném byl rozpuštěn, jmění sepsáno a zabaveno. Němci v Rovečném špatně pochodili, neboť veškeré nářadí sokolské převedl řídící učitel do inventáře školy, jako by se stalo v roce 1926. Zároveň splacen dluh Občanské záložně 3000,- K, takže Němci dostali jen 10 K 30 h.

Povinná dodávka dobytka.

V tomto roce byla zavedena povinná dodávka dobytka. Dodávalo se do rozdělovny v Olešnici.

Soupis zvířectva.

Konán první soupis domácího zvířectva. Bylo nařízeno, aby sčítací komisaři chodili dům od domu a sepsali přesně stav. V naší obci oznamovali lidé množství sami a nekontrolovala se pravdivost údajů. Bylo jisté, že část domácího zvířectva byla zatajena.

Pronásledování židů.

Život zošklivěl a zhubl, jako by se nastěhovalo peklo na zemi. Každý civilizovaný člověk si odbyl svůj mravní a citový otřes, když uviděl první lidi vyděšených očí a rozpačitých pohybů označených žlutými hvězdami. Ve Vídě chodili se žlutou šesticípou „davidovou hvězdou“ na prsou, bývalý továrník textilní továrny ve Vídě Josef Rotter s paní a Eliška Walnerová. Vyděšení, zsinali, navštívili domácnost pisatele kroniky několikrát, vděční za několik utěšujících slov, která byla k nim přátelsky pronesena. Nebyli ničím jiným, než jedinci, ze zmateného stáda odsouzenců vybraných smrti, vydrancování, mučení a zotročení. Na styk s těmito mučedníky byl vyblášen stejný osud přechodného ghetta, odkud vedly cesty do plynových komor, v nichž uvedení také své životy dožili.

Tabačky a lístky na brambory.

V tomto roce zavedeny byly tabačky. Týdně se fasovalo 15 cigaret. V září pak zavedeny lístky na brambory. Komisaři kontrolovali mlýny, a hlídky na silnicích mohly se přesvědčiti, zda-li nevezé se více obilí do mlýna.

Narození a úmrtí.

Roku 1941 narodili se 4 děti. Zemřela Josefa Šenkýřová z Věstínka poměrně mladá na zhoubný nádor.

1942.

Počasí.

V lednu tohoto roku panovala tuhá zima. Vyhynuly ozimy, takže na jaře byl pocíťován nedostatek osiva. Jarní setí se opozdilo, ale příznivým jarem vše bylo dohoněno. Následkem dešťů opozdily se žně. Nastal pěkný podzim. Od sv. Anny do konce září nepršelo, takže země vyschla na 1 metr. Teprve počátkem října dostavily se slabé srážky a mírné teplo trvalo až do vánoc (3°C). Nový rok byl posunut o jeden den dopředu.

Postup Němců.

Naše malá země se schoulila jako bezbranný tvor před smrtí. 29.květena se pokusila skupina českých vlastenců rozřešit nesnesitelné poměry atentátem. Neviditelné ruce českého podzemí zabily tyrana Heidricha. Zpráva letěla Prahou i vesnicemi, kde každý začal pěst, zatajil dech a rozhlédl se po své rodině, aby se rozloučil s oběťmi nebo pozůstalými. Bylo jasné, že se hlad uražených mstitelů bude ukájet tisíci krvavými sousty lidských životů. Smršť hrůzy zatočila každým, českám domovem. Už v prvních hodinách byly vybrány první stovky nevinných k okamžitým popravám. Vybíralo se namátkou, ze všech obcí a měst, Gestapo přijíždělo pro své oběti ve dne i v noci, aby nikdo z nás nevěděl, kdy dojde na něho, aby se každý zbláznil strachem. Padala vedoucí jména i drobní hrdinové. Jídelní lístek německých lidožroutů se denně naplnil sty a sty obětovanými. Zděšené oči nás, co jsme ještě žili, ale také čekali, přečty každé ráno desítky jmen mučedníků a nejčernější dopdetek pod jejich sloupcem: a stopadasát dalších. Byla to mravní spoušť, s jakou si dějiny civilisace i úpadku nebudou po staletí vědět rady. Popravy se táhly půl roku, přes dvacet tisíc hlav s'ala sekera.

Se zaťatými zuby a vírou v odvetu boží i lidskou, přežili jsme vypálení Lidic a Ležáků a vyvraždění obyvatelstva.

Jak to dopadlo u nás.

V naší obci nepřišel, bohudíky v souvislosti s atentátem nikdo o život. I po naší obci chodil strážmistr z Rovečného po všech rodinách s dotazem, zda je nám něco známo o pachatelích a o předmětech, patřících pachatelům atentátu na Heidricha, a výpověď jsme museli podepsat. Nicméně zažili jsme strachu až! až! V Rovečném byly konány prohlídky vojskem, které obklíčilo vesnici a potom dům od domu hledalo zbraně. Zatčen nebyl nikdo.

Sbírka prádla.

Sbírka teplého prádla a kožichů dopadla v naší obci bledě, jen Němec Haberbauer daroval cenné věci.

Lístky na dřevo.

27.ledna zavedeny byly lístky na dřevo. Ve Věstíně se lístky na dřevo neuplatnily. Byl vydán zákaz používat elektrických kamen a ohřívaců.

Odevzdání zvonů.

V dubnu musely býti odevzdány z věže evangelického kostela 2 zvony a odvezeny neznámo kam.

Povinný osev máku.

Narižzen povinný osev máku a v létě byl zakázán volný prodej ovoce a zeleniny. Ovoce se muselo dodávat do sběrný Františka Stejskala v Olešnici. Cukrovinky a kyselé želé se musilo prodávat jen na lístky. Byl narižzen sběr papíru a jiných odpadových hmot.

Odvody na práci.

V polovici konají se odvody na práci. Přímé odvody ročníku 1922 konaly se v Kunštátě a byl do Norska poslán z Věstínka Miloš Šenkýř. Byl přidělen k tak zvanému Todt –útvaru, který měl vojenský ráz. Vrátil se šťastně domů po velikých útrapách.

Výměnný obchod.

Koncem roku 1942 projevoval se katastrofální nedostatek látek a obuvi. Lidé si opatrovali tyto věci výměnou za potraviny a tím vznikl výměnný a černý obchod.

1943.

Počasí.

Rok 1943 byl mírný a teplý, do konce února zaseto. Následovalo suché jaro, studený máj. Následkem sucha rozmnožil se hmyz. Červen a červenec byly deštivé, v srpnu tropická vedra. 21.srpna nejvyšší teplota za posledních 50 let a to 36°C ve stínu. Špatná úroda bramborů, za to hojnost ovoce, zejména jablek. Mírná zima až do vánoc.

Obrat ve válečné situaci.

Německá armáda byla zadržena na Volze u Stalingradu. V obrovském zápolení byli tam Němci poraženi a donuceni k ústupu, který se již nezastavil. Anglické a americké vojsko

se vylodilo v severní Africe a armády německých a italských fašistů byly hnány od hranic Egypta. V létě vniklo angloamerické vojsko na Sicílii a do vlastní Itálie. 9. září 1943 se vzdala Itálie.

Zvyšování pracovního úsilí.

Vláda t.z.v. protektorátu vybízí ku stupňování pracovního úsilí pro konečné vítězství říše. Občané toho nedbají.

Odchod vírských židů.

18. ledna 1943 odjížděli židé do Terezína. Z Víru manželé Rottovi a Eliška Walnerová. Při odchodu plakali a bádovali. Žádný z nich se nevrátil.

Revize zásob.

V únoru nařízena dodávka drůbeže, tj. hus, kachen a krůt. Chovatelé v naší obci odevzdávali s odporem, sotva polovici předepsaného kontingentu. Bez výsledku bylo konáno šetření, proč nebyly splněny dodávky. Byly konány předepsané revize v obcích. Každý rolník musil mít vše zvaženo a označeno. Kontrolní orgány slušně si počínaly, předem se vědělo, kam půjdou a tito rolníci byli předem uvědoměni. U některého rolníka, „jen tak, na oko“, převážili označené obilí na sýpce, ale bylo to vždy dobře.

Registrace mužů a žen.

V březnu konána registrace mužů od 18 do 65 a žen od 17 do 45 let, za účelem splnění pracovní povinnosti. Každý musil mít pracovní knížku u úřadu práce v Boskovicích, kde byli velmi slušní úředníci, zvláště přednosta Vlček a úředník Konečný, „se to zřídilo tak“, že nikdo nebyl přidělen na práci mimo svou obec.

Založení PO proti leteckým útokům.

Tohoto roku roste nebezpečí leteckých útoků. Byla organizována ve zdejší obci PO a byli do ní zapojeni zejména hasiči. V každé domácnosti uloženy sáčeky pískem, lopatky a zřízena t.z.v. domovní družstva. PO celkem nic neznamenalo, ani její výcvik se nekonal, protože při tak primitivním zařízení jaké PO mělo, by stejně při skutečném leteckém útoku, to nebylo nic platné.

Trest smrti za poslech cizího rozhlasu.

Bylo pěkné, že ve zdejší obci se až dosud nevyskytl udavač. Aby byl znemožněn poslech „našich z ciziny“, bylo nařízeno z radiopřijímačů odstranění krátkých vln. V těchto trudných časech si nebyl nikdo jist, že nebude udán a zatčen. Za poslouchání cizího rozhlasu byl stanoven trest smrti. Nicméně v naší vesnici většina poslouchala zprávy z ciziny a občané si sdělovali nejnovější události. Ve zdejší obci nebylo udání pro poslech cizího rozhlasu.

Kontrola povozů.

Do 15. září uzavřeny některé mlýny a konány kontroly na silnicích. Ve zdejší kraji byly kontroly slušné, takže se kontrolování povozů celkem nekonalo.

Nedostatek kuřiva.

V této době je velká nouze o kuřivo. To mělo za následek shánku po cigaretách a jejich předražování. Za jednu cigaretu placeno až deset korun. Náruživí kuřáci

odstraňovali tento nedostatek tím, že sbírali malinové, jahodové a také bukové listí a mařinku vonnou a z těchto věcí si dělali cigarety sami, a nebo kouřili v dýmkách. Nastává nedostatek oděvů, léků a potravin.

Sousedská výpomoc.

Nedostatek pracovních sil ve žních a ve vybírání brambor odstraňován sousedskou výpomocí. Za potraviny se vyměňoval oděv a boty.

Kulturní činnost.

Kulturní činnost ve Věštíne se neprojevovala proto, že vzdělávat lid k říšské myšlence, jak to bylo nařízeno, se nikdo nepropůjčil. Také žádné oslavy pro vítězství Němců, anebo slavnosti narozenin Hitlera jsme nikdy nekonali, jen na veřejných budovách byla z nařízení vyvěšena německá vlajka. Zřízeno bylo kuratorium pro výchovu mládeže, ale jak vzniklo, tak zaniklo, za celou tu dobu nevyvíjelo činnost. Přece však v této smutné době pisatel této kroniky v době zimních měsíců vykonal ve Sdružení české evangelické mládeže v Rovečném sedm přednášek na tato témata: Svatopluk Čech, Cesta ke štěstí, J.Karafiát, Božena Němcová, Alois Jirásek, J.V.Sládek a K.V.Rais za pěkné účasti mládeže (průměrně 40 osob).

Veřejné kryty.

V říjnu 1943 bylo nařízeno zřídit veřejné kryty. Ve zdejší obci se takové opatření proti náletům nekonalo.

Partyzáni v našich lesích.

V českých lesích přibývalo partyzánů, statečných bojovníků proti německým okupantům. V zapadlých částech našich krajů škodili Němcům a připravovali se k boji.

Úmrtí.

Roku 1943 se narodilo sedm dětí. Zemřela Františka Dlouhá č.8 a Aloisie Břenková.

1944.

Počasí.

Počátkem roku mírná zima. V lednu pěkné počasí, za to březem studený s teplotou kolem 0°C. V dubnu padal několikrát sníh a na Bukovcích ležel sníh místem až 1 m silným. Následovalo nepříznivé a chladné jaro, prudké tepelné výkyvy, v srpnu vlna horka a strašně sucho, podprůměrná sklizeň obilí. Sena shnila následkem dešťů, otav nebylo, slabá řepa, nedostatek píce a nouze o krmivo. Zemědělci sužováni dodávkami a k tomu všemu nedostatek pracovních sil, nedostatek hnojiv a tažného dobytka!

Obrat ve válce.

Rudá armáda napořád porážela vojska německých okupantů, postupně osvobodila obklíčený Leningrad, Bílou Rus, Polsko a státy balkánské.

Vylodění spojenců ve Francii.

Šestého června vylodili se Angličané a Američané v severní Francii a koncem léta byla

valná část Francie osvobozena. Ústup Němců se zrychloval.

Slovenské povstání.

V září 1944 slovenští vlastenci povstali proti zrádné vládě Tisové a proti Němcům. Statečně bojovali dva měsíce, a když německé vojsko počalo hubit slovenskou krajinu, stáhli se partyzáni a vojáci do hor. V říjnu si vybojovali Rusové přechod přes Karpaty a o Vánocích vnikla již Rudá armáda do hlavního města Maďarska.

Pokus o odstranění Hitlera.

V červenci několik generálů pokusilo se odstranit Hitlera, ještě před posledními údery, jež zasáhnu Německo, ale atentát se nezdařil.

Rudá armáda v Budapešti.

V říjnu si vybojovali Rusové přechod přes Karpaty a o Vánocích vnikla již Rudá armáda do hlavního města Maďarska Budapešti.

Oslava 15.března.

15.března byly nařízeny oslavy 5.výročí zřízení Protektorátu. U nás se oslava nekonala.

Letecké poplachy.

V srpnu 1944 byly časté letecké poplachy a bylo slyšet houkání sirén z Víru i z Bystrice. První hromadný přelet spojeneckých bombardérů přes katastr naší obce byl 5.srpna 1944. Ve velké výšce pozorovali jsme přes čtyřicet spojeneckých bombardérů, jejichž plochy se leskly v slunci jako obrovští stříbrní ptáci. Letěly směrem k Brnu, kde vykonaly nálet na vojenské objekty. Kromě toho američtí letci shazovali letáky, v nichž nabádali český národ k vytrvalosti, slibující brzké vysvobození. I v našem katastru sbírali jsme letáčky, aniž bychom je odevzdávali úřadům.

Ničení české inteligence.

Němci systematicky drsným způsobem ničili českou inteligenci, zastrášovali sedláky a nadbíhali dělnictvu.

Zákaz prodeje věnců.

Aby se ušetřilo drátů a materiálů byl zakázán na „Vše svaté“ prodej věnců a kytic. Na hrobech nebylo dovoleno rozsvěcovati svíčky. Říkali jsme, že to jde už s Němci s kopce.

Povolání tří ročníků na práci.

Začátkem prosince byli povoláni tři ročníky zemědělských mladíků na zákopové práce. Dostavili se do Skalice na nádraží, ale druhými dveřmi, místo do vlaku utekli domů a skrývali se.

Smrt rolníka Karla Haberhauera ve Věstíně č.8.

V neděli 17.prosince 1944, přišli do naší obce partyzáni, aby učinili prohlídku v usedlosti č.8, ve stavení německého příslušníka Karla Haberhauera. Domovní dveře byly však zavřeny. Když žádali o vstup, dotýčný hospodář za dveřmi začal brožiti, ať jdou pryč, nebo že je postřílí, načež oni odešli. Druhého dne vzkázal Haberhauer po listonoši Unčovském na četnickou stanici do Rovečného, aby přišel za ním vrchní strážmistr Josef Tesař. Tento na večer při služební obchůzce jej navštívil a vše mu rozmluvil, aby to

neudával. Po jeho odchodu přišel k nim soused, rolník Josef Dvořák, ohledně dodávky vepře. Vstoupil do stavení právě v době, kdy odtud odcházel hajný Stanislav Zána z Velkého Tresného. Při odchodu jednoho a příchodu druhého návštěvníka zapoměli domácí zamknout domovní dveře. To se dobře hodilo partyzánům, kteří právě v té době do Věštína přišli a lehce do stavení vnikli. Všichni přítomní (hospodář, hospodyně, jejich vnučka Drabuška Kořistová z Brna a zmíněný soused Dvořák), museli zdvihnout ruce do výše. Prohledali je a vyzvali hospodáře, aby jim vydal zbraně. Vymlouval se, že žádných nemá. Partyzáni však při prohlídce v sousední místnosti našli dvě lovecké pušky, dva brovninky a náboje. Rozhořčení jeho zapíráním, začali mu vybrožovat a požádali vnučku, aby jim ukázala sklep, kde mají kořalku. Ustrašený hospodář odpověděl, že nic nemají, ale jeho vnučka projevila ochotu, že se podívá, že snad v komoře něco bude. Tomu však partyzáni zabránili a poručili, že musí s nimi sám hospodář. Vešli přes sňh do komory a tam ho zastřelili. Jeden se vrátil a nařídil, že se nesmí na dvě hodiny vzdálit ze stavení a odešli. Po delší době ticha se paní Haberhauerová ptala, „Co teď máme dělat“. Soused, pan Dvořák jí řekl: „Pantátovi už nepomůžeme, ale musíme pomáhat živým“. Ona totiž panímáma dobře věděla, že do naší vesnice docházejí partyzáni a navštěvují některé občany a dostávají od nich občerstvení, načež odcházejí do Chlumu. Výstřely bylo slyšet i u Dvořáků, právě v dobu, kdy tehdejší starosta obce pan František Kadlec právě k nim přišel. Zvědav, co se stalo, poslal po uplynutí dvouhodinové lhůty, požární hládku hlásit případ četnické stanici v Rovečném. Brzo ráno upozornil občany, aby byli připraveni a věděli, co vypovídati, v případě vyšetřování. Když šel ráno pisatel kroniky přes Věstín do Chlumu, setkal se na návsi s nevyspalým a ustrašeným starostou obce, který mu sdělil, že byl zastřelen partyzány Karel Haberhauer a že se obává nejhorších následků. Za vesnici k Chlumu, rovečtí četníci, Ščástka a Konečný pátrali na oko po pachatelích. Když pak se po poledni vracel pisatel kroniky do Žlebů, panovalo ve Věstíně velké vzrušení. Vyšetřování případu bylo v plném proudu. Z Brna přijelo gestapo a z Boskovic pátrací kriminální policie a německý okresní hejtman Rudolf. Po přísném výslechu svědků, manželka zastřeleného Františka, rozená Bednářová (původně české národnosti), rovněž potvrdila výpovědi svědků, ač mohla opačnou výpověď velmi mnohým uškodit a uvrhnouti nás do neštěstí, neboť jí mnohé známo. Takto odvrátila od celé obce nebezpečí, které nám za daných poměrů od Němců hrozilo. Jak jsme si všichni oddechli, když pátrací orgány odpoledne odjeli s nepořízenou z vesnice. Mrtvola zastřeleného byla druhý den 19. prosince odvezena večer z domu a na evangelickém hřbitově uložena prozatím v márnici. Pohřbu, konaného 21. prosince zúčastnilo se málo občanů. Německý mluvčí z Letovic slíbil nad rakví zemřelému, že jeho oběť bude krutě pomstěna. Bobudíky nemělo to pro nás žádných vážných následků, jelikož byla tato událost brzo zatlačena novými, podobnými akcemi, které byly v tehdejší době a na sklonku války na denním pořádku a tehdejšími „mocipánům“ nezbylo už na všechno času.

Posudek o zastřeleném.

Takto skončil jediný Němec v naší obci. V zájmu pravdy musíme doznati, ač často

nadával a vybrožoval udáním, nikoho v obci do neštěstí nepřivedl, ač věděl o všem co se ve vesnici děje.

Pořádání honiček na partyzány.

Činnost partyzánská se značně rozvíjela. Německými vojáky byly pořádány honičky na partyzány. Četnické stanice v Rovečném bylo nařízeno, aby vždy některé dny pořádali přepady domácností, kde byli utečenci z Německa. To ale, vždy den před tím sdělil velitel četnické stanice aneb jiný četník starostovi naší obce, který včas dotyčné na toto opatření upozornil a tak byly vždy prohlídky bezvýsledné. To byla krásná a vlastenecká spolupráce českých lidí.

Odzbrojení četnické stanice v Rovečném.

10.prosince odzbrojili partyzáni za vedení Stanislava Zány četnickou stanici v Rovečném, již předem upozornili, aby nekladla odpor a nařídili, že musí býti četnická stanice toho dne v 10.hodin otevřena za účelem odzbrojení. To se také stalo.

Úkryty partyzánů.

Partyzáni skrývali se na různých místech v našem okolí, v takzvaných „bunkrech“, které si sami vykopali, zvláště u Věstínka, v Záskalci a v Koňáskově skále. Jinak byli ubytováni v soukromých domech, v č.1 u p.Josefa Janouška, v č.5 u p.Františka Dvořáka a v č.2 u p.Adolfa Dobiáše, kteří velice partyzány podporovali. Jako spojka partyzánů fungoval učitel Oldřich Kolda z Rovečného. Později byl však gestapem hledán a proto se ukrýval na různých místech, zvláště u p.Františka Dvořáka ve Věstínku, který skrýval ještě jiné partyzány a pronásledovanou rodinu Hartmanovu z Proseče.

Naši rolníci a partyzáni.

Rolníci i domkaři v našem okolí dodávali partyzánům dobytek hovězí i vepřový, dále mouku a ostatní potraviny, takže bylo stravování partyzánů usnadněno. Ve Věstíně jim poskytovali obětavě útulku p.Emil Dudek, Emil Čubel, Josef Halva č.1, Josef Šenkýř č.24 a vždy je dobře pohostili.

1945.

Počasí.

V lednu toho roku panovala tuhá zima. Jarní setí se opozdilo, ale příznivým jarem bylo vše dohoněno. Celkem byl rok v ohledu hospodářském příznivý.

Osvobození našeho území.

Rudá armáda dokončila v prvních měsících osvobození Balkánu, opanovala Maďarsko, osvobodila Bratislavu, dobila Vídně, Brno a Moravskou Ostravu. 26.dubna potkaly se sovětské a americké armády na Labi. Odboj českého a slovenského lidu se stupňoval. 4.května začali Pražané čistit své město od německých nápisů. 5.května všechny domy v Praze byly ozdobeny československými vlajkami a z mnoha budov vlály prapory našich spojenců. Správy veřejných věcí ujal se český Národní výbor. Pražané bojovali na barikádách proti německé přesile. Nacisté vraždili bromadně české děti a ženy ukryté

ve sklepích, hnali bezbranné lidi před svými tanky, zapalovali nemocnice a starobylé památky. Pražané měli málo zbraní, ale vydrželi! Naslouchali jsme s hlubokým dojetím volání pražského rozhlasu o pomoc a chvíli jsme se bázní o osud naší stověžaté matičky Prahy.

Osvobození Prahy.

Konečně 9.května 1945 osvobodila Rudá armáda naše hlavní město z německé moci. 10.května vstoupila Čsl.vláda do hlavního města republiky a ujala se vlády. Druhá světová válka skončila vítězstvím pravdy a práva.

A jak tomu bylo na sklonku války u nás.

Gestapo v domě pisatele kroniky.

Je 9.ledna , kolem deváté hodiny večer. Venku mrzne. Pisatel poslouchá rozhlas z Londýna. Najednou příběhne manželka z pokoje, je celá vyděšená, bílá jako stěna a sotva ze sebe vypraví. „Honem zavři rádio! Němečtí vojáci!“ Uslyšela totiž před tím, jak před domem zastavilo auto a z něho vystupovali němečtí vojáci po zuby ozbrojeni. Vysadili bránu a tlačili auto vysokým sněhem až k samým schodkům. Poté jsme čekali, v úděsu, co bude dále. Mysleli jsme, že budeme odvezeni do koncentráků, neboť kolovala v našem okolí zpráva, že Němci zatýkají všechny, kteří mají někoho za hranicemi. A dcera pisatele s manželem museli utéci za hranice. A již se ozývaly rány na dveře. Pisatel připraven na vše, šel do chodby a zeptal se: „Kdo je to.“, načež se ozvalo za dveřmi česky: „My!“ Byla to asi léčka, abychom se domnívali, že to jsou partyzáni! „Kdo my, já každému neotvírám „, načež německy: „Ofnet! Deutsche Policei!“ – A již se hrnulo šest gestapáků dovnitř. Velitel poručil dvěma probledati všechny místnosti a zatím, co dcera pisatele musila všude jít napřed, ostatní čtyři nás v kuchyni přísně vyslýchali, co víme o partyzánech, jakého smýšlení je obyvatelstvo, a vybrožovali nám. Po vystřídání stráží (šest gestapáků totiž vždy patrolovalo venku) na šestí, konečně po půlnoci odjeli, neboť již asi o 1.hodině viděli jsme kolem našeho stavení přejít tlupu partyzánů, kteří se uchýlili do sousedního stavení, do hostince. Spadl nám na chvíli kámen za srdce, neboť na sklonku války, rozvíjela se činnost partyzánů a nabývala větší průbojnosti, aby Němcům, co nejvíce škodili v jejich krutosti a rozpínavosti a kde mohli, kladli jim překážky. Dělalí záseky přes silnici a vyharžovali mosty.

Ubytování německého vojska.

V únoru bylo ubytováno německé vojsko v obecné škole v Rovečném. Bylo to tak zvané „Jagdkomando“, kteří chytali utečence z Německa a pořádali honičky na partyzány. Byli to zpušní a sprostí Němci, kteří si poroučeli spát v postelích a chtěli dokonce peřiny. Bylo jim nuceně obstarati 40 postelí. Byli ubytováni ve třídách, kde všechno rozbili a hleděli vše zpusť! Smutné bylo, že mezi nimi byli i čeští lidé, kteří bezvadně mluvili česky a jen vyvídali po občanech. Přirozeně naši lidé byli uvědomělí a nic Němcům nevyzradili.

Schovávání zásob.

Poněvadž fronta se blíží, lidé schovávají zásoby a cennosti do sklepů, zazdívají nebo zakopávají do země. Není soli, kuřivo se dávalo měsíc dopředu pro nebezpečí přepadení trafik partyzány. Vybrána byla u nás trafika u Jílků ve Věstíně, v Rovečném u Večeří a Jurů.

Jagdkomando v Rovečném.

Po odchodu Jagdkomanda byli přiděleni tři němečtí četníci četnické stanici v Rovečném. Ze strachu před přepadením partyzány byla okna i dveře stanice zazděna, jen ponechány otvory v oknech a úzké dvojité dveře.

Smrt zrádce.

Udavač a zrádce Jaroslav Dobrovský z Rovečného byl partyzány zastřelen a pohřben ve vlastním vykopaném hrobě u Kríba. Udával různé věci Němci Ehmovi ve Vídě, od něhož se nechal podplácet.

Tragedie v Polomi a Ubušínku.

Hrozný byl 1.máj a následující tři dny pro obec Polom. Z věstínských polí jsme s úzkostí sledovali požár domku č.6 v Polomi, v němž byla esesmany spálena těla Františka Drtila a Josefa Vilíma, zastřelených pro podporování partyzánů. Polomští pak musili šachtu s patnácti od partyzánů zastřelenými Němci vykopati a obec jim musila vypraviti slušný pohřeb.

Pro obec Ubušíněk nezapomenutelným dnem zůstane 8.květen. tehdy předvoj ustupující armády německé vtrhl do obce, pod záminkou odklizení překážek byli všichni muži vyvezeni k lesu, postaveni do řady a rozkaz krutého důstojníka SS zněl - všechny skositi palbou z kulometů. Bůh však pohnul srdci vojáků, že v poslední den války nechtěli býti katy a odepřeli vykonati rozkaz. Důstojník pak sám zastřelil občany: Adolfa Jílka, Emila Krčila a Františka Drabokoupila. Esesmany z Kounicových kolejí, kteří po vyklizení Brna se usadili v dalečínském zámku, byli na rozcestí u Písečného zastřeleni tři hoši a týmiž řemeslnými vrahy chycen Miroslav Ambrož z Veselí, v dalečínském zámku byl k smrti zmučen a druhého dne zastřelen.

Jména obětí z našeho okolí.

V řadě těch, kteří své životy položili v zápasu o svobodu národa v našem okolí jsou: Čeněk Bednář z Velkého Tresného, Julius Janoušek z Věstínka, Josef Jančík, Jiří Jančík a Miroslav Jančík z Rovečného, František Matuška, Miroslav Cural, Jindřich Kraus, Josef Rotter, Eliška Valnerová, Ladislav Hájek a Zdeněk Drla z Víru a Čeněk Hlaváček z Brťovic.

Veliké je milosrdenství Hospodinovo, když jsme dokonce nevyhynuli!

Postrach našeho okolí: Valentin Ehm z Víru.

V této době byl všemocným pánem v celém okolí Němec Valentin Ehm z Víru, který se zmocnil židovského majetku po Rottrovi. Na jeho rozkazy provádělo gestapo i SS různé

čistky a zákroky ve zdejších okolí. Proto dne 20.ledna 1945 podnikli čtyři členové partyzánské skupiny Petrovského atentát, v noční hodině, na Ehma v jeho vile, který se však nezdařil. Doktor Nikolaj Čursin byl zabit. Rus Roman a Ladislav Kozáček z Nykelovic zranění. Na to začali gestapáci prohledávat okolní vesnice, aby partyzány pochytili. Avšak ani tito nelenili. Vystopovali, že Němec Ehm s manželkou udržují styky s Haberbauerovou i po smrti jejího muže a docházejí do Věštína. Dne 4.března zjistil náš občan a partyzán Adolf Dobiáš, že Ehmovi jsou ve Věštíne. Okamžitě zajel za partyzány Zacharem a Ijou do Bolešína a sdělil jim, že se naskytla vhodná příležitost k jeho zneškodnění. Partyzáni se ihned vypravili s dotyčným do Studeného žlebu. Ukryli se v houštině u silnice a dotyčný se zase schoval na druhé straně za potokem. A již přicházeli od hora manželé Ehmovi, načež Dobiáš dal partyzánům smluvené znamení, a ti ve vhodný okamžik svoje posláni vykonali a po té zastřelenému odejmuli dvě pistole a dva ruční granáty. Po té partyzáni uprchli naboru přes Žleby k Hornímu lesu. Manželka zastřeleného byla jen lehce na ruce poraněna a utíkala do Víru a vypověděla na četnické stanici, co se stalo. Asi hodinu potom viděl pisatel kroniky oknem esesmany pobíhati po silnici a za pomoci policejních psů pátrati po pachatelích. Na štěstí začalo hustě sněžit a psi ztratili stopu. Gestapáci pak řádili ve Věštíne, zvláště ve statku tehdejšího starosty Františka Kadlece, kde vyslýchali naše občany. Při tom vybrožovali krutými represáliemi (vypálením vesnice a vyhlazením obyvatelstva). Částečně podezření odvrátila od naší obce manželka zastřeleného, která vypověděla, že pachatelé přicházeli od Víru. Vyšetřování se potom soustředilo na Vír. Gestapem byla zadržena řada osob, kteří právě šli z kina do Víru. Celý průvod musil do Víru k Ehmově vile, kde nastalo přísné vyšetřování. Do Bystřice odvezeni: Vladimír Šťastný poštmistr z Víru, tři členové rodiny Krausovy, dva členové od Navrátila mlynáře, Jindřich Čermák a Ladislav Coural. U Věštíne byli zatčeni dva mladíci z Rovečného Vrtěna a Dostál. Tito byli odvezeni do Jihlavy. Ve vězení byli týráni a sužováni hladem. Po několika týdnech propuštění. Nevrátili se Jindřich Kraus a Ladislav Coural.

Partyzáni ve Věštínce.

Skupina partyzánů Dr.Miroslava Tyrše byla shozena u Českého Brodu a z polovice postržena. Poněvadž byli pozbyli i vysílací stanici navázali kontakt se skupinou partyzánů, která vysílačku měla. Uchytily se proto na Českomoravskou vysočinu a došli až do našeho okolí, kde fungovala skupina partyzánů Jermak. Po dohodě obou skupin navázali radiové spojení s partyzánským velením v Kyjevě v Rusku, odkud jim bylo slíbeno, že letadla jim zaopatří a shodí dostatek střeliva, zbraní, vysílačku i mužstvo. Vysílačka byla umístěna na Sokolí skále u Věštíne, odkud se vysílalo do Ruska. Po vyslání přijeli Němci do Rovečného a ptali se na osadu Věštíne, neboť vojenské přístroje jim oznámili přesně místo vysílání. Pro strach z velkého množství partyzánů tam nedošli. Na Bílou sobotu 31.března 1945 přiletěla tři ruská letadla a shodila v okolí Věštíne 36 pytlů střeliva, zbraní a výbušnin. Celou noc hledali partyzáni pytle, z části je zakopali v lese a z části odvezli do Věštíne a ukryli ve dvoře p. Janouška č.1. ve hnojišti. V této

době zdržovali se ve Věstínku desertéři z Říše Jindřich a Oldřich Podsedníkovi a Oldřich Břenek. Když viděli kroužiti nad Věstínkem letadla, běželi se ukrýt v Sadí za Dvořákovým Kocholíkem, byli zadrženi a zjištění partyzánskou stráží, aby se věc neprozradila. Na jejich úpěnlivé prosby byli propuštěni, což bylo téměř jejich záhubou. Běželi se schovat na opačný konec vesnice na Ostrážnou. Hoši byli dopadeni německými četníky z Víru. Byli spoutáni a odvedeni do vězení do Bystřice nad Pernštejnem. Každého dne byli vyslýcháni a krutě týráni. Z obavy, aby nevyzradili úkryt zbraní a střeliva, museli všichni členové rodiny Janouškovy s p. Adolfem Dobiášem ukliditi zbraně z jejich dvora a zakopati na blízké pole. Po měsíčním vězení připravili hoši plán k útěku. Starší Podsedník oznámil, že jeho bratr vážně onemocněl. Když pak gestapák shýbl se k nemocnému, udeřil Oldřich Podsedník jej džbánem do hlavy a omráčil ho. Odejmul mu klíče a ostatním vězňům otevřeli cely. Sami skočili z prvního patra dolů a dali se na útěk. To se stalo 8.dubna 1945. Podařilo se jim doběhnouti do Věstínka a hned na radu p. Janouška se dali k partyzánům. Taktéž i jejich rodiče utekli z domu. Jejich kamarád Miloš Čubel odklidil šatstvo a všechny cenné svršky a ukryl je po sousedech

Četníci ve Věstínku.

Jakmile se rozednilo, objevilo se pět četníků v naší obci a obklíčili Podsedníkovo stavení. Zastali doma pouze 77 letou babičku, která o ničem nebyla informována a velmi statečně si při výslechu počínala. Když po zevrubné prohlídce ničeho kompromitujícího nenalezli, odešli v poledne s nepořízenou. Ve Studeném Žlebu zahájili na německé četníky partyzáni palbu a usmrtili dva německé četníky a policejního psa. Jeden četník byl zraněn. Po marném pátrání a vybrožování odjeli nepořízenou.

Neštěstí v rodině partyzána Hartmana.

Dne 29.dubna 1945 byla postižena neštěstím rodina Hartmanova ze Záboří u Proseče, a v této době již půl roku skrývala se ve statku u Dvořáků ve Věstínku č.5, poněvadž Němci vydali na ni zatykač. Zmíněného dne čistil odpoledne v Dvořákově světničce revolver partyzán Jan Silný, všeobecně zvaný Janek. Proti němu usedla na židli osmnáctiletá Božena Hartmanová, děvče velmi sličné. Nešťastnou náhodou vyšla rána a zasáhla dívku přímo do srdce. V celém domě nastalo velké zděšení! Partyzán Dobiáš okamžitě zajel na motocyklu pro MUDr. Jiřího Plcha do Rovečného a v půl hodině byli nazpět. Doktor ohledav dívku, zkonstatoval však již jen smrt. Za účasti několika zasvěcených osob a v největší tajnosti byla mrtvola dívky prozatímně pohřbena za Kocholíkem na Dvořákově poli. O deváté hodině večer dne 1.května 1945 vykonal českobratrský farář Vilém Jelínek z Rovečného ve vší tajnosti pohřeb. Po našem osvobození byla vyvednuta rakev s tělesnými pozůstatky a veřejný pohřeb byl vykonán z domu smutku č.5 dne 15.května 1945, načež zvěčnělá byla převezena autem do svého rodiště Záboří a tam za obrovské účasti občanstva uložena na evangelickém hřbitově v rodinné hrobce k věčnému odpočinku. Po této tragické události vrhal se nešťastný partyzán Janek do smělých akcí proti Němcům, kde doufal nalézt smrt a tím dosíci klidu své ztýrané duši. A to se mu také při jedné takové přestřelce velmi brzy splnilo. Jeho pohřbu v Bystřici n/P zúčastnili se na dvou nákladních

autech občané z našeho okolí, jakož i partyzáni celého Horácka a za účasti četného občanstva. Tak skončily nešťastnou shodou okolností dva nadějně mladé životy. V tomto světě, nikdy více, nespátříme jejich líce, žalostí nových nepoznají.

Boj partyzánů s německými vojáky.

Když se vraceli partyzáni Adolf Dobiáš, Štěpán Kaňka a Stanislav Zána, srazili se u záseky v Buršově seči s patnácti ozbrojenými Němci. Tito sebrali jim dva motocykly a nechali je volně odejít, aniž by od nich žádali legitimace a aniž by je prohlédli. Bylo to na jejich štěstí, neboť byli ozbrojeni revolvery. Na to Němci odjeli směrem k Rovečnému. Na večer vracelo se z nich zase šest do Víru, což se jim stalo osudným. Ve Studeném žlebě u „Smrka“ čekali na ně v houštině partyzáni. Při ostré přestřelce, při níž střely dopadaly až do Věštína a která byla tak prudká, že občané, kteří byli venku honem se musili ukryt ve svých příbytcích, byli čtyři Němci zastřeleni. Po delším pátrání dopadli ještě raněného, ukrytého v houštině a šestého chytili až ve Víře, odkud chtěl telefonicky volat o pomoc do Štěpánova, což se mu nepodařilo, poněvadž partyzáni přestřihli telefonní vedení. Oba Němci byli zavedeni na místo činu a rovněž odstřeleni. Partyzáni získali jeden automat, dva poloautomaty, tři pušky a pistole. Na zpět dostali jeden motocykl a šest kol. Pro zpestření uvádí pisatel příhodu, jako malou ukázkou, jakému nebezpečí byli jsme všichni vystaveni, natož pak partyzáni, kteří s nasazením vlastního života musili se vrhat do primých bojů s gestapáky.

Příhoda Libuše Tomešové.

Dcera pisatele kroniky Libuše Tomešová, která se vracela se svou holčičkou domů z Víru byla vyzvána u „Smrku“ partyzánem: „Co můžete nejrychleji, ujíždějte s kočárkem zpět do Víru!“ Tam ji radili, aby zůstala přes noc ve Víře. Rozhodla se však vrátit domů, a volila cestu oklikou „Loučkami“ přes „Močidla“ do Věštína. Doprovázeli ji, paní doktorka Milada Navrátilová a paní Božena Gregorová z Víru. S nimi se vraceli domů chlapci Rodolf Halva a Stanislav Šenkýř, kteří si vzali na starost prázdný kočárek. Jakmile se blížili k Věštínu, přišli do největší přestřelky. Střely svištěly kolem nich. Na smrt utrmácení vpadli do statku pana Josefa Halvy č.1, kde jim poskytli útulku a občerstvení. Všechny tři ze strachu onemocněly, jen děvčátku se nic nestalo.

Vyhození betonového mostu.

V noci 28.dubna byl vyhozen partyzány betonový most vedoucí přes řeku Švarcavu na Hrdou ves. Půl mostu octlo se v řece, takže se již opravit nedal. Tím bylo znemožněno Němcům rychlé spojení mezi Bystřicí n/P směrem Rovečné.

Partyzáni a Rusové.

Dne 9.dubna upozorovali partyzáni Dobiáš a Zána, jak pochoduje ze Štěrbáka asi 80 vojáků úplně vyzbrojených v německých uniformách směrem k Bolešínu. Po vyšetření jich partyzány a velitelem Labuňským byli převzati do jeho skupiny, neboť byli to Rusové ve službách Němců a od nich utekli.

Příhody štábního kapitána Nováka.

Od června 1944 ukrýval se ve statku p.Františka Dvořáka ve Věstínku č.5 štábní kapitán Novák (krycí jméno), pravým jménem František Hyška, vzdělavatel Sokola ze Semil, který byl pověřen, aby pozoroval pohyby Němců a informoval vedení o situaci na Horácku. Při schůzce partyzánů u Jimramova byl postřelen do nohy, zatčen četníky a předán do nemocnice v Poličce. Po uzdravení byl převezen do Jihlavy a odtud do vězení v Terezíně. Hrozné útrapy a týrání šťastně přestál a po osvobození naší vlasti znovu zavítal do Věstínka, aby poděkoval za pomoc, která byla mu v nebezpečné době tak nezištně poskytnuta.

Smrt Karla Zezuly.

15.května v noci byl zastřelen partyzán Karel Zezula, který od roku 1937 bydlel ve Žlebích. Za Protektorátu všichni občané se měli před ním na pozoru, neboť veřejné mínění bylo o něm přesvědčeno, že je náhončím gestapa. Říkalo se, že i sám Němec Haberhauer se ho obával. Před válkou obchodoval s baterkami a ve válce dojížděl do zbrojovky v Kuřimi, kde zaujímal význačné postavení. Proslýchalo se, že měl účast na smrti Františka Matušky, autodopravce z Víru, který před svou popravou v zaslaném dopise, podotkl „Zezula psal“. Když se po převratě naše úřady ujaly vlády byl vydán na něj zatykač pro nějaké národnostní delikty za okupace. Byl zakopán bez náboženského obřadu místními občany Josefem Štoudkem a Josefem Blažkem na Haberhauerově louce ve Žlebích u lesa.

Fronta se blížila k Brnu.

V jarních měsících roku 1945 přiblížila se fronta k Brnu a tím nastala dramatická chvíle i pro náš horácký kraj. Z počátku jsme se obávali, jaký průběh bude mít ve zdejším terénu. Z čeho však bývá největší strach, dobře to dopadne. Dříve než se přiblížila fronta k nám, byl vyhlášen mír a zdejším krajem rychle přejížděla německá armáda prchající před ruskou armádou, jednak od Olešnice směrem k Jimramovu a část přes Rovečné k Víru směrem k Novému Městu na Moravě. Nepřetržitý proud desetitisíců zamteně prchajících Němců s tanky, děly a jízdou chvílemi se zastavoval, sem a tam vracel, neboť Němci byli u nás znepokojeni partyzány. Poněvadž silnice nestačily, jezdila auta i podél silnic po polích, takže byly způsobeny značné škody na úrodě. Mnoho vozů se, aut i několik tanků bylo zapáleno a opuštěno podél silnic i daleko v poli, nebo na louce od silnice ležela rozbitá německá vozidla. Jako na posměch ležel na „Pánově“ louce ve Žlebích rozlámáný, převrácený vůz se třemi koly, a něm, hrdý německý nápis: „Unser der Sieg“. „Naše je vítězství“. V Buršově seči stála opuštěná německá polní kuchyně s nedovařeným obědem. Po straně silnice bylo pohozeno mnoho zbraní, pušek, granátů, panceřových pěstí. Bylo slyšet stále výbuchy, jak Němci zapalovali válečný materiál. Pisatel kroniky vracel se do Žlebů toho dne raději kopcem přes Věstínek. Když se obrátil, upozoroval, jak se ze Smrtůvky valí nespořádané hloučky vojska na koních a různých vozidlech. Když přiběhl do Žlebů, panoval tam hotový zmatek. Naši občané stáli kolem silnice a se zadostiučiněním pozorovali bezhlavou, pyšnou německou armádu nacházející se v úplném rozkladu. Často

se nás Němci dotazovali, jak daleko jsou Rusové. A když jsme odpovídali, že nedaleko, zmatek se zvyšoval a německá vozidla zrychlovala jízdu, aby unikla z dosahu brožného nebezpečí. Mnozí lidé si pomohli z obsahu zanechaných německých vozidel, neboť byly plny různých věcí. Udály se i veselé příhody. Tak dědoušek Maršálků nesl si domů pancéřovou pěst, že to bude mít tlouček na brambory. Soused Vávra z Věstínka si zase nasbíral v Kamenci žlutých kostek, v domění, že je to mýdlo. Byl to však ekrasit. Když se dozvěděli co nesou, opatrně odložili pancéřovou pěst a krabičky do příkopu. Výbušné střelivo bylo pak odborně sbíráno a sváženo k Víru do Studeného Žlebu. Tam bylo vystřelováno a ničeno. Způsobenými výbuchy byl krásný, památný „Smrk“ tak poškozen, že uschl a musel býti skácen.

Tajná schůze v Rovečném.

Bezpodmínečná kapitulace Němců byla našim obyvatelstvem přijata s nadšením. Již dne 5.května 1945 shromáždili jsme se tajně v Sokolovně v Rovečném, kde prohlášena republika, provolávána sláva prezidentu Benešovi a vládě, která byla už v Košicích. Toto shromáždění bylo „chráněno“ pěti Němci, kteří obcházeli školu a záložnu a o celé schůzi nevěděli.

Slavnostní schůze ve Žlebích.

V neděli 13.května konali jsme veřejnou schůzi našeho občanstva ve škole za účasti místního národního výboru, hasičstva a žactva na oslavu vítězného konce války, kde promluvil pisatel kroniky na téma: „Dnes zase nám svítí slunce Svobody“ a ukončil slovy: „Kéž se ukážeme hodnými tohoto převráceného daru Božího“.

Pobyt rumunského vojska.

Dne 10.května po poledni přijely do Rovečného dlouhé kolony rumunského vojska, které bylo námi radostně uvítáno a zdrželo se u nás přes týden. V hostinci ve Žlebích byl umístěn štáb rumunské armády. Chovali se k nám velmi přátelsky a vyjadřovali se velmi pochvalně o vysoké úrovni našeho lidu. V domku pisatele bylo velitelství sanitního oddílu. Během týdne obědvalo u pisatele šest vysokých rumunských důstojníků, mezi nimi i syn ministra vojenství, po dvakráte. Pisatel se s nimi dorozumíval francouzsky.

Utvořeny čtyři politické strany.

V této době vytvořeny ve zdejší obci čtyři politické strany: komunistická, sociálně demokratická, lidová a národně socialistická. V červnu pak dochází k reorganizaci M.N.V. podle paritního zastoupení. V M.N.V. byly zastoupeny všechny politické strany a předsedou byl zvolen Josef Janoušek rolník z Věstínka.

Úvaha pisatele kroniky.

Veliké věci s námi učinil Hospodin. Hledáme cestu z údolí vzdechů a slz na výsluní spravedlnosti a pokoje. Jsou věci, na které rádi zapomeneme, jsme rádi, že se skončily a že už nejsou. Němci podnikli za poslední války v našich zemích obrovský pokus donutit náš národ, aby zapoměl sám na sebe, na svou podstatu, na své nejlepší muže, na svobodný život, na své právo ke svobodě. Zabíjeli sta a tisíce našich nejstatečnějších lidí a hned

v té chvíli nás nutili, abychom na ně zapoměli. Což je možno zapomenout na ránu, na zmučené tváře a poslední pohledy bratrů a sester rvaných z našeho společenství? Všechny tyto události mají nás probudit a přivést k obživení a rozvražení duchovního života. Nade vše pak převládá hluboká vděčnost samému Pánu Bohu, že jsme šťastně vyvázli z osidla nepřátelského.

Úmrtí.

V květnu zemřel v mladistvém věku partyzán Vít Štoudek z Věstínka následkem úrazu na motocyklu, v červnu občan Julius Janoušek, zakladatel a dlouholetý náčelník hasičského sboru ve Věstínku, člen obecního zastupitelstva a člen místní školní rady.

1946.

Počasí.

Na počátku byla zima mírná. Sněhu bylo málo a jaro přišlo velmi brzy. Rolníci mohli proto brzo vyjetí do polí a začít s jarními pracemi, takže byly již v první polovici dubna hotovy. Slunečné jaro způsobilo, že třesně už kvetly koncem dubna a ostatní ovocné stromy o něco málo později. V polovici května bylo po odkvětu. Celý rok byl sušší. Sena bylo proto na suchých loukách málo. Obilí však bylo pěkné a brzy zralé. Začaly proto žně již v polovici července a díky příznivému počasí velmi rychle probíhaly. Do půl srpna většina zemědělců měla již úrodu pod střechou. Také brambory se hojně urodily a byly brzy sklizeny. Bylo tak dobře, neboť již 25. října mrzlo a bylo mrazivo až do 30.10. Od toho dne bylo zase bezky. Později sice nějaký sníh napadl, ale ten vždycky zase hned roztál. Jinak bylo mlhavo a deštivo až do poloviny prosince, od kdy začalo mrznout.

Stěhování našich občanů do pohraničí.

Hluboký zásah do života našich vesniček učinilo početné stěhování se rodin do pohraničí. Odchodem Němců z pohraničí nastalo stěhování našich lidí na jejich místa. I z našich vesniček vystěhovalo se mnoho našich četných rodin. Z Věstína: rodina kováře Bureše (8 členů), rodina stolaře Adolfa Šenkýře a Žlebů (6 členů) a Františka Haberbauerová, ke svému synu Vilému Hauptovi do Radiměře. Z Věstínka: rodina Vávrova (6 členů), rodina Kulíškova (5 členů) a rodina Maršálkova (2 členi) do Radiměře, rodina Břenkova (9 členů) a rodina Blažkova (11 členů) do Karle u Litomyšle, rodina Podsedníkova (7 členů) a rodina Štoudkova (4 členi) do Guntramovic, rodina Podařilova (8 členů) do Březové a rodina Hamerských (3 členi) do Hradce nad Svitavou.

Hospodářské poměry po válce.

Nyní po válce, tady na horách uprostřed lesů Vysočiny, těžce se shánějí lidé k práci, každý jednotlivec musí víc napnout síly. Mění se pořádek věcí, ale především je potřeba duchovní proměny, je potřeba nových lidí, abychom plni víry, lásky a poslušnosti, chopili se nových úkolů doby míru a pokojné práce. Hospodářsky příznivá doba pomohla mnohým rodinám, že si netoliko splatily dluhy, ale i uvedly do slušného pořádku stavení. To vše by bylo pěkné, jen kdyby to nebylo provázeno zjevy přílišného hmotaření a libování si ve

světských radovánkách. Přijdou a už jsou tu doby daleko nesnadnější. I my, v našich dědinkách, chceme se chápat díla k nápravě a vybudování lepších časů v našem národě.

Přehled změn ve správě školy ve Věstíně.

Převního září 1945 odešel do Drnovic na učitelské místo řídící učitel Josef Paděra. Po něm nastoupil Jaroslav Havel, od 1. září, do 31. prosince 1945, který odešel do pohraničí. Od 1. ledna 1946 do 25. února 1946 řídící učitelka Marie Kaňková a znovu následkem nedostatku učitelských sil Jindřich Totušek od 25. února 1946 do 31. srpna 1948, kdy odchází do výslužby. Od 1. září 1948 znovu jmenován řídícím učitelem Josef Konrád rodák z Olešnice.

Volby do národního shromáždění.

Dne 26. května 1946 konaly se volby do Ústavotvorného Národního shromáždění. Podle výsledku voleb v obci byl odevzdán následující počet hlasů pro jednotlivé politické strany, jak následuje:

<i>národně socialistická strana</i>	<i>65 hlasů</i>
<i>komunistická strana</i>	<i>41 hlasů</i>
<i>lidová strana</i>	<i>37 hlasů</i>
<i>československá demokratická strana</i>	<i>26 hlasů.</i>

Nový výbor ve Věstíně.

Podle výsledků voleb do ÚNS byl zvolen nový místní národní výbor o 12 členech. Výbor tvořili tito pánové: Josef Janoušek, Josef Dvořák, Adolf Dobiáš, Josef Polák č. 33, Adolf Němeček, Adolf Chalupník z Věstínka. Z Věstína: Josef Dvořák, Adolf Šenkýř, Emil Čubel, Josef Halva č. 1, Josef Šenkýř č. 24 a František Halva č. 7. Předsedou byl zvolen Josef Janoušek, místopředsedou Josef Polák č. 33.

Nové autobusové spojení.

V roce 1946 přibýlo nové autobusové spojení: Olešnice – Rovečné – Vír – Bystrice n. / P. Z počátku jezdil autobus pravidelně jednou denně, později bylo rozšířeno spojení na třikrát denně.

Kulturní činnost.

Veškerou kulturní činnost soustřeďuje místní osvětová komise, která vedle přednáškové činnosti (7. března, 9. květen – výročí květnové revoluce, 28. květen – 62 narozeniny prezidenta republiky Dr. Edvarda Beneše, 4. výročí lidické tragedie, 28. říjen), pořádala několik besídek ve škole.

Úmrtí.

V tomto roce ještě v mužném věku zemřeli: František Nykodým a František Polák z Věstínka a Adolf Jílek z Věstína (všichni svobodní). František Nykodým vypomáhal vydatně na rodném statku, mimo to rád se zabýval včelařstvím, František Polák dobře hospodařil na místěnkou č. 22 a dle svých schopností uplatňoval se i Adolf Jílek. Často pásával krávy a husy a při tom rád zpíval a bylo ho zdaleka slyšet. Kromě uvedených zemřeli: Žofie Šenkýřová z Věstína č. 24 a Karolína Špičková z Věstínka, obě velmi hodné staročeské hospodyňky a maminky. Roku 1946 narodily se dvě děti.

1947.

Počasí.

Zima byla tuhá. Mrazy počaly v polovině prosince 1946 a mrzlo nepřetržitě až do poloviny března 1947. Teplota poklesla až na -24°C . také sněhu napadlo, že na autobusové lince Skalice – Rovečné a Olešnice – Bystřice n./P. byla doprava na několik dní přerušena. V polovině března však sníh rychle roztál a bylo tak pěkně, že hned po Velikonocích dne 8.dubna vyjeli hospodáři do polí a seli. Kolem 25.dubna bylo již vše zaseto. Ozimé obilí dobře přezimovalo. Jarní slunečné počasí způsobilo, že první třešně kvetly již 27.dubna, tj. v našem kraji velmi brzy. Toto suché a slunečné počasí trvalo až do počátku listopadu. Pro lepší paměť nám i budoucím, k povzbuzení a posílení silných zapisují průběh našich žní. Země vyschla na jeden metr a celá příroda odumírala a žalostné bylo rozhlédnutí se po našem kraji. Není pamětníka tak dlouhotrvajícího sucha a vedra. Smutný byl pohled na vyprahlá pole a louky. Obilí žloutlo a schlo, mnoho ovocných plodů předčasně opadlo. Nevyrostla téměř žádná otava (vyjímajíc louky příliš mokré), ani jetel či píce pro dobytek, vůbec. Mnozí zemědělci byli nuceni odprodejem snížit stav dobytka. Nejvíce starostí měli rolníci se setím ozimů. Pro veliké sucho oddalovali setí. Když však deště nepřicházely, seli. Na loukách však – díky listopadové a prosincové vláze vzešlo všechno. Volně jsme si vydechli s nadějí lepších zítřků v příštím roce a připravovali jsme se na novou organizaci našich polních prací, abychom co nejlépe splnili svoji povinnost. V tomto velmi suchém roce jsme si všichni uvědomili důležitost práce zemědělců, odvislé na vlivech povětrnostních.

Stavba střední školy v Rovečném.

V roce 1947 bylo započato se stavbou měšťanských budov v Rovečném a Víru. Sváží se materiál a staví se obytné domky pro učitele.

Změna majitele.

Církev římsko-katolická koupila od velkostatku kunštátského myslivnu ve Věstínku a upravila ji ke svým účelům.

Budování údolní přehrady ve Víru.

V roce 1947 buduje se ve Víru největší přehrada ve střední Evropě. Na její stavbu bude prý potřeby 153 milionů kg cementu, 20.000 m³ dříví, 500.000 m³ štěrku. Jezero bude 11 km dlouhé a bude sahat až k Dalečínu a za Korouhvi. Pod údolní přehradou bude jezero druhé, zásobovací nádrž z betonu. Již před dávnými léty přemýšlelo se o tom, jak využítí vodní energie na řece Svratce, která je zvláště na jaře velmi značná. Nyní panuje na staveništi čilý ruch. V místech, kde stával les, odklízejí se vrchní vrstvy, skály se odhalují. Za textilní továrnu jsou již na protilehlých, příkrých stránkách patrný zářezy, které značí místo pro stavbu přehradní zdi. Největší výška přehradní zdi nad základy bude asi 75 m, délka zdi v koruně 390 m, šířkami v nejhlubším místě 59 m, v koruně 5 m, obsah zdiva 460.000 m³. Takto vzniklá nádrž udrží 26 milionů m³ vody a vodní proudy v elektrárně vyrobí ročně asi 15.000.000 kWhodin. Pod Vírem bude tunel, kterým bude odváděna

voda z vyrovnávací nádrže k elektrárně. V řece Svatce mezi Vírem a Hrdou V sí staví se pilíře nového mostu na silnici Vír – Bystřice n./P. Staví se náhradní silnice: přehrada – Korouhvice – Hluboké, dále je zahájena stavba dvou propustí u Korouhvice a stavba budovy pro správu přehrady. Přehrada bude mít veliký hospodářský význam, příspěje k rekreaci. Spolu s Kniničskou přehradou zvládne celý tok řeky Svatky, až k soutoku s řekou Svitavou, zamezí povodně a jarní zátopy vzniklé nahromaděním ledových ker. Při stavbě vlastní přehradní zdi a pomocných staveb bude zaměstnáno několik set dělníků. Stavba zdi si vyžádá nákladu přes 500.00.000 Kčs. Celému kraji budou přineseny významné hospodářské hodnoty, jež zvýší blahobyt kraje. Obce Korouhvice a Chudobín budou zatopeny. Za obcí Korouhvice, byla nalezena amfibolická rula, kámen výborné jakosti pro obromnou betonovou zed.

Kulturní činnost.

I letos, veškerou kulturní činnost, soustřeďuje místní osvětová komise, která vedle přednáškové činnosti (7.březen, 9.květen, 28.květen, narozeniny prezidenta republiky Dr.E.Beneše, 5.výročí lidické tragédie, 28.říjen,) pořádala v zimním období několik besídek se světelnými obrazy.

Úmrtí.

V měsíci listopadu zemřel Štěpán Chládek, rolník z Věstínka, milý a vlídný člověk, řádný hospodář a dlouholetý člen obecního zastupitelstva. Poněvadž zůstal svoboden, zdědila usedlost č.25 jeho neter Blažena Chládková. Odešel náhle raněn mrtvicí v mužském věku 53 let. V roce 1947 se narodilo jedno dítě.

1948.

Počasí.

Od listopadu 1947 se udrželo deštivé počasí až do konce ledna 1948. První dny únorové byly tak krásné, že bláto vyschlo jako na jaře. Potom se střídaly sněh s deštěm, až do počátku jara. Zima byla tudíž velmi mírná. Obilí špatně přezimovalo. Klíčilo vlivem sucha až velmi pozdě a bylo velmi slabé. Též zimní počasí nepřálo, a proto některá žita musila se zaorat. Vydatné deště přišly teprve v květnu. Dne 11.května napadlo při bouři takové množství krup, že bylo všude bílo jako v zimě. Nejvíce utrpěly ovocné stromy. Sklizeň sena se protáhla až do polovice července a žně začaly teprve v srpnu. Jasné a slunné počasí potrvало po celý podzim. Úroda obilí byla přiměřená, úroda brambor slabá. Do vánoc bylo téměř bez sněhu.

Otvěření lomu.

V tomto roce oživilo žlebské údolí. U Laviček v Buršově seči byl zjištěn při sondě kámen dobré jakosti a proto otevřen tam lom a postaven drtič. Skála je trhána dynamitem a štěrk

se odváží nákladním autem do Doních Hamrů na přebradu. Odstraňováním skály se otevírá pěkný výhled na Bukovce.

Nové autobusové spojení.

V roce 1948 přibýlo nové autobusové spojení Ubušíněk, Sulkovec, Rovečné, Bystřice n.P.

Odchod kat. faráře L.Bléhala do Bedřichova.

V roce 1948 odešel na nové působiště do Bedřichova, římsko katolický farář Leopold Bléhal. Působil u nás deset let a pro svoji skromnost a snášenlivost byl velmi oblíben.

Volby do Národního shromáždění.

Dne 30.května 1948 konaly se volby do Národního shromáždění. Ve zdejší obci byla odevzdána kandidátní listina NF (národní fronta), která obdržela 120 hlasů, prázdných lístků 32 a neplatné 4.

Zřízení telefonní hovorny.

Dávné přání našich občanů se uskutečnilo, a pro zdejší obec byla zřízena veřejná telefonní hovorna v obecní kanceláři ve Žlebích..

Kulturní činnost.

I letos veškerou kulturní činnost soustřeďuje místní osvětová komise, která uspořádala v zimním období několik zdařilých besídek ve škole, četně navštívených, při nichž byly promítány poučné filmy.

Úmrtí.

V tomto roce zemřeli: v květnu rolník Josef Dlouhý (72 let), v červnu Aloisie Bednářová (60 let) a v září Josefa Jančíková (79 let) z Věstínka. Z Věstína v červenci Josef Suchánek (80 let) a František Šenkýř (83 let). Všichni poctiví staročeští lidé. Čest jejich památce. Narodily se čtyři děti.

1949.

Počasí.

V lednu počaly mrazy a trvaly nepřetržitě do polovice března. Sněhu bylo hodně. Koncem března sníh rychle roztál a bylo pěkně, že dne 10.dubna vyjeli hospodáři do polí a seli. Koncem dubna bylo vše zaseto. Žně počaly v polovici července a díky příznivému počasí rychle probíhaly. Obilí bylo pěkné a též brambory se dobře urodily.

Pořízení místního rozhlasu.

Aby se usnadnil styk Místního Národního výboru a Akčního Národního výboru s občanstvem, pořízen místní rozhlas. Rozhlašovací přístroj jest umístěn v obecní kanceláři ve Žlebích. V provoz uveden slavnostním vysláním, proslovem předsedy

MNV Josefem Janouškem a řídícím učitelem v.v. Jindřichem Totuškem.

Kulturní činnost.

Letošní kulturní činnost oživena zakoupením promítacího přístroje. Besídky konány pravidelně ve 14ti denní lhůtě v zimních měsících. Kromě poučných filmů vzpomenu našich význačných spisovatelů: Boženy Němcové, Jiráska, Erbena a Wolkeera. Mimo to uspořádány oslavy narozenin Leninových, presidenta republiky Klementa Gottvalda a 70. narozenin generalisima Stalina.

Elektrizace Chlumu a Malého Treného.

V tomto roce provedena elektrizace sousedních obcí Malého Tresného a Chlumu. Mimo to pořízen v Malém Tresném místní rozhlas a v Chlumu telefonní hovorna.

Neobydlené a zbořené domky.

Ve Věstíně jsou v tomto roce neobydleny domky čp.13, čp.22 a čp. 28. Velmi chátrají, takže v dohledné době nebudou způsobilé k obývání. Ve Věstínku byly zbořeny dřevěné chaloupky čp.3, čp.4, čp.6, čp.7, čp.16 a čp.34, poněvadž jejich vlastníci odstěhovali se do pobraničí. Odstraněním těchto chaloupek, rozšířila se náves a Věstínek získá na svém vzhledu. Neobydleny zůstávají čp.26 a čp.31, též velmi chatrné.

Ustavení strojního družstva.

V tomto roce ustaveno v naší obci Strojní družstvo a zakoupen traktor k usnadnění a urychlení polních prací.

Úmrtí.

V březnu zemřela výměnice Františka Janoušková z Věstínka, matka nynějšího předsedy MNV. Byla to řádná staročeská hospodyně a vychovala pět dětí. Po dlouhou řadu let byla upoutána na lůžko. V září zemřel v požehnaném věku 92 let František Dlouhý z Věstínka, dlouholetý hajný na panství kunštátském a to od roku 1888 do roku 1931, kdy odešel do pense. Rád vypravoval o starých časech. V listopadu zemřela v Brně v zemské nemocnici Albína Šenkýřová z Věstína, svobodná ve věku 50 let, oblíbená pro svou milou povahu.

V roce 1949 se narodily čtyři děti.

1950.

Počasí.

V lednu a únoru celkem mírná zima, střídavé tání, občas menší mrazy. V březnu úplně bez sněhu, sucho, teplo, začíná práce v poli. V dubnu pěkné počasí, jasno a teplo.

23.dubna velká bouře, při které velmi pobralo. V květnu sucho a teplo, dokončeny polní práce. Začátkem měsíce června již senoseč. Za příznivého počasí v červenci rezné žně skončeny, ostatních obilovin do polovic srpna. Otavy na suchých místech vyschly. Brambory vybírány do poloviny října. Letošní rok byl celkem suchý. Žito se urodilo poměrně dosti, rovněž hojná úroda brambor. Za to jarní obilí málo a krmení také málo. Na úrodu ovoce byl rok dobrý.

Pořádání „Vzorného týdne“ v obci.

V naší obci uspořádán byl v měsíci květnu „Vzorný týden“ N.F., který se stal podněcovatelem o lepší zítřek a živým pomocníkem našich občanů na cestě k socialismu. Zakladatelem členstvo všech organizací v naší obci a sblížil nás s okresními složkami. Občané byli poučeni, zvláště pokud se týče socialisace zemědělství, postupu zemědělských prací, závazků a soutěžení, společné sklizni, ustájení dobytka, dále poučení o veřejném životě, správě obce, o vývoji a kulturním a zdravotním vzestupu obce. Založen přípravný výbor JZD. Měl blahodárny vliv i na školu. Školní budova prohlédnuta odborníkem technického referátu, úřední lékař prohlédl všechno žactvo ve věku předškolním i žáky ve škole.

Filmy a vzpomínkové večery.

Mimo dlouhých filmů promítaných v Rovečném používalo se často úzkých školních filmů, jež se promítaly vlastním přístrojem v obou vesničkách a byly četně navštěvovány. Filmy vypůjčovány ze střediska Boskovic. Vzpomínkové večery: 21.ledna – vzpomínka na život a dílo Lenina, 30.ledna – 130 výročí narozenin Boženy Němcové, v týdnu 20/2. – 25/2. vzpomenu únorových událostí, 15/3. smutného výročí zázboru ČSR Hitlerem, 5/5. vzpomenu oslavou ve škole dnů bojů a vítězství, 14/5. oslaven „Svátek matek“, 15/5. podepsání stockholmské mírové resoluce, 28/10. vzpomínková slavnost prvního osvobození, 2/11. Den čsl. Sovětského přátelství „Pozdrav, zdravice J.V.Stalinovi“, 26/11.vzpomenu narozenin presidenta Gottwalda, 20/12. Týden vzorné práce, oslava narozenin J.V.Stalina.

Ustavení Zemědělského strojního družstva.

Po druhé světové válce jevila se v zemědělství snaha zmechanisovati veškeré polní práce. Na podnět občanů p.Františka Kadlece za Žlebů č.23 bylo ustaveno 16.května 1948 „Zemědělské strojní družstvo“ zapsané společenství s omezeným ručením ve Věstíně – Věstínku. Sídlo firmy Věstín. Toto družstvo bylo zapsáno do družstevního rejstříku krajského soudu civilního v Brně odd.5 dne 9.října 1948. První členové představenstva byli: předseda – František Kadlec, jednatel – Josef Kadlec, pokladník – Adolf Dobiáš, hospodář – Emil Bělehrad, předseda dozorčí rady – Emil Čuhel, členové dozorčí rady – Adolf Svoboda a Dvořák Josef č.9, členem družstva – Josef Bednář č.10. Zemědělské strojní družstvo skládá se většinou z malých a středních rolníků. Počet členů činí 32. Představenstvo zakoupilo tyto stroje:

1.Traktor Zetor HP 25 za	110 370,- Kč
2.Kotoučové brány za	10 620,- Kč

3.Mlátička (čistící souprava Rekord)	46 614,- Kč
4.Řezačka Meteor	18 115,- Kč
5.Lis samovážací	20 882,- Kč
6.Dvoukolový vůz	29 880,- Kč
7.Vlečný vůz čtyřkolový	29.250,- Kč
8.Kladívkový šrotovník	12 609,- Kč
9.Elektromotor 15 HP a gabel	17 244,- Kč
10.Drobné nářadí	1 771,5 Kč
Úhrnem	297 255,5 Kč

Ministerstvo zemědělství poskytlo družstvu na strojový inventář subvenci	25 000,- Kč
Na zakoupení traktoru bylo vypůjčeno u spořitelny a záložny v Rovečném	110 000,- Kč
Na ostatní stroje půjčili členové Družstva na 2% úrok	130 000,- Kč

Od svého založení je Družstvo stále v provozu a stalo se užitečným pro celou naši obec, neboť vypomáhá zvláště malým a střením rolníkům i bezzemkům.

Založení přípravného výboru JZD.

V květnu ustaveno v naší obci Jednotné Zemědělské Družstvo a zvolen přípravný výbor: předseda – Emil Bělehrad, členové přípravného výboru – Ludvík Koliáš, Rudolf Halva, Jaroslav Halva, Adolf Kadlec, Miloslav Janoušek a Josef Šenkýř.

Společné práce na polích.

Po prvé v letošních žních podařila se společná práce na polích. Byly utvořeny čtyři pracovní skupiny. Každá skupina, měla 10 až 12 dělníků a svého vedoucího, který organizoval a zapisoval odpracované hodiny. Po žních udělali vedoucí skupin vyúčtování žňových prací a prv placena práce pěší i s koňmi. Pěší práce platila se 13 K za hodinu a práce s koňmi a obsluhou za hodinu 32 K. Všichni zemědělci pod vedením žňové komise pilně pracovali, takže do čtyř týdnů žně i s výmlatem skončeny, což svědčí o budovatelském úsilí našich zemědělců a je trvalým dokladem pracovitosti našeho lidu, který pilnou a těžkou prací splnil předepsané výkupní množství. Výkup obilí probíhal v naší obci hladce. Všichni jsme měli radost ze společného úspěchu, že jsme mohli zvýšit dodávku u obilnin o 100% a u bramborů o 30%. V září začali členové Strojního družstva s přípravou půdy pro setí ozimů. Sklizeň bramborů a řepy při nadprůměrné úrodě a špatném počasí trvala téměř pět týdnů.

Věstín – Věstínek.

Změny ve struktuře naší vesnice od r.1940 do r.1950.

V tomto desetiletí 1940 – 1950 nastaly velké změny ve struktuře naší vesnice. Proto uvádím zde přehled změn obyvatel a důležité rodinné události v pořádku dle domovních čísel za uplynulou dobu.

Věstín.

- Číslo 1.** *V dubnu 1946 provdala se Růžena Halvová *1.12.1919 za rolníka Josefa Navrátila v Karasíně. Z manželství vzešly dvě dcerušky. V témž roce na podzim oženil se syn Josef Halva *13.12.1915 s Růženou Hamerskou *7.11.1920 rolnickou dcerkou z Bolešína. Mají dva synky: Zdeněk – čtyřletý a Jaroslav 1 rok stár.*
- Číslo 2.** *V listopadu 1946 oženil se Čeněk Bednár *18.5.1900 s Josefou Halvovou *1907 rolnickou dcerou z Bolešína. V roce 1949, narodila se jim dceruška Bobuslava, která však brzy zemřela. V roce 1947 zemřela matka hospodáře Františka Badnářová.*
- Číslo 3.** *Majiteli usedlosti č.3 Emilu Čublovi narodila se dceruška Libuše Jinak beze změny.*
- Číslo 4.** *V roce 1944 provdala se dcera Blažena Šenkýřová *7.7.1928 za Štěpána Ondráčka rolníka z Polomi. Z manželství vzešli tři děti. V roce 1949 provdala se dcera Zdenka Šenkýřová za Stanislava Jílka, obchodníka ve Věstíně.*
- Číslo 5.** *V roce 1949 předal František Kadlec hospodářství svému synu Vlastimilu Kadlecovi *29.6.1916, který si vzal za manželku Jindřišku Nykodýmovou z Věstínka. V roce 1950 narodil se jim syn František.*
- Číslo 6.** *Dosavadní hospodář přestěhoval se na číslo 6. do výměnku a vypomáhá na rodném hospodářství. Jeho dcera Libuše Kadlecová, provdala se za Jaroslava Juříka hostinského v Chudobíně, odkud přesídlili do Květné u Poličky. Mají 7 letého synka Jaroslava. V roce 1949 provdala se dcera Jaroslava Kadlecová *6.6.1919 za obchodníka Ladislava Vaška ve Víru.*
- Číslo 7.** *Od roku 1949 bydlí v tomto domku výměníci František a Josefa Halvovi.*
- Číslo 8.** *V roce 1946 odstěhovala se vdova Františka Haberhauerová rozená Bednářová ke svému synu Vilému Hauptovi mlynáři v Radiměři. Stavení pronajal František Hamza, zaměstnaný na vírské údolní přehradě a od roku 1949 bydlí zde Rudolf Halva z č.7, který zakoupil tuto usedlost.*
- Číslo 9.** *V roce 1943 zesnula Františka Loubalová ve věku 73 let, matka hospodyně Františky Dvořákové. Jinak beze změny.*
- Číslo 10.** *V roce 1946 zemřel Adolf Jílek, svobodný, strýček majitele usedlosti Josefa Bednáře. Jinak beze změny.*

- Číslo 11.** *Beze změny. Hospodaři dosavadní majitelé Josef a Hermína Šenkýřovi.*
- Číslo 12.** *Domek majitelkou Emilií Burianovou opraven a pronajat Františku Hamsovi.*
- Číslo 13.** *Majitel usedlosti Josef Bureš, kovář, odstěhoval se do Banína u Břežové a neobydlený domek koupil Josef Šenkýř, majitel domku č.24.*
- Číslo 14.** *Od úmrtí své dcery Albíny v roce 1949 bydlí v domku sama matka zesnulé Josefa Bělehradová. Její syn Emil Bělehrad vzal si za manželku Věru Chalupníkovou a přišel se do Věstínka do č.15. Mají dvouletého synka.*
- Číslo 15.** *Na domku hospodaří Ružena Šenkýřová se synem Jarmilem, který je zaměstnán jako kovář v Rovečném u firmy p.Šťastného a je dosud svobodný. V roce 1945 oženil se syn Josef *1923 s Jarmilou Chalupníkovou z Věstínka.*
- Číslo 16.** *V roce 1941 zemřela majitelka Josefa Justová ve věku 70 let. Jinak beze změny.*
- Číslo 17.** *V tomto desetiletí nenastala žádná změna. Hospodaři dosavadní majitel Bohuslav Kadlec se svou matkou a bratrem Jaroslavem.*
- Číslo 18.** *V roce postoupil dosavadní hospodář František Vavříček vlastnictví domku své dceři Elišce dosud svobodné.*
- Číslo 19.** *Dne 23.října 1950 zemřela ve věku 67 let Jindřiška Jílková rozená Halvová z č.1. Pro svou milou povahu byla vážená v celé obci. Vychovala tři zdravé děti. Syn Stanislav Jílek *1912 se oženil se Zdenkou Šenkýřovou z č.4.*
- Číslo 20.** *V tomto desetiletí nenastala žádná změna. Dosavadní majitelé Emil a Josefa Dudkovi.*
- Číslo 21.** *Nenastala žádná změna. Dosavadní majitelé František a Josefa Justovi.*
- Číslo 22.** *Neobydlený domek zakoupil Ludvík Koliáš.*
- Číslo 23.** *Dne 2.srpna 1943 zemřela Antonie Kadlecová ve věku 87 let a dne 13.prosince 1948 po dlouhé nemoci zesnula manželka majitele domku Cecilie Kadlecová. Dcera Dagmar Kadlecová studuje na gymnasiu v Novém Městě na Moravě.*
- Číslo 24.** *V tomto desetiletí zemřeli výměníci Žofie Šenkýřová a František Šenkýř.*
- Číslo 25.** *Domek tento pronajal od pí. Anny Jílkové František Doskočil, který se oženil s Miroslavou Ježovou z Věstínka. Z manželství vzešli dva chlapci.*
- Číslo 26.** *Levou polovinu domku má pronajatou od obce Štěpán Metela, krejčí, v pravé polovině nachází se obecní kancelář a obecní knihovna.*
- Číslo 27.** *V tomto desetiletí vystřídali se na zdejší škole tito učitelé: Josef Paděra, od roku 1940 do roku 1945, Jaroslav Havel, svobodný od 1.9. do 31.12.1945, Marie Kaňková (Lukášková z Ujčova) od 1.1. do 25.2.1946, Jindřich Totušek od 25.2.1946 do do 31.8.1948 a Josef Konrád rodák z Olešnice od 1.9.1948.*
- Číslo 28.** *Bývalá pazderna patřící k č.8 nyní neobydlena. Koupěna z konfiskátu Stanislavem Jílkem č.19. Poslední obýval ji Josef Suchánek, který zemřel v roce 1947.*
- Číslo 29.** *V roce 1945 zemřela Emilie Marečková *1907 po těžkém utrpení. Zanechala po sobě tři děti Evu *1939, Pavla *1942 a Jarmilu *1944. V roce 1946 oženil se majitel s Kateřinou Svítkovou z Rimavské Soboty. Mají roční děvčátko Janu.*
- Číslo 30.** *V roce 1943 zemřel dosavadní majitel Štěpán Jílek a byl pohřben v Praze. V roce 1949 provdala se dcera Zora Jílková za ZUC Karla Ondru a v roce 1950 dcera Jindřiška*

Jílková za Ladislava Sošana. Jako nájemníci se vystřídali: Wagner, Zána, Šimek a Čandrla.

Číslo 31. V roce 1943 narodila se Milada Koliášová. Jinak beze změny.

Číslo 32. V roce 1940 provdala se majitelka vilky Anna Vodičková za rolníka Bučka do Svitav a vilku postoupila jeho dceři Marii Kocmanové. Od manželů Kocmanových pronajal domek pisatel kroniky Jindřich Totušek a bydlí zde po celých deset let. V roce 1941 provdala se nejmladší dcera Libuše za profesora Oldřicha Tomeše do Ostravy. Z manželství vzešly dvě dcerky Eva *1943 a Hana *1948. V roce 1945 navrátila se dcera Jarmila se svým manželem Nikolajem Witczakem po šestiletém vyhnanství z Anglie a usadili se znovu v Jastrzebie-Zdroju v Polsku. Syn Jaroslav je toho času osv. inspektorem v Boskovicích. V roce 1944 naordily se mu dvě dcerušky Jiřina a Jarmila. Nejstarší syn Jaroslav jest učitelem v Mikulově.

Číslo 33. V roce oženil se syn Jaroslav s Martou rozenou Vilímovou z Víru. Z manželství vzešly dvě děti: Jaroslava a Stanislav. Starší syn František Halva přiženil se do Bolešína na menší hospodářství do rodiny Halvovy. Nejmladší dcera Růžena provdala se za úředníka Ždánského do Králova Dvora.

Číslo 34. Syn majitele Jiří Staněk, elektromontér, po ukončení vojenské služby oženil se s Blaženou Dobiášovou z Věstínka a bydlí v čísle 30. Jinak beze změny.

Číslo 35. Tento domek změnil majitele. Dosavadní majitel Adolf Šenkýř se odstěhoval do Jedlové u Bystrého. Domek koupil od něho Jaromír Jančík, stolař, který vstoupil ve sňatek s Růženou rozenou Petrovou z Rovečného.

Číslo 36. Syn Miloš Kadlec odstěhoval se po ukočení vojenské služby do Rovečného, kde je vedoucím správčárny obuvi. Jinak beze změny.

Věstínek.

Číslo 1. V tomto desetiletí dospěli synové a dcera majitele usedlosti. Dcera Blažena provdala se Ondřeje Macáka, účetního stavebního závodu v Brně, syn Mojmír pracuje jako dělník v továrně na obráběcí stroje v Kuřimi a Blahoslav na technické vojenské akademii v Brně.

Číslo 2. Na této usedlosti nenastala 1940 – 1950 u Poláků žádná podstatná změna.

Číslo 3. Po vyhoření v r.1940 tento domek zrušen a číslo 3. přeneseno na domek nově postavený ve Žlebích, jehož majitelem je Miloš Janoušek, který se oženil s Františkou Gruntovou z Víru. Z manželství vzešlo pět dětí: Miloslav, Lubomír, Svatava, Dušan a Luděk.

Číslo 4. Majitel František Břenek odešel s rodinou do Karle u Lytomyšle, kdež brzy zemřel. Domek zbořen a zbytky odstraněny.

Číslo 5. Syn Jan Dvořák oženil se s Blaženou Chládkovou a hospodaří společně s rodiči. Dcera Josefa provdala se za rolníka Adolfa Havla ve Vírě. Syn Oldřich je poštovním úředníkem, oženil se a odstěhoval do Ubušína.

- Číslo 6. a 7.** Majitelé František a Julie Vávrovi odešli do Radiměře a manželé Adolf a Marie Svobodovi přestěhovali se do bývalé myslivny č.p.27. Domky č.p. 6 a 7 zbořeny a zbytky odstraněny, čímž obec dostala na vzhledu.
- Číslo 8.** Dosavadní majitel Josef Dlouhý zemřel v roce 1947. Po jeho smrti hospodaří na místě syn Vlastimil s matkou a svými sourozenci. Jeho sestra Vlasta provdala se do Víru. Bratři Josef a Adolf pracují na údolní přehradě ve Víru.
- Číslo 9.** Po smrti majitele usedlosti Františka Dlouhého v roce 1949 hospodaří na usedlosti synové František a Stanislav.
- Číslo 10.** V tomto desetiletí nenastala žádná změna v osobě majitele.
- Číslo 11.** Dcery Libuše a Jindřiška Nykodýmovi se provdali a na usedlosti hospodaří syn Vlastimil s rodiči.
- Číslo 12.** Dosavadní majitel Emil Čubel předal usedlost svému synu Milošovi, který se oženil s Libuší Nykodýmovou. Žijí ve společné domácnosti s rodiči.
- Číslo 13.** Dosavadní majitelka domku Anna Poláková předala domek i s polnostmi své dceři Bohumile Polákové.
- Číslo 14.** Dosavadní majitel Josef Podsedník postoupil domek své dceři Jindřišce, která však provdala se do Tašvic. Na domku zatím hospodaří rodiče. Synové Oldřich a Jindřich se oženili. Oldřich se přestěhoval do Osoblaby a Jindřich bydlí v Brně.
- Číslo 15.** Hospodaří dosavadní majitel Adolf Chalupník. Dcera Jarmila se provdala za Josefa Šenkýře z Věštína a mladší dcera Věra za Emila Bělehrada. Oba zetřové pracují na přehradě ve Víru.
- Číslo 16.** Majitel Josef Blažek odstěhoval se s rodinou do Karle u Litomyšle. Domek zbořen a zbytky odstraněny.
- Číslo 17.** Hospodaří dosavadní majitel František Jež. Dcera Miroslava provdala se za Františka Doskočila ve Věštíne a pracujícího v Olešnici v závodu „Masna“. Z manželství vzešly dvě děti. Syn Ladislav vyučen stolařem.
- Číslo 18.** Hospodaří dosavadní majitel Adolf Němeček. Dcera Ludmila provdala se za Miroslava Vilima z Víru, který je zaměstnán jako šofér na přehradě ve Víře. Syn Adolf Odstěhoval se do pohraničí.
- Číslo 19.** Beze změny majitele. Dcery Marie, Františka a Danuše se provdaly, nejmladší dcera Ružena hospodaří s matkou.
- Číslo 20.** Nynější majitelé domku jsou Adolf a Blažena Dobiášovi. Vedle domku postavil majitel stolařskou dílnu a velmi závod zvelebil. V tomto desetiletí narodily se jim dvě děti: Jana *1943, Pavel *1945. Nejstarší dcera Blažena provdala se Jiřího Staňka, elektrotechnika, který je zaměstnán na údolní přehradě ve Víru.
- Číslo 21.** Na domku hospodaří společně s rodiči syn Oldřich Břenek, který se oženil s Boženou Matuškovou z Bolešína. Z manželství vzešly dvě děti: Zdenka *1942 a Božena *1947.
- Číslo 22.** Dosavadní majitel František Polák zemřel v r.1946. Domek koupili manželé Čeněk a Julie Šenkýřovi, kteří se přestěhovali z čísla 30 do tohoto domku. Z manželství

vzešly dvě dívky: Vincenc a Milan.

Číslo 23. *Dosavadní majitelé Josef a Marie Štoudkovi odstěhovali se do pohraničí. Na domku hospodaří jejich syn Otakar Študek, který se oženil s Jarmilou Jančíkovou z Korouhvice. Z manželství vzešel syn Pavel. Sourozenci hospodáři Vít a Vlastimil zemřeli v jinošském věku. Prvý následkem úrazu na motocyklu, druhý po nezdařené operaci.*

Číslo 24. *Hospodáři dosavadní majitel Josef Maršálek. Jeho rodiče odešli do pohraničí, kde již oba zemřeli. Syn František je vyučen stolařem.*

Číslo 25. *Dosavadní majitel Štěpán Chládek zemřel v r.1947 a majitelkou usedlosti stala se jeho neteř Blažena Chládková, která se provdala za Jana Dvořáka rolníka z Věstínka č.5. Společnou domácnost s ní sdílí její strýc František a tetička Františka.*

Číslo 26. *Domek patří rolníku Josefu Janouškovi a je neobydlen.*

Číslo 27. *Po záboru panských lesů zůstalo místo lesního neobsazeno. Domek zakoupila římsko-katolická církev v Rovečném, která domek opravila značným nákladem. Od církve koupili domek manželé Adolf a Marie Svobodovi z Věstínka č.p.6.*

Číslo 28. *V tomto desetiletí zemřeli dosavadní majitelé František a Aloisie Bednářovi. Jejich nástupcem se stali jejich syn František a Josefa Bednářovi. Z manželství vzešly dvě dívky: Květuše *1945 a František *1948.*

Číslo 29. *Dosavadní majitel usedlost, předal domek synu Vladimíru Šilhánovi, který však se přičlenil na rolnickou usedlost Vaverkovu do Velkého Tresného. Jinak beze změny.*

Číslo 30. *Domek pronajal od nynějšího majitele domku Čenka Šenkýře, slovak Ondřej Cvrkal, který je zaměstnán na vírské přehradě.*

Číslo 31. *Majitelé domku Josef a Antonie Podarilovi odstěhovali se do Březové. Domek je neobydlen a nachází se v zchátralém stavu.*

Číslo 32. *V tomto desetiletí zemřeli dosavadní majitelé Julius Janoušek a jeho manželka Františka. Polnosti a louky zdědily děti, Františka provdaná Koumalová, Miloslav a Jarolav. Majitelem domku stal se Josef Janoušek majitel usedlosti č.1. Syn Julius zahynul v Německu ve druhé světové válce.*

Číslo 33. *Dosavadní majitelé usedlosti Josef a Marie Polákovi zemřeli a majitelem se stal syn Josef a manželka Josefa rozená Štouračová z Kobylnic. Z manželství vzešly tři dívky: Jiří *17.11.1940, Josef *22.2.1942 a Petr *29.6.1947.*

Číslo 34. *Domek, jemuž se říkalo „Na šupni“ zrušen a zbytky odstraněny.*

Číslo 35. *V tomto desetiletí nenastala žádná změna v osobě majitele.*

Úvaha pisatele kroniky.

První pisatel této kroniky Jindřich Totušek konče zápis čtvrtého desetiletí obecní kroniky přehlíží život naší generace za uplynulou dobu. Co to bylo přeměn a zvratů za tu dobu i v našich klidných vesničkách! Co nových tváří potkáváme, přecházíme-li jimi! Co nových tváří! Ale jejich oči, hluboké rysy do nich vryté a celé vzezření říkají totéž, co říkaly oči, vrásky a vzezření našich otců. Vidiš nás, poutníče, co procházíš námi – jsme tady! Bude

to zase naše krev vstřebaná do žil a srdcí čekajících pokolení. Neboť vše, i když o tom ani nevíme, dává rodný kraj do všech, našich slov, do každého posunku našich roků, do každé naděje, do každé myšlenky, do všech našich snů. Rodný kraji! Při náš tisíciletý! Hlasem Tvým léčíme mysl rozjitřenou shonem života. Chceme trpět vším, čím trpíš, a vším čím rozkvétáš, chceme rozkvétat! I my víme, tebou jisti: „Zde rosteme, tady jsme!“

Úmrtí.

V říjnu zemřela hospodyně Jindřiška Jílková z č.p.20 rozená Halvová č.p.1 ve věku 67 let. Zesnulá byla oblíbená pro svou rozšafnost a milou povahu.

V roce 1950, se narodily tři děti.

1951.

Počasí.

Sníh v zimě téměř nebyl. Teprve počátkem března napadlo něco sněhu a mrzlo. Zemědělci vyjeli poprvé do polí 15.dubna. Počasí v dubnu a začátkem května bylo chladné a deštivé, takže stromy, které na počátku května počaly kvést, odkvétaly až začátkem června. Také v měsíci červnu a červenci bylo počasí nestálé. Čtrnáctého června zastihla obec bouře s krupobitím a způsobila značnou škodu. Žně začaly 6.srpna a díky příznivému počasí probíhaly velmi rychle. Do konce srpna bylo obilí sklizeno a dodávková povinnost splněna.

Změna v představenstvu obce.

Po pětileté úspěšné činnosti vzdal se předsednictví M.N.V. Josef Janoušek z Věstínka č.1 a na jeho místo zvolen Adolf Kadlec z Věstína č.36. jelikož přijal v roce 1951 místo obecního tajemníka v obci Koroužném a Švarci, zvolen novým předsedou MNV Jaromír Jančík z Věstína č.35.

Změna ve správě školy.

Dne 1.září odchází po tříletém působení zdejší ředitel školy Josef Konrád na jednotřídní školu do Lhoty u Olešnice. Jeho nástupcem stal se Oldřich Kolda ze Lhoty. Ve školním roce 1951/52 dochází do školy 20 žáků.

Plán dodávek.

Roku 1951 v třetím roce Gottwaldovy pětiletky byly kladeny na zemědělský stav zvýšené požadavky, jak v živočišné výrobě, tak i výkupu všech zemědělských produktů. Obec měla předepsány následující dodávky: žito 350 q, pšenice 10 q, ovesa 100 q, ječmene 70 q. Dodávka všech těchto produktů byla ve smyslu hesla:“Od mlatu-státu“ splněna na 100%. Mimo to obec splnila tyto dodávky: brambory 1.750 q, hovězí dobytek 160 q, brav 85 q, mléka 87.800 l, vejce 48.190 kusů, travního semene 2q, červeného jetele 4q, lnu 132 q a lněného semene 18 q.

Zdravotní stav.

Zdravotní stav obyvatelstva byl v celku dobrý. Všechny děti ve věku předškolním i školním byly prohlédnuty obvodním lékařem MUDr. Josefem Dvořáčkem z Rovečného a na shledané zdravotní závady byli upozorněni rodiče, aby bylo sjednáno preventivní

opatření. Děti zvláště zdravotně ohrožené dostaly vitaminy a rybí tuk. Čtyři šly do ošdravovny.

Přednáška.

V listopadu přednášel v obci obvodní lékař MUDr. Josef Dvořáček na thema: „Zdravé srdce“. Přítomní ji se zájmem vyslechli. Přednášející seznámil občany se srdcem a jeho funkcí a poučil je, jak srdce šetrřit.

Promítání filmů.

V období zimních měsíců promítány vlastním přístrojem úzké filmy v obou vesničkách každého týdne. Filmy vypůjčovány ze střediska v Boskovicích.

Osvětové přednášky.

V vzpomínkové večery konány ve škole: 21.ledna, vzpomínka na život a dílo V.I.Lenina, 5.května, oslava dnů bojů a vítězství, 2.listopadu den čsl.sovětského přátelství, 26.listopadu narozenin presidenta Gottwalsa, 20.prosince, narozenin J.v.Stalina.

Úmrtí.

V tomto roce zemřeli v pozebnaném věku Josefa Šimková (87 let) a Josefa Bělehradová (75 let), obě z Věstína. Obě byly velmi pracovitě a ve svých požadavcích skromné a snad tím šťastné.

V roce 1951 se narodily tři dívky.

1952.

Počasí.

Celý leden bylo téměř bez sněhu. Počátkem února a v březnu však napadlo tolik sněhu, že pro sněhovou kalamitu autobusy ČSAD měly konečnou stanici v Nyklovicích. Silnice směrem Sulkovec – Jimramov byla po dobu čtyř týdnů uzavřena, směrem na Bystře a Poličku čtrnáct dní. Nepříznivé počasí způsobilo, že s polními pracemi se u nás započalo až po 21.dubnu. Na to pak 20.května tj. v době květu se nachumelilo a po dvě noci přišel pětistupňový mráz, který spálil nejen květy, ale i vyrašené listy. Proto tohoto roku daleko široko nebylo žádné ovoce. V červnu často přšelo. Za to však v červenci a srpnu bylo krásně, že žně započaly již koncem července a probíhaly rychle tak, že byly skončeny již 31.srpna, do kteréhož týdne byly stoprocentně splněny všechny předepsané dodávky. V září a říjnu bylo opět deštivé počasí, ale přece se brambory sklídily a naše obec jako jedna z prvních na okrese splnila svoji dodávkovou povinnost. První sníh padal již 11. a 12.října. Počátkem listopadu bylo již tolik sněhu, že jízda autobusem směrem na Jimramov byla na několik dní provozu nezpůsobilá. Sníh se trvale udržel až do konce roku.

Zdravotní stav.

Zdravotní stav byl celkem dobrý. Všichni občané ve stáří od 15 let byli roetgenologicky vyšetřeni proti tuberkulose, ve zdravotním středisku v Rovečném.

Kulturní činnost.

Kulturní činnost v roce 1952 byla úspěšná. Poučení a zábavu poskytl občanstvu zvuková filmová představení, jež byla promítána v hostinci u Šenkýřů. Ostatní kulturní akce v obci uskutečňovala škola a místní jednotka hasičská. Též místní lidová knihovna, která má nyní zařízenou samostatnou místnost vedle kanceláře, v budově MNV, dobře plnila svůj úkol a přispívá k zvýšení kulturní úrovně obyvatelstva.

Štafeta poselství míru.

K 35.výročí Velké říjnové revoluce zúčastnila se školní mládež a občanstvo hlavní štafety „poselství míru a přátelství“, jež probíhala u nás z kraje pardubického do kraje brněnského.

Plán dodávek.

Ve čtvrtém roce Gottwaldovy pětiletky měla obec předsávaný následující plánované dodávky: žito 410q, pšenice 15 q, oves 111 q a ječmene 76 q. tyto dodávky, byly 100% splněny v předsávané lhůtě. Dodávku brambor 1.610 q splnila obec v rekordním čase. Dodávková povinnost u hovězího dobytka činila 196 q, u vepřového bravu 100 q. Předpis mléka činil 90.700 l, vaječ 50.536 ks a jatečné drůbeže 438 kg. Dodávka splněna. Obci byly též plánovány tyto stavy: hovězí dobytek v počtu 185 kusy, z toho 97 dojníc, vepřového bravu 145 kusů, z toho prasnic 8. Tyto stavy během roku byly udržovány na plánované výši. Lnu dodáno 245 q, lněného semene 245 q, slámy 46 q, sena 22 q.

Nastoupení nového ředitele školy.

Dne 1.září 1952 odchází po jednoletém působení ředitel zdejší školy Oldřich Kolda do Rovečného, jeho nástupcem se stal ředitel Zbyšek Oliva z Rovečného. Ve školním roce 1952/53 dochází do školy 19 žáků.

Změna majitele.

Majitel domku č.31 Josef Janoušek z Věstínka prodal tento domek, bývalý hostinec, lesnímu inženýru Tebslovi z Kuřimi, který domek značným nákladem opravil a v roce 1953 se do něho nastěhoval.

Úmrtí.

V tomto roce zemřeli v pozhnaném věku z Věstína z čísla 33 Rosalie Halvová, 9.října 1952 (76 let stará) a František Vavříček, 24.prosince 1952 (80 let starý), který zaujímal v obci čelné postavení a byl patrný v branách svého rodiště.

1953.

Počasí.

V lednu a únoru celkem mírná zima, střídavé tání, občas menší mrazy. Jarní setí se opozdilo, ale příznivým jarem bylo vše včas dokončeno. Ve dnech 9.až 11.května napadlo hodně sněhu, kdy právě kvetly třešně. Přes to bylo jádrového ovoce dost, až na třešně. Zvláštností bylo, že od počátku žní nepršelo, ani se neukázal sníh, až do 27.prosince, kdy poprvé napadl. Celkem byl rok v obledu hospodářském příznivý.

Plán dodávek.

V pátém roce Gottwaldovy pětiletky měla obec předepsaný následující plánované dodávky: žito 433,4 q, pšenice 42,5 q, oves 130 q, ječmene 43 q, brambor 1.825,6 q. Předpis mléka činil 82.440 l, vajec 50.536 kusů, jatečné drůbeže 289,4 kg. Plánováno bylo: 100 dojníc, 175 kusů vepřového bravu, z toho 8 prasnic. Dodávky byly stoprocentně splněny. Též stavy zvířectva během roku byly udržovány na plánované výši.

Průběh žní.

Žně začaly 27.července za deštivého a chladného počasí, později se počasí ustálilo a bylo pěkně. Malý výnos ovesa byl způsoben krupobitím v srpnu, které zasáhlo část našeho katastru, hlavně obec Věštínek

Zdravotní stav.

Zdravotní stav obyvatelstva byl celkem dobrý. Všechny děti ve věku předškolním i školním byly prohlédnuty obvodním lékařem MUDr. Josefem Dvořáčkem z Rovečného a podrobně vyšetřeny ve zdravotním středisku v Bystřici n/P. V květnu navštívila školu pojízdná zubní ambulance a spravila chrup všech žáků zdejší školy.

Kulturní život v obci.

I v tomto roce vyvíjela úspěšnou činnost osvětová komise. O kulturní život se starají kulturní činovníci. Byly vyslechnuty tryzny za generalisima J.V.Stalina a presidenta republiky Klemeta Gottwalda. K 36.výročí Velké říjnové revoluce zúčastnila se školní mládež a občanstvo 8.listopadu okresní oslavy a 12.listopadu štafety „Poselství míru a přátelství s SSSR“.

Stav knihovny.

Knihovna čítá 1.008 svazků. Počet čtenářů 125, během roku vypůjčili si přes 600 svazků krásné i poučné literatury. Knihovnu spravuje již po několik let sl.Miluška Dvořáková z Věštína č.9.

Zaměstnání obyvatelstva.

Obec Věštín – Věštínek čítá dne 31.prosince t.r. 244 obyvatelstva, z toho mužů 115, žen 129. Všichni obyvatelé jsou zaměstnaní. Většina občanů je zaměstnána v zemědělství 106, 22 občanů dojíždí každého dne na stavbu údolní přehrady do Víru, 6 občanů je zaměstnáno v textilní továrně ve Vírě, 4 ženy dojíždí do Národního podniku „Kras“ v Bystřici nad Pernštejnem, jedna žena do Centrostoru v Olešnici a jeden muž do masny

v Olešnici, strojní stolařství, jehož vedoucím je Adolf Dobiáš zaměstnává 4 síly. Obchod je soustředěn potravinové Jednotě ve Věstíně, jejímž vedoucím je Zdenka Jílková č.19 a v jednotě „Pohostinství“, jejíž vedoucí je Jarmila Šenkýřová č.11. Ve školním roce 1953/54 dochází do školy 17 žáků, do střední školy v Rovečném dochází 12 žáků.

Ustavení zemědělského družstva.

Jednotné zemědělské družstvo ve Věstíně založeno 23.února 1953. Počet členů 25. V ustavující schůzi zvoleni tito funkcionáři: předsedou Emil Čuhel čp.3, místopředsedou Josef Dvořák ml.čp.9, účetní družstva Josef Kadlec Žleby č.23, zootechnikem Josef Dvořák st.č.9, agronomem Vlastimil Kadlec č.5, členem výboru Josef Halva č.1, pokladníkem Josef Bednár č.10. V tomto roce obhospodařuje družstvo 55 ha orné půdy. Družstvo vlastní traktorový stroj, který řídí a opatruje Josef Dvořák ml.č.9. Vydátnou pomoc zemědělcům poskytuje STS z Rovečného.

Úmrtí.

V tomto roce zemřeli: 11.ledna Anna Halvová z Věstína č.22, svobodná ve věku 79 let a 14.prosince Čenka Kadlecová z Věstína č.17, 82 let, matka devíti dětí. Obě velmi hodné staročeské hospodyně. Čest jejich památce.

V Rovečném zemřeli: 2.ledna František Srstka, řídící učitel ve věku 60 let a Olga Jančíková, vrchní poštmistrová ve věku 77 let, oba z Rovečného.

1954.

Počasí.

V lednu, únoru a do poloviny března kruté mrazy, až -20°C. Ve Věstíně zamrzl vodovod a občané musili chodit pro vodu do Šenkýřovy studynky. Jaro bylo studené a nevlídné, takže stromy kvetly koncem května a začátkem června. V červenci velice deštivo, obilí hodně polehlé. Senoseč velmi špatná, píce prostřední jakosti. Žně se opoždily o 14 dní a zvláště u nás se vydařily. Krásné a slunné počasí nastalo v srpnu a září. Na vybírání brambor špatné počasí. Koncem října a v listopadu velmi pěkně, takže polní práce, ač opožděné, byly vesměs dokončeny. Do vánoc mírná zima.

Dodávková povinnost obce.

V pátém roce Gottwaldovy pětiletky měla obec předepsány následující plánované dodávky: žita 29.619 kg, pšenice 2.480 kg, ovesa 11.986 kg, ječmene 4.158 kg. Dodávku brambor 1.378 q splnila obec v rekorním čase. Dodávková povinnost u hovězího dobytka činila: 14.255 kg, u vepřového bravu 1.010 kg. Předpis mléka činil 65.650 l, vajec 36.050 ks. Obci byly též plánovány tyto stavy: hovězí dobytek v počtu 152 kusy, z toho 88 dojníc, vepřového bravu 176, z toho 8 prasníc.

Tyto stavy během roku byly udržovány na plánované výši.

Ostatní dodávky: 13.035 kg len, vlákno, seno 2.450 kg, lněné semeno 800 kg.

Z toho připadalo na JZD: žito 7.036 kg, pšenice 446 kg, ječmene 893 kg, luštěniny 111 kg, ostatní zrniny 1.566 kg, brambor 32.950 kg, sena 890 kg.

Splnění dodávky.

Dodávky byly stoprocentně splněny. Též stavy dobytka a ostatního zvířectva byly udržovány během roku na plánované výši.

Volby do MNV, ONV a KNV.

V neděli dne 16. května konány volby do Místních, Okresních a Krajských Národních výborů. V naší obci byli zvoleni: 1. Emil Bělehrad, 2. Ludvík Koliáš, 3. Miloslav Janoušek, 4. Zbyšek Oliva, 5. Josef Šenkýř, 6. Stanislav Dlouhý, 7. Josef Dvořák z Věstínka, 8. Miroslav Vilím, 9. Ružena Jančíková.

Místní výbor zvolil předsedou MNV Miloslava Janouška, tajemnicí Ruženu Jančíkovou, náměstkem předsedy Zbyška Olivu.

Za obce Věstín – Věstínek, Velké Tresné a Malé Tresné zvolen do Okresního Národního výboru, předseda našeho MNV Miloslav Janoušek. Do Krajského Národního výboru zvolen z naší obce s. Josef Kubík z Víru.

Volby do Národního shromáždění.

Volby do Národního shromáždění konaly se 28. listopadu 1954 ve Žlebích v místnostech MNV. Za poslance Národního shromáždění za okres bystrický a z části boskovický zvolen velkou většinou hlasů Alois Málek, ministr lehkého průmyslu, rodák z Rozsoch u Bystrice n. P. Počet voličů v naší obci 180. Pro kandidáta hlasovalo 172 voličů, 5 proti a 3 voliči se nedostavili k volbě.

Zdravotní stav.

Zdravotní stav obyvatelstva byl celkem dobrý.

Úmrtí v r. 1954.

V tomto roce zemřeli: 6. června František Chládek z Věstínka č. 23, svobodný, milý soused a pilný včelař ve věku 75 let, 5. září Františka Vavříčková z Věstína v požehnaném věku 82 let a 1. října Františka Nykodýmová ve věku 57 let. Obě velmi hodné, staročeské hospodyňky a maminky.

Svatby v r. 1954.

Dne 25. září provdala se Vlasta Dudková z Věstína č. 20 za Ladislava Ostrého v Koroužném a 4. října Zdeňka Bednářová, úřednice t.č. v Tišnově za Mojmíra Janouška z Věstínka č. 1.

Kulturní činnost.

Kulturní činnost v roce 1954 byla úspěšná. Poučení a zábavu občanstvu i dětem poskytl zvuková filmová představení. Ostatní kulturní akce v obci uskutečňovala škola. Též místní lidová knihovna dobře plní svůj úkol.

Úprava hřiště.

Přátelé školy a rodičovské sdružení upravili hřiště před budovou školy nákladem 4.000 Kč z rozpočtu Okresního Národního výboru.

Zřízení vodní nádrže.

V roce 1954 dokončovány práce na zřízení vodní nádrže ve Věstínku. Tyto práce byly prováděny pracovní brigádou. Investice byla financována z rozpočtu Okresního Národního výboru v celkové částce 4.000 Kč.

Vysázení ovocných stromků.

Na podzim bylo vysázeno na stráni pod Věstínkem, obecních dílcích a u kanceláře sto ovocných stromků. O zdárné provedení této akce se zasadil Místní Národní výbor.

Stavba domku.

V tomto roce podnikl stavbu rodinného domku s.Emil Bělehrad na státní půjčku 60.000 Kč. Dokončil zdivo až pod vazbu.

Úprava vozovky.

Stará vozovka Věstín – Chlum byla řádně opravena přebradní firmou Ingstav Vír, aby mohla býti používána k dopravě stavebního materiálu.

Napouštění jezera.

V tomto roce bylo započato s napouštěním přebradního jezera až do výše 36 m.

Oprava vodovodu.

V prosinci byl opraven ve Věstíně vodovod, který byl zřízen v roce 1933/34. Každé číslo vykopalo 30 metrů. Tato práce provedena dobrovolně a bezplatně. Původní vedení bylo zrušeno a voda je vedena přímo od pramene do reservoáru nad vesnicí, takže je naděje, že v době sucha bude dostatek vody. Vykopávka byla započata v prosinci a během 14 dnů, tedy v rekordním čase celá práce provedena, díky příznivému počasí, ještě před napadením sněhu. Celkový náklad obnáší 10.000 Kč, kterýž byl zaplacen za 600 m trubek.

Nejlepší plniči.

V soukromém sektoru, nejlepší plniči v rostlinné a živočišné výrobě, jsou rolníci: Štěpán Nykodým a Miloš Čuhel z Věstínka a Věra Šenkýřová z Věstína.

1955.

Počasí.

Jaro bylo velmi chladné a nevlídné až do půli června, takže byla obava, že bude špatná sklizeň. Obilí bylo velmi špatné. Od půl června však počasí se velmi zlepšilo. Oteplilo se a přišly vydatné deště a jako zážrakem příroda vše dohonila. Žně se sice o tři týdny zpozdily, ale úroda byla nad očekávání pěkná. Zato podzim byl nádherný, takže všechny polní práce ač opožděné, mohly býti v pořádku dokončeny. Do Vánoc téměř beze sněhu.

Dodávková povinnost obce.

V tomto roce měla naše obec předepsány následující dodávky: žita 30.074 kg, pšenice 1.320 kg, ovesa 9.086 kg, ječmene 3.157 kg, brambor 139.806 kg, lnu 169 q u hovězího dobytka 14.407 kg, u vepřového 10.002 kg, mléka 63.021 l, vajec 36.270 ks. Obci byly plánovány tyto stavy: hovězí dobytek 170 ks, z toho 93 ks dojníc, vepřů 176 z toho 9 prasnic. Tyto stavy během roku byly udržovány na plánované výši. Z toho připadalo na JZD: žita 5.601 kg, pšenice 233 kg, ječmene 840 kg, ovesa 1.402 kg, luštěniny 93 kg, brambor 34.778 kg, sena 836 kg.

Dodávky byly stoprocentně splněny.

Novostavba.

V tomto roce dokončil stavbu rodinného domku ve Věstíně Emil Bělehrad.

Změna majitelů.

Ve Věstíně koupil domek od své příbuzné Emílie Buriánové Jiří Staněk z Věstína a ve Věstínku od ing. Tekslu domek František Doskočil t.č. ve Žlebích.

Manévry v naší obci.

Manévry v našem okolí konaly se 3., 4. a 5. října. Motorisované jednotky přijížděly po celý den od Rovečného a od Věstínka směrem k Věstínu. Pod nárazy obrněných tanků chvěla se země a okna drnčela. U Olešnice byl znázorněn výbuch atomové bomby a ve vzduchu byl proveden souboj tryskových letadel. Ze Žlebů pokračovaly motorizované jednotky přes Chlum, Korouhviči a Hluboké směrem na Nové Město a Havlíčkův Brod. Za součinnosti všech motorizovaných jednotek byly závěrečné boje skončeny u Olešnice. V pondělí odpoledne byla zatarasena cesta od Věstínka do Žlebů. Pod tíhou tanků, bořil se taras nad Kadlecovou loukou a bylo nebezpečí, že se zřítí obrněnec na palouk. Proto ostatních čtyřicet tanků muselo couvat k Věstínku a přes kopec zajet do Rovečného a teprve potom přijet do Žlebů.

Oslava „Dne osvobození“.

Dne 9. května 1955 pořádána ve škole oslava desetiletého „Dne osvobození“. Schůzi zahájil s. Miloslav Janoušek. Žáci národní školy přednesli vhodné básně, zpívali a zahráli několik národních písní na housle. O významu tohoto výročí osvobození od nacistické okupace promluvil Jindřich Totušek, říd. uč. v. v. Po zapění Písň práce byla tato zdařilá slavnost skončena.

Kulturní činnost.

Kulturní činnost v roce 1955, byla úspěšná zvuková představení, poskytovala zábavu i poučení občanstvu i dětem. Též místní lidová knihovna dobře plní svůj úkol a má bojně čtenářů.

Pokrytí školy.

V tomto roce po čtyřicetiletém upotřebení byla nahrazena lhotecká brídlice a školní budova byla pokryta asbestovou krytinou v ceně 16.000 Kč a pořízeny okapní roury a svody v ceně 1.500 Kč.

Odhalení pamětní desky.

Pamětní deska padlým z první a druhé světové války byla odhalena na návsi ve Věstínku 30. října 1955, za hojné účasti domácího i přespolního občanstva. Návrh na provedení pomníku a úpravy kolem je návrhem MNV, zvláště jejího předsedy s. Miloslava Janouška. Občany odpracováno dobrovolně 1.020 hodin. Pomník padlým je proveden vkusně a stal se ozdobou obce. Žulová deska je z mramorového lomu u Skutče a je darem poštmistra Hartmana z Proseče, jehož dcera je uvedena také na pamětní desce, jako nešťastná oběť druhé světové války. Rytbu jmen padlých provedl kameník Kudějovský z Nedvědice. Finanční náklad byl uhrazen ONV, který poukázal do rozpočtu MNV částku 2.000 Kč a další úhradu provedli občané sbírkou v obnosu 1.900 Kč a dobrovolnou prací.

Schůzi zahájil ředitel obecní školy Zbyšek Oliva, přivítáním hostů a okolních sborů požárních. Po projevech okresního tajemníka s. Dvořáčka a s. předsedy okresního výboru požárního Holoubka, ujal se slova řídící učitel v. v. Jindřich Totušek, který přečetl jména padlých, jež všechny osobně znal. Vzpomenul světlé jejich památky. První světová válka vyžádala si 23 obětí, druhá 3 oběti. Ve svém projevu zdůraznil, že náš národ uplatnil se jen mravní silou svou, nikoli zbraní fyzickou a násilím, v minulosti a tak tomu bude i v budoucnosti. Povzbudil smuteční hosty i všechny přítomné, abychom byli prozřeni a povzneseni touhou uplatnit se na prospěch rodiny i dědiny své a tím přispěli také podle možností, k zvelebení národního celku a tím také pracovat k míru, aby náš národ i celé lidstvo bylo podobných válečných pohrom ušetřeno! Program slavnosti zpestřili kulturní vložkou, recitacemi a zpěvem žáci zdejší národní školy a střední školy z Rovečného. Slavnost ukončena projevem předsedy MNV s. Janouška, který poděkoval všem občanům, kteří o postavení pomníku se zasloužili. K pomníku byl položen smuteční věnec zástupci MNV.

Jména padlých.

Jména padlých vyrytá na žulové desce:

1. Hratmanová Božena 1925 – 1945
2. Janoušek Julius 1903 – 1943
3. Štoudek Vít 1921 – 1945

(z druhé světové války)

Bednář Adolf	1876 – 1918	Polák Štěpán	1891 – 1917
Dlouhý Čeněk	1886 – 1916	Polák Josef	1891 – 1918
Dlouhý Josef	1896 – 1916	Polák Štěpán	1898 – 1918
Dudek František	1896 – 1917	Staněk Josef	1874 – 1917
Dvořák Josef	1872 – 1918	Svoboda František	1866 – 1914
Dudek Jaroslav	1909 – 1930	Svoboda Štěpán	1887 – 1917
Hloušek František	1876 – 1917	Šenkýř Karel	1876 – 1916
Jančík Antonín	1895 – 1917	Žila Adolf	1892 – 1914
Kadlec František	1896 – 1918	Žila Josef	1898 – 1914

<i>Lukášek Jan</i>	<i>1880 – 1917</i>
<i>Nykodým Adolf</i>	<i>1886 – 1917</i>
<i>Nykodým Čeněk</i>	<i>1896 – 1916</i>
<i>Polák Adolf</i>	<i>1886 – 1915</i>
<i>Polák Cyril</i>	<i>1874 – 1917</i>

(z druhé světové války).

*Neumřely, kdo břeba vyrvali z rukou
matky – vlasti na kříž rozepjaté.
Pokoj s Vámi, ve cti kdo již drímáte,
dík a paměť věčná jménům Vaším.
Poždrav Vám, pochodeň kdo trímáte,
vedouce bratry své k zítřku radostnému.*

Svatby.

V tomto roce bylo v naší obci pět sateb:

- 1. Vlasta Čuhlová z Věstína č.11 *5.4.1934 provdala se za rolníka Jarmila Jančíka do sousední obce Chlum.*
- 2. Libuše Justová z Věstínka č.11 *14.1.1936 provdala se za Františka Dvořáka rolníka z Louky u Olešnice.*
- 3. Jaroslava Justová z Věstínka č.11 *19.7.1934 provdala se za Vlastimila Nykodýma rolníka ve Věstínku.*
- 4. Vlasta Dvořáková z Věstínka č.5 *30.8.1922 provdala se za rolníka Františka Lipavského do Jarošova u Litomyšle.*
- 5. Ružena Dostálová z Věstínka č.19 *15.4.1932 provdala se za Josefa Unčovského z Rovečného, který se přizženil do Věstínka.*

Úmrtí.

V tomto roce zemřeli v požehnaném věku: František Halva, zedník z Věstína č.7, ve věku 74 let, Josefa Kovářová z Věstínka ve věku 87 let, Františka Břenková ve věku 75 let, Františka Chládková ve věku 73 let, Františka Čuhlová ve věku 73 let, všechny z Věstínka a v mladistvém věku nadějný jinoch Jiří Polák, rovněž z Věstínka. Zesnulý občan František Halva i pět zesnulých spoluobčanek byli prostí hodní lidé. Čest jejich památce.

Celkové zhodnocení událostí zachycujících rušné události v uplynulém desetiletí

1945 – 1955.

Úvaha pisatele kroniky.

Jedno desetiletí!

Dosti dlouhá doba v životě jednotlivcově a pouhá vteřina věčnosti v dějinách našeho národa.

Všechno na světě je dým a pára.

Unavení ženci na věky jdou spát.

Mladí dorůstají, žení se a stárnou. Bez konce se točí kolo života.

Tak všechno schází, všechno mizí.

*Čas ze svých polí dál žně sklízí
a bez oddechu vrhá ji v tůň věčnosti a zapomnění.*

A čas sije bez prodlení,

*a nové plody padají – noví mrtví,
bolest jiná a na staré se zapomíná.*

Rychle čas kvapí a mizí beze stopy.

Bez ustání vše mění, obraz následuje za obrazem.

Úkol pamětní knihy.

Nechť každá česká kniha, podává nám zprávy o našem životě, šíří a posiluje mezi námi lásku k české otčině.

1956.

Počasí.

V lednu zima mírná, krajina pokryta tenkým povlakem sněhovým. V noci ze 16. na 17. ledna, sněhová bouře s bleskavicí a hromobitím. V únoru, první polovici mírné počasí.

V druhé polovici mráz až -17°C, v březnu nepříznivé počasí, mráz až -14°C, celá krajina pod sněhovou pokrývkou. I v dubnu ještě velmi nepříznivé počasí, mráz -3°C, takže jsme s obavou očekávali, kdy se počasí zlepší, aby se mohly konati polní práce. Květen studený a vlhký. V červnu se oteplilo a přišly vydatné deště. Úroda byla nad očekávání pěkná.

Podzim nepříznivý, takže nemohlo být vše řádně sklizeno, zvláště mnoho řepy zůstalo na poli a byla sklizena pomrzlá. Do vánoc téměř beze sněhu.

Dodávková povinnost.

V roce 1956 měla naše obec předepsány následující plánované dodávky: žito 32.427 kg, pšenice 1.485 kg, oves 9.988 kg, ječmene 3.416 kg, brambor 1.451,92 q, lnu 168,65 q,

sena 3.451 kg, vlny 78,30 kg. U hovězího dobytka 13.924 kg (dodáno i se státním nákupem 15.268 kg), u vepřového dobytka 10.059 kg (dodáno i se státním nákupem 12.273 kg), u mléka 64.311 l (dodáno i se státním nákupem 77.411 l), vajec 36.293 ks (dodáno i se státním nákupem 61.101 vajec).

Obci byly plánovány tyto stavy: hovězího dobytka 170 z toho 99 dojníc, vepřového bravu 170 z toho 9 prasnic. U hovězího dobytka zástav dle plánu, u vepřů pod plán.

Povinnost JZD.

Z toho připadalo na JZD: žita 5.264 kg, pšenice 216 kg, ječmene 777 kg, ovsu 1.295 kg, mléka 21.056 l, vajec 7.396 ks, sena 732 kg, vlna 33 kg.

Úmrtí účetního JZD.

Po těžké chorobě 20.listopadu 1956 zemřel ve věku 65 let p.Josef Kadlec ze Žlebů správce živnostenské inspekce v.v. a nyní účetní JZD, od jeho založení až do svého skonu. Svoji funkci zastával svědomitě a vzorně. V činné službě působil jako úředník dlouhá léta ve Znojmě, Uherském Hradišti, Brně a posledně v Jihlavě. Světem prošel jako svědomitý úředník a dobrý člověk. I na odpočinku nezapomněl. Od rána do večera rád pracoval a zvláště vynikl jako odborný radař. Lnul ke svému rodišti, Žlebům neskonanou láskou. V rodině byl stížen zлым osudem, již před osmi léty opustila ho po několikaleté chorobě věrná družka života Cecilie rozená Hlávková z Rožné. Výchově jediné dcery zasvětila celý svůj život sestra zesnulého Hedvika Kadlecová. Jeho dcera Dagmar je učitelkou na národní škole v Rozsochách u Bystřice n./P. Zesnulý muž měl z ní velkou radost.

Nový účetní JZD.

Novým účetním JZD ve Věstíně byl zvolen s.Adolf Kadlec ze Žlebů č.36. Ostatní funkcionáři zůstávají ve svém úřadě.

Družstvo „Druk“ koupilo hostinec ve Žlebích.

Po dobu stavby vírské údolní přehrady sloužil hotel ve Žlebích po 5 let jako byt pro pracovníky přehrady. Potřebné opravy prováděla Jednota spotřebního družstva z Bystřice nad Pernštejnem. V tomto roce prodala dosavadní majitelka pí. Anna Jílková hotel družstvu „Druk“ z Brna. Bude sloužit k účelům rekreačním pro zaměstnance družstva.

Pořízení nový vodovod pro školu.

V tomto roce bylo pořízeno rozšíření elektrického vedení pro školní budovu v obnosu 2.000 Kč. Pořízen nový vodovod pro školu nákladem 22.000 Kč. Je veden z „Haberhauerovy“ studánky v délce asi 200 m, takže je zajištěn dostatek dobré pramenité vody i v době sucha.

Oprava obecní cesty do Věstínka.

Při vojenském cvičení v roce 1955 byla poškozena cesta z Věstínka do Žlebů. Na její opravu schválil ONV obnos ve výši 10.000 Kč.

Stavba rekreační chaty.

Ve Věstínku zahájena v tomto roce stavba rekreační chaty p.Doležala. Je to již třetí chata na pozemku p.Josefa Janouška, rolníka ve Věstínku. První chatu vlastní Pavel Bednář úředník z Brna.

Oprava motorové stříkačky ve Věstínku.

Provedena generální oprava motorové stříkačky ve Věstínku nákladem 5.000 Kč.

Oprava kanceláře ve Žlebích.

Opraveny místnosti v kanceláři ve Žlebích v domku č.26 z rozpočtu MNV nákladem 2.000 Kč.

Volba povolání.

V tomto roce vyučen v naší vesnici první horník Lubomír Janoušek.

Zdenka Břenková z Věstínka přijata do závodu Jiřího Wolkera v Prostějově a Pavel Mareček přijat na cestáře.

Kulturní činnost.

Kulturní činnost v tomto roce byla úspěšná. Zdravotní přednášky MUDr. Josefa Dvořáčka z Rovečného o úrazech při práci v hospodářství, v lese a při sportu. Přednáška byla hojně navštívena a byla doprovázena světelnými obrazy. Zvuková filmová představení poskytovala zábavu i poučení občanstvu i dětem. Konala se dvakrát týdně ve Věstíně i Věstínku.

Úvaha o působení učitelstva.

Vzpomínky na lidi, kteří pro nás vykonali něco dobrého, zůstávají hluboko v naší paměti i v našich srdcích. Myslíme především na učitele, kteří nás vedli a vychovávali a svou laskavostí, trpělivostí a upřímnou radou nás přenášeli často přes mnohá životní úskalí. Každý z nás si jistě rád vzpomene na svého učitele z let ranného dětství a s vděčností si oživuje drobné příběhy ze školních lavic, kdy vždycky v pravý čas zasáhla moudrá slova a někdy, příznějme si to i kárající ruka učitele.

Mrtným vlastencům učitelům.

*Již tlíte v této zemi, k níž jste láskou vřeli
nad Vámi drímá ticho teskných dum,*

*Jen časem v útulek Váš osamělý,
zní davu slavnostního ruch a šum
a řečník slovy dojemnými vzdává čest
mrtvým vlastencům!*

*A některému z Váš již věnec nosí
jen bělovlasý kmet,
a některému již jen oblak roší
kdes v koutku neznámý zapadlý brob.*

*Leč věřím, kdekoliv Váš prach se tají
tam svity tajemné nad zemí hrají
jak světlo hvězdných stop.*

*To nadšení, jež zářilo Vám z čela
ten vřelý cit, jenž prsa Vaše hrál
i v popelu se, věřím, jiskří dál
a dosud nad námi se třpytí Váš
jasný ideál.*

Úvaha pisatele kroniky.

Jsou dějiny národů, krajů, obcí, ale má také své dějiny každá škola. Naše obec byla přiškolena do roku 1909 k Rovečnému, kdy byla postavena obecná škola v naší obci. Historii své školy i naší mateřské školy v Rovečném měl by znát každý náš občan, protože dějiny školy jsou pokračovatelem minulých generací. Proto pisatel kroniky Jindřich Totušek pokusil se nastínit dějiny školství i hospodářský vývoj našeho okolí za uplynulých sto let.

Dějiny školy v Rovečném.

Škola v Rovečném má svou bohatou historii. Byla postavena r.1882, jako škola čtyřtřídní. Tato školní budova byla chloubou Rovečného i naší obce a říkalo se tehdy právem, že je to jedna z nejpěknějších budov školních v okrese boskovském. Splnila vzorně svůj úkol a vychovala řadu dobrých pracovníků pro všechny obory životního povolání. Ze školy rovečské vyšlo po dobu jejího trvání stovky ba tisíce žáků, kteří vynikli jako dobří pracovníci ve své rodné obci a mnozí i ve světě dosáhli významných postavení. Úroveň školy byla vždy vysoká, žáci ovládali bezpečně pravopis, počty a byli vychováni dějepisu i ostatními naukovými předměty v uvědomělé vlastence i obětavé pracovníky.

Působení řed.Františka Špinara a jeho nástupce Čenka Kořisty (1859 – 1938).

Prvým údobím, kdy zasáhla rovečská škola hluboko do vývoje obce i blízkého okolí, bylo působení řídicího učitele Františka Adolfa Špinara, rodáka z Jimramova, v Rovečném od roku 1857 do roku 1900. Přišel do prostředí doškových domků, hliněných podlah a do úhoření. Za dlouholetého jeho učitelování přestávalo se jeho návodem úhořit a počalo se hnojit chlévskou mrvou. Přibývalo zděných budov, šindelových a později tvrdých krytin na střeších. Zvyšovala se životní úroveň, lepší se šacení, bydlení i vzájemné společenské vztahy. V roce 1876 byl zřízen v místě poštovní úřad, v roce 1878 byla založena Občanská záložna, která se stala dobrodiním pro celou obec i její okolí a téhož roku založen v Rovečném Sbor dobrovolných hasičů, jejichž iniciátorem a zakladatelem byl v prvé řadě řídicí učitel Špinar.

Všeobecně povinná docházka do školy odstraňovala postupně analfabetismus. V osvětové práci pomáhali vydatně řídicímu učiteli Špinarovi kolegové: František Mistr, Josef Burša, Jan Zadník, Adolf Škorpil a Miloslav Šimek.

Činnost učitelů Karla Bedřicha a Ladislava Ryšavého.

Roku 1897 byl ustaven v Rovečném Odbor Národní Jednoty pro jihozápadní Moravu, který vyvíjel úspěšnou kulturní činnost. O rozšíření knihovny zasloužil se učitel Karel Bedřich, který spravoval knihovnu nepřetržitě po 45 let. Rozmnožil ji na 3.000 svazků,

takže byla jednou z největších na boskovském okrese. Jako dlouholetý režisér spolu s učitelem Ladislavem Ryšavým předvedli občanstvu mnoho zdařilých představení od našich i cizích spisovatelů. Těchto představení zúčastňovali se v hojném počtu i občané sousedních vesniček. Každého roku konali učitelé osvětové přednášky, jedenkrát v týdnu, vždy od listopadu do konce března. Často byli zváni i významní, přespolní řečníci. Byla to doba intenzivní kulturní práce. Proubovali a zapalovali náš lid k národní revoluci. Za Rakouska šli jsme pevně proti Vídni a bojovali proti národnímu útisku. Období řídicích učitelů Čenka Kořisty a Karla Bedřicha bylo vyvrcholením činnosti buditelských učitelů, na poli kulturním. Po kruté první světové válce a persekuci českého lidu přišel 28.říjen, Den národního osvobození.

Založení Sokola v Rovečném.

V roce 1913 byla založena v Rovečném Tělocvičná Jednota Sokol, jejímž dlouholetým starostou byl řídicí učitel Čenek Kořista, skvělý řečník, který působil v Rovečném od r.1900 do r.1927. Jím a jeho vrstevníky končí se období generace buditelských učitelů.

Dějiny střední školy v Rovečném.

Když byla ustavena střední újezdní škola v Rovečném v roce 1940, docházeli žáci z Věštína a Věštíne posledních tří ročníků do Rovečného. Stará školní budova nevyhovovala, a proto bylo nutno vyučovat i též na záložně a budově mateřské školy. Za této situace stala se nutností stavba nové budovy školní. Bylo to opět v duchu pokrokových tradic Rovečného, že byla otevřena slavnostně nová, moderní školní budova za velmi hojné účasti úřadů, okolního učitelstva, bývalých žáků, místního i přespolního občanstva.

Slavnost zahájil předseda Místního Národního výboru František Korbář přivítáním milých hostů a poděkoval všem, kteří se o stavbu krásné újezdní školy zasloužili. Se starou budovou školní rozloučil se jako nejstarší žijící, bývalý rovečský učitel Jindřich Totušek. Pravit: „Od postavení staré budovy školní v roce 1882 přeletělo nad naším milým horáckým krajem sedmdesátčtyři let! V této slavnostní chvíli, kdy se loučíme se starou školní budovou, zalétáme, zvláště my starší, ve vzpomínkách do minulosti. Naši myslí plují zašlá léta a představujeme si živě drabé tváře našich zesnulých. Co to bylo přeměn a zvrátů za tuto dobu v životě našeho národa, v životě našich vesniček i v životě každého z nás!

Dnes dáváte do vínku svým dětem a potomkům tuto krásnou budovu školní. Číníte tak rádi a s láskou, neboť víte dobře, že základ štěstí našeho národa jest, aby naše mládež byla dobře vychována“.

Úkol nové školy.

Nechť vychovává dítky ve svobodné občany pracovité, ale přece ne lakomé skrbliky, občany beze lži a falše, pravdomluvné, aby dle mučedníka M.J.Husa, milovali pravdu a hájili pravdu.

Nechť je požehnáno bratrství duší, které vzbliží ze školní setby a jak krásné jsou ruce, jež s uměleckým zanícením neúnavně modelují v dílně lidskosti dětské dušičky.

Dokončení stavby kravína.

Jednotné zemědělské družstvo v sousední obci Rovečné dokončilo stavbu kravína. Pracovní jednotka činí letos 19 Kč.

Snížení cen.

K 1.dubnu 1956 provedla vláda naší lidově demokratické republiky páté snížení cen u 22.000 druhů spotřebního zboží. Obyvatelstvo tím dle odhadu ušetří 2,1 miliardy Kč.

Zvýšení mezd.

Od 1.čárí 1956 byly zvýšeny mzdy lékařům, učitelům a stavebním dělníkům v průměru o 225 Kč měsíčně.

Zdravotnictví.

Lékařské prohlídky všeho žactva v péči o jeho chrup, prováděny několikrát v tomto roce. Zdravotní přednáška p.MUDr. Josefa Dvořáčka z Rovečného o úraze při práci v hospodářství, v lese a při sportu, byla doprovázena filmem. Byla hojně navštívena.

Celoroční zvuková filmová představení poskytovala zábavu i poučení občanstvu každého týdne. Konala se jednou ve Věstíně, v hostinci ve Žlebích a jednou ve Věstínku v provozovně p.Adolfa Dobiáše.

Narození.

V tomto roce narodily se čtyři dítky: Vlastimil Nykodým, Jan Dvořák a Ivan Vilím ve Věstínku a Pavel Bělehrad ve Věstíně.

Svatby.

Ladislav Jež, stolař ve Věstínku uzavřel sňatek s Jiřinou Dostálovou z Brťoví. Eva Marečková z Věstína, provdala se za Františka Kadlece, šoféra z Rovečného.

Úmrtí.

V listopadu t.r. zemřel Josef Kadlec ve Žlebích č.23 Čest jeho památce.

1957.

Počasí v r.1957.

V prvních třech měsících velmi mírná zima. Jaro přišlo velmi brzy. V dubnu a květnu však velmi chladno a sucho a příroda se pomalu proboužela. V červnu se oteplilo a v druhé polovici nastala veliká vedra, která potrvala až do začátku července. Obilí zakrtnělo a louky byly vyprahlé. Teprve od 8.července nastal obrat. Přišly vydatné deště a příroda se snažila vše dohonit. Začátkem srpna tropická vedra, která však trvala jen několik dní. V polovině srpna velké deště a krupobití, které nadělalo veliké škody, zvláště ve výše položených obcích, Nyklovicích a Sulkovci. Též září bylo deštivé a nevlídné. Byla obava, jak se sklídí okopaniny a ukončí polní práce. Zato v říjnu nastaly krásné dny a práce podzimní mohly být urychleny a zdárně skončeny.

Dějiny školy ve Víře v uplynulém století.

Do roku 1876 neměl Víř zvláštní školní budovy a vyučovalo se po domech. Nejstarším známým správcem školy byl Franc Němec (1805), František Žila (1805-1844), Josef Rošňák (1844-1852), Jan Čiháček (1852-1865), František Watza (1865-1872), Josef Bednář (1872-1909). Za něho byla postavena v roce 1876 jednotřídní obecná škola na Vesné, ve středu obce. Za jeho nástupce Františka Houdka z Křižánek (1910-1922) byla nadstavbou rozšířena škola na dvojtřídní. Tento učitel byl velmi dobrý pedagog, bohužel neměl pevného zdraví, byl stížen vleklou plicní chorobou. Je zakladatelem lyžařského sportu na Vysocině. Po něm následoval Jan Kalina (1922-1932), výborný zpěvák tenorista a hudebník. Od roku 1932-1937 Josef Navrátil, rodák vírský, tichý a ušlechtilý člověk. Zemřel ve Víře, na odpočinku, v roce 1955 ve věku 79 let. Předtím působil v Rovečném a jako správce školy v Bolešíně. Byl dobrým učitelem.

Od roku 1937-1951 Jan Mičín, známý kulturní pracovník. Za něho v roce 1940 ustavena střední škola ve Víře a jejím prvním ředitelem byl jmenován Josef Zezulák, rodák z Nového Města. Po jeho odchodu, Karel Hruša 1950-1952 z Rovečného, od roku 1952 -1955 František Závisek a od roku 1955 vede správu střední školy Josef Smolík. Poněvadž budova pro střední školu nevyhovuje, přikročeno k přístavbě nových čtyř tříd.

Dle plánu má býti přestavba dokončena v roce 1957.

Střídání učitelstva ve Věstíně.

Od založení jednotřídní obecné školy ve Věstíně vystřídali se tyto správcové školy: Josef Kostecký 1909-1910, Jindřich Totušek 1910-1948. Kratší dobu zde působili: Josef Paděra, Jaroslav Havel, Marie Kaňková, Josef Konrád, Oldřich Kolda a Zbyšek Oliva. (od r.1953).

Jako učitelé při zátimní druhé třídě při prozatímní pobočce, vyučovali: Cyril Smrž, Alois Soldán, Božena Josífková, Františka Vorlová.

Učitelka ručních prací.

Jako učitelka ručních prací a domácích nauk, působila blahodárně na zdejší škole od roku 1909-1940 Růžena Unčovská rozená Jurová z Rovečného.

Dodávková povinnost obce.

V roce 1957 měla naše obec předepsány tyto dodávky: žito 125 q, pšenice 100 q, oves 122 q, ječmene 65 q. Celkem 412 q obilí, brambor 1.129 q, lnu 11,5 ha, sena 27,5 q, vlny 35 kg.

U hovězího dobytka předepsáno 109 q, u vepřového dobytka 79 q, u mléka 36.000 l, u vajec 31.784 ks. Dodávky stoprocentně splněny a namnoze překročeny.

Obci byly plánovány tyto stavy dobytka: hovězího dobytka 170 krav, z toho 102 dojníc, vepřového brava 135 kusů z toho 10 prasnic. U hovězího zástav podle plánu?(ano).

U vepřového?(ano).

Z toho připadlo na JZD: 35 kusů hovězího dobytka, z toho 16 dojníc, u vepřů 34 kusů, z toho 4 prasnice.

Úmrtí presidenta Antonína Zápotockého.

Dne 13.listopadu 1957 odchází z našeho národa veliká osobnost drubého dělnického presidenta a českého spisovatele Antonína Zápotockého. Jeho celý život byl službou myšlence osvobození lidského rodu, již podřídil všechno své jednání, a která byla skutečným smyslem jeho života. Nezapomeneme na zesnulého presidenta, který viděl, že před lidstvem je jasný bílý den, a že cesta k němu byla bezpečně nalezena.

V naší obci konala se tržna za zesnulého presidenta 16.t.m., na níž ocenil význam jeho, pro náš národ, ředitel školy Zbyšek Oliva.

Volba nového presidenta.

V pondělí 18.listopadu byl zvolen ve Vladislavském sále na pražském hradě presidentem Československé republiky první tajemník ÚV komunistické strany Československa soudruh Antonín Novotný. Pevná jednota celého národa byla vyjádřena v historické chvíli jednomyslnou jeho volbou.

Kulturní činnost.

Kulturní činnost v tomto roce byla v naší obci úspěšná. Poučení a zábavu poskytovala občanstvu zvuková filmová představení, jež byla promítána střídavě v hostinci ve Žlebích a v provozovně s. Adolfa Dobiáše ve Věstínku. Zdravotní přednáška MUDr. Josefa Dvořáčka z Rovečného „O zamezení šíření chřipky“ byla hojně navštívena a doprovázena světelnými obrazy. Členové požárních sborů, byli na besídkách poučováni o novinkách v oboru hasičském. V listopadu konány valné schůze obou požárních sborů, na nichž provedeny volby funkcionářů. „O úkolech hasičstva a lásce k vlasti“ promluvil vzdělavatel sborů Jindřich Totušek.

Vypuštění umělých družic.

V říjnu t.r. byli jsme vzrušeni a překvapeni zprávou, že byly vypuštěny do vesmíru v Sovětském svazu dvě umělé družice, které obíhají obrovskou rychlostí kolem naší země. Uvědomujeme si, že stojíme na rozcestí věků, na jakém lidstvo dosud nestanulo! Všichni si přejeme, aby tyto velkolepé objevy sloužily lidstvu k užítku. Bohužel visí nad námi mrak atomové války. Chvějeme se o osud našeho pokolení. Je třeba, abychom začali u sebe a projevili vzájemnou lásku a soudržnost lidí, kteří žijí s námi v jedné vesnici, v jednom kraji a v jedné zemi. Světový mír leží v srdci každého z nás.

Ustavení JZD ve Věstínku.

V měsíci srpnu t.r. po neúnavném přesvědčování zemědělců přípravným výborem bylo ustaveno Jednotné Zemědělské družstvo ve Věstínku.

Na valné schůzi zvoleni jednomyslně tyto funkcionáři:

Josef Polák č.33	předsedou
Stanislav Dlouhý	účetním
Josef Dvořák	pokladníkem
Miloslav Čuhel	zootechnikem
Jan Dvořák	agronomem.

Funkcionáři.

Nově zvolení funkcionáři jsou vesměs dobří hospodáři, takže Družstvo mohlo by zdárně prospívat, poněvadž bude dobře vedeno. Společné obhospodařování začne od 1.ledna 1958. Družstvo čítá členů a bude obhospodařovati celkem ha, soukromý sektor pouze ha. O založení družstva se zasloužil soudruh Nysiol, instruktor z KNV, za spolupráce členů MNV ve Věstíně – Věstínku.

Při soutěži kronik vyslovemo uznání naší kronice.

Odbor rady Krajského Národního výboru v Brně vyslovil při soutěži kronik v kraji brněnském, kronice věstínského poděkování a uznání za zachycené události z činnosti obce od roku 1900 do roku 1956.

Volby do MNV, ONV a KNV.

Dne 19.května konány volby do Místních, Okresních a Krajských národních výborů. V naší obci zvoleni: Marta Halvová, Věra Koliášová, Adolf Kadlec, Zbyšek Oliva, Jiří Staněk, Josef Halva, Emil Šenkýř, Josef Dvořák, Ladislav Jež, Vlastimil Kadlec a Adolf Janoušek. Místní Národní výbor zvolil za předsedu s. Adolfa Kadlece č.36, tajemníkem Emila Šenkýře z Věstína č.4.

Josef Kocman z Židenic.

Dosavadní majitel vilky ve Žlebích č.p. 32 prodal nemovitost p. Josefě Jančíkové z Korouhvice, od níž domek v Korouhviči koupil ONV v Bystřici n./P.

Sňatky.

V tomto roce uzavřeno pět sňatků:

Stanislav Musil z Kobylnic a Marta Justová z Věstína,
Zdeněk Halva z Věstína a Anna Kolbábová z Trpína,
Ladislav Koktavý z Bystřice n./P. a Božena Maršálková z Věstínka,
Josef Dlouhý z Věstínka a Barbora Vondrová z Nyklovic,
Adolf Janoušek z Věstínka a Anna Kovářová z Velkého Treného.

Úmrtí.

V požehnaném věku 85 ti let zemřela výměnice Čenka Bednářová *15.8.1872. Byla to velmi hodná, tichá staročeská stařenka. Celý život prožila ve Věstíně.

Během tohoto roku zemřeli ve Věstínku:

Antonín Šilhán *16.1.1887, který se k nám přišel z Pavlovic. Zažil mnoho zlého v první světové válce a před svým skolem trpěl po řadu let silnou zádechou.

Štěpán Nykodým *2.2.1890 ve věku 67 let, vzorný hospodář. Prožil sedm let na vojně. Jako aktivní voják sloužil tři léta a v první světové válce čtyři léta. Skonal záchvatem srdeční mrtvice.

V požehnaném věku 92 let zesnul Antonín Jančík, výměník *18.3.1869. Sklonek svého života prožil u svého zetě Adolfa Chalupníka.

V prosinci t.r. zemřel mrtvicí řídící učitel v Bradlenách u Letovic, Josef Kostelecký, dobrý známý pisatele kroniky, *9.6.1885 a první zatímní aprávce školy ve Věstíně v roce 1909/1910.

Narození.

V roce 1957 narodily se dvě dívky.

Přání novému kronikáři.

Novému kronikáři přeji, aby s toutéž láskou zaznamenával příběhy příštích dob. Bej Bůh, aby to byly většinou události radostné, znamenající rozkvet pro naše budoucí pokolení.

Kraj kolem našich vesniček.

Okolí Věstína – Věstínka je typický kraj Českomoravské pahorkatiny. Čarovné žlebské údolí, vklíněné do zalesněných hřbetů, krásné jehličnaté lesy šumí horskou lahodou a silou. Nedaleká ladná Svratka zpívá o věčné lásce k rodnému kraji. Od Rovečného sbíhá silnička pečlivě obdělávanými poli a krásným údolím do Víru. Údolí je uzavřeno zalesněnými vrchy s lučnatými průrvami. Vysoko vlevo je přilepena osada Věstínek, naproti napravo na strmých skalách leží jako brad Věstín. Chudá políčka rozbořená po úbočích chlumu svítí do dálky. Žije se tu sice těžce, v tvrdé práci, ale také pravdivě a radostně.

I v tomto kraji nastupuje doba radia a elektřiny, necht' je to ku prospěchu našim potomkům!

Úvaha pisatele kroniky.

Za pěkného, letního odpoledne v r.1958 usedl jsem se svými přáteli a sousedy Emilem Čuhlem č.3 (78 roků), Františkem Kadlecem (75), Adolfem Šenkýřem (73), Josefem Šenkýřem (76), Čěnkem Jílkem (73), Františkem Staňkem (80), Františkem Dvořákem (86), Františkem Halvou ze Žlebů (78), Josefem Štoudkem (74), Adolfem Němečkem (71) a Čěnkem Břenkem (70) na mezi blízko našich vesniček. My staří se s pohnutím díváme na rodný kraj a vzpomínáme! Kolik přeměn a zvratů za tuto uplynulou dobu pamatujeme v rodinném životě každého z nás! Všechno se mění, jen naše hory ne! Nové pokolení nastupuje, zde žije a dívá se na nás již nechápavě!

Výzva k našim nástupcům.

K těm našim nástupcům obracíme se s výzvou: "Orali jsme, zasévali, nebudeme víc! Kleč padá z ruky! Dooráno! Druhům věrným jdem s pozdravem vstříc! Vy naši nástupci, orejte šťastně zítra ráno!"

Při rozchodu jsme si jasně uvědomili vymoženosti, které se hluboko zapsaly i do dějin našich malých vesniček, i do našeho života!

1958.

Počasí.

Počasí bylo v tomto roce mírné, v zimě nebylo velkých mrazů. Jaro přišlo opožděně, ale potom bylo velmi teplo, takže do léta bylo opoždění vyrovnáno a žně probíhaly normálně. Konec žní však pokazily deště. Také sklizeň bramborů a řepy, se následkem dešťů velmi protáhla. Byla nebývalá úroda ovoce, zvláště jablek. Prosinec byl velmi teplý, o vánocích bylo bláto.

Srovnání počtu obyvatelstva.

Zajímavé je srovnání počtu obyvatelstva při úředním sčítání lidu roku 1921 a koncem letošního roku 1958 v naší obci:

1921 ve Věstíně 167 osob, ve Věstínku 195 osob,

1958 ve Věstíně 110 osob, ve Věstínku 111 osob,

úbytek ve Věstíně 57 osob, ve Věstínku 84 osob,

že 110 osob ve Věstíně 55 mužů a 55 žen,

že 111 osob ve Věstínku 51 mužů a 60 žen.

Z toho vidíme, že naše horské vesničky se vylidňují, úbytek v obci je 141 osob.

Horní řada: Oldřich Dvořák, Jindřiška Špičková, Cyril Smrž, Jindřich Totušek, Blažena Janoušková, Adolf Šenkýř, Josefa Dlouhá, Marie Dostálová, Jan Dvořák, Jaromír Jančík.

Sedící: Miloslav Janoušek, Františka Tomášková, Josef Janoušek, Blažena Špičková, Adolf Dobiáš.

č.4.

č.6.

Starý Věstínek: chaloupky č.4 a č.6 zbořeny. Majitelé domku Adolf a Marie Svobodovi zbořili domek č.6 a koupili od římsko-katolické církve v Rovečném domek č.p.27 (bývalá fořtovna).

*Horní řada: Adolf Šenkýř, Jaroslav Janoušek, Josefa Dvořáková, Josef Polák, František Just
Marie Vávrová, Marie Svobodová, Jan Dvořák, Čeněk Bednář, Josef Janoušek,
Josefa Dobiášová, Adolf Dobiáš.*

Uprostřed: Františka Janoušková, Olga Bednářová, Jindřich Totušek.

Sedící: Františka Lukášková, Blažena Dobiášová, Josefa Lukášková.

Chaloupka č.4. zbořena. Majitel František Břenek, odstěhoval se do Karle u Litomyšle.

Dodávky zemských plodin.

V roce 1958 měla naše obec tyto plánované dodávky:

Obhospodařovaná plocha: JZD Věstín 71 ha, JZD Věštínek 113 ha, soukromý sektor 79 ha.

<i>Předpis žrnin:</i>	<i>JZD Věstín</i>	<i>10.025 kg (splněn)</i>
	<i>JZD Věštínek</i>	<i>15.825 kg (splněn)</i>
	<i>Soukromý sektor</i>	<i>13.420 kg (splněn)</i>
<i>Předpis masa:</i>	<i>JZD Věstín</i>	<i>6.170 kg (splněn)</i>
	<i>JZD Věštínek</i>	<i>8.202 kg (splněn)</i>
	<i>Soukromý sektor</i>	<i>8.306 kg (splněn)</i>
<i>Předpis brambor:</i>	<i>JZD Věstín</i>	<i>371 q (splněn)</i>
	<i>JZD Věštínek</i>	<i>601 q (splněn)</i>
	<i>Soukromý sektor</i>	<i>450 q (splněn)</i>
<i>Předpis mléka:</i>	<i>JZD Věstín</i>	<i>13.000 l (splněn)</i>
	<i>JZD Věštínek</i>	<i>18.000 l (splněn)</i>
	<i>Soukromý sektor</i>	<i>25.000 l (splněn)</i>
<i>Předpis vajec 15.179 ks (předáno o 7.000 ks)</i>		
<i>Len se nerydařil, dodán jen 50% dodávky</i>		

V roce 1958 vedoucí funkcionáři.

Věstín :

Předseda a agronom Josef Halva č.1, skladník a zootechnik Josef Dvořák č.9, účetní Adolf Šenkýř č.4, pokladní Eliška Vavříčková.

Věštínek:

Předseda Josef Polák č.33, agronom Jan Dvořák, zootechnik Mil.Čuhel, účetní Stanislav Dlouhý č.8, pokladník Josef Dvořák.

Divadlo „Divá Bára“ od Boženy Němcové.

Horní řada: Emil Šenkýř (pastýř), Josef Polák ml. č.33, Rudolf Halva, Olga Dlouhá, Věra Koliášová, Miloslav Janoušek, Jiří Staněk, Vlastimil Kadlec, Marie Svobodová, Jana Dobiášová, Vladimír Kadlec, Dagmar Kadlecová, Miloslava Dvořáková, Jaroslava Halvová, Milada Koliášová, Svatava Janoušková.

Klečící: Miloslav Janoušek st., Ivan Polák a Miloš Halva.

V úlože ponocného Josef Polák, brobaře Mil. Janoušek, faráře Vlastimil Kadlec, správce Jiří Staněk, lékaře Vladimír Kadlec, myslivce Mil. Janoušek ml., schovanky Jana Dobiášová, tety Dagmar Kadlecová, v úlože vesničanů Mil. Dvořáková, Jar. Halvová.

Kulturní činnost.

Zvuková filmová představení poskytovala zápravu i poučení obyvatelstvu. V měsíci březnu sebrali místní divadelní ochotníci divadelní hru „Divá Bára“ zpracovanou dle povídky Boženy Němcové. Hra se vydařila po stránce soubry i finanční.

Změna majetku.

Zdejší občan Mojmír Janoušek koupil domek č.p.25 od dosavadní majitelky A.Jílkové.

Památný smrk.

V tomto roce byl skácen památný smrk při silnici ze Žlebů do Rovečného. Byl suchý a úplně ztrouchnivělý. Ze všech stran byl viditelný a byl důležitým orientačním bodem.

Narození.

Během roku narodil se ve Věstíně Stanislav Musil a Mojmír Janoušek a ve Věstínku Miloslava Čuhlová a Anna Janoušková.

Úmrtí.

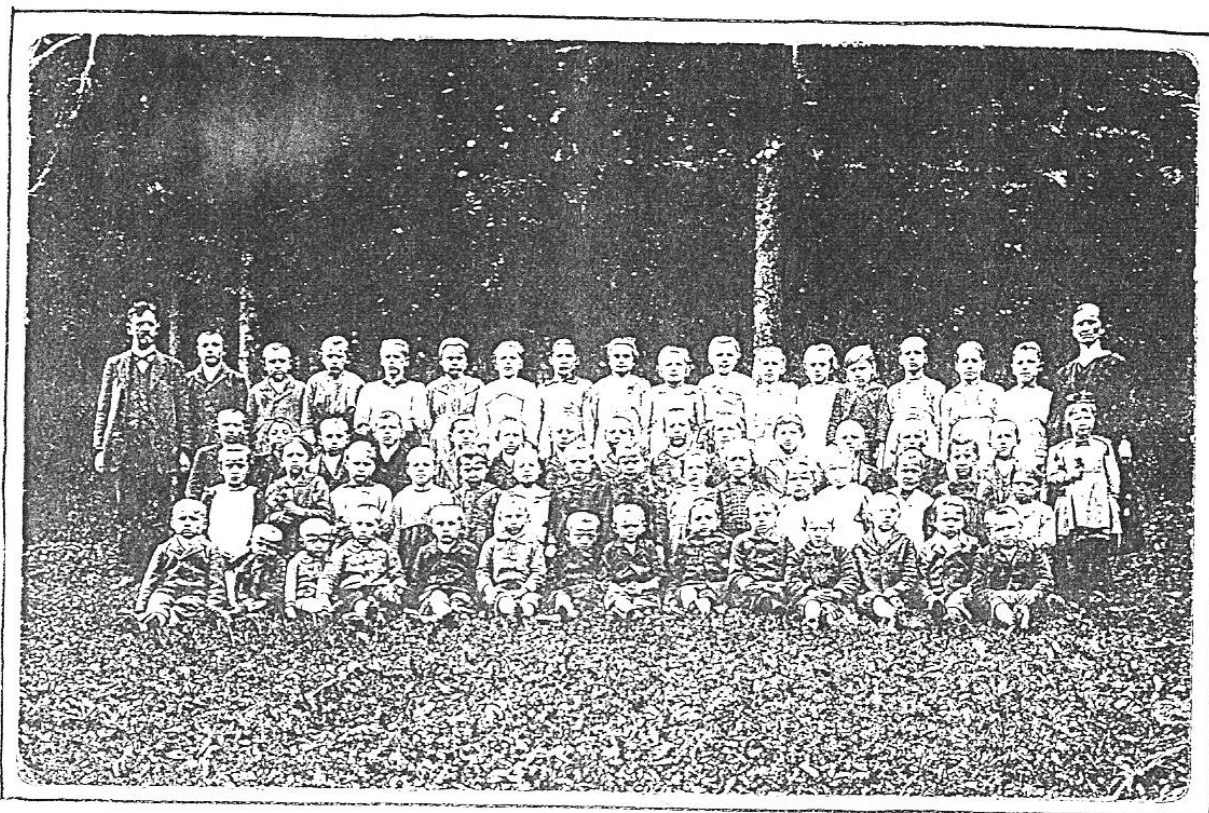
Dne 29.dubna zemřela Františka Němečková ve Věstínku, ve věku 77 let. Byla velmi hodná, staročeská žena.

V listopadu zemřel náhle ve věku 59 let na „Samotě u hájenky“, zemědělec Josef Dudek, rodák věstínský.

Čest jejich památce!

Sňatek.

V dubnu t.r. uzavřel sňatek Josef Lahodný z Kobylnic s Olgou Dlouhou z Věstínka.

Žactvo školy v roce 1925,

se svým řídícím učitelem Jindřichem Totuškem a učitelkou ručních prací Růženou Unčovskou.

Adolf Just, Emil Dudek, Marta Čuhlová, Emilie Kadlecová, Božena Elisová, Růžena Šenkýřová, Emilie Elisová, Jarmila Šenkýřová, Eliška Vavříčková, Jindřiška Jílková, Josefa Náhlíková, Josefa Chalupníková, Blažena Dobiášová, Bohumila Poláková, Emilie Dvořáková.

Druhá řada: Emil Čuhel, Jan Dvořák, Miloš Náhlík, Stanislav Dlouhý, Adolf Bednář, Rudolf Halva, Josef Jílek, Bedřich Čuhel, František Halva, Jaroslav Janoušek, Pavel Bednář, Miloslav Janoušek, Josef Polák, František Kadlec, Libuše Totušková, Františka Náhlíková, Anna Halvová, Žofie Šenkýřová, Aloisie Bednářová, Věra Koliášová, Františka Bednářová, J. Dvořáková, J. Dobiášová, J. Jílková, V. Šenkýřová, Bl. Břenková, M. Štouračová, J. Šenkýřová, J. Chalupník, S. Náhlík, B. Čuhel, S. Jílek, F. Čuhel, F. Náhlík, F. Šenkýř, J. Sedlák, O. Dvořák, J. Halva, B. Elis, F. Bednář, Frant. Kadlec.

Žactvo školy v roce 1927.

Věra Šenkýřová, Věra Koliášová, Libuše Totušková, Emilie Šenkýřová, Josefa Dobiášová, František Náhlík, Josef Halva, Jaromír Jančík, Josefa Hloušková, Františka Bednářová, Jindřiška Jílková, Blažena Břenková, Marta Poláková
Jaroslava Kadlecová, Helena Benešová, Ružena Halvová, Jindřich Totušek, Jarmila Dvořáková, Blažena Šenkýřová, Jarmila Čuhlová, Milada Dlouhá
Emil Bělehrad, Oldřich Břenek, Otakar Beneš, Vlastimil Dlouhý, Vlastimil Šenkýř, Antonín Karpíšek, Emil Šenkýř, Adolf Němeček, Adolf Bednář, Jaroslav Beneš.

Divadlo „Gorali“ od Sokola Tůmy,
sebrané u „Janoušků“ ve Věstínku v roce 1929.

Osoby:

Horní řada: Josef Polák č.33, Františka Lukášková, Jindřich Totušek, Josefa Lukášková, Jan Dvořák, Josefa Dobiášová, vzadu Josefa Totušková, Adolf Svoboda.

Sedící: Miloslav Janoušek, Blažena Špičková, Josef Janoušek, Františka Janoušková, prod. Koumalová, Čeněk Bednář.

Vpředu: František Špička (zemřel), Josef Tocháček

Divadlo „Pro peníze“ od K.Kobla
sehrané u Šenkýřů ve Věštíni v roce 1930.

Osoby: všichni z Věštína.

*V horní řadě: Emil Čubel č.3, Rudolf Halva č.8, Anna Halvová provd. Matušková, Josef Vašek zemřel, Emil Dudek č.20, Jindřiška Jílková č.19, Stanislav Dvořák č.9 zemřel, Bohumil Kadlec č.17.
Sedící: Emilie Kadlecová provd. Walzova, Adolf Kadlec, Jindřich Totušek, Františka Šenkýřová provd. Bednářová, Čeněk Bednář (Just, zemřel) výborný herec.
V předu: Ladislav Dudek, Josef Bednář.*

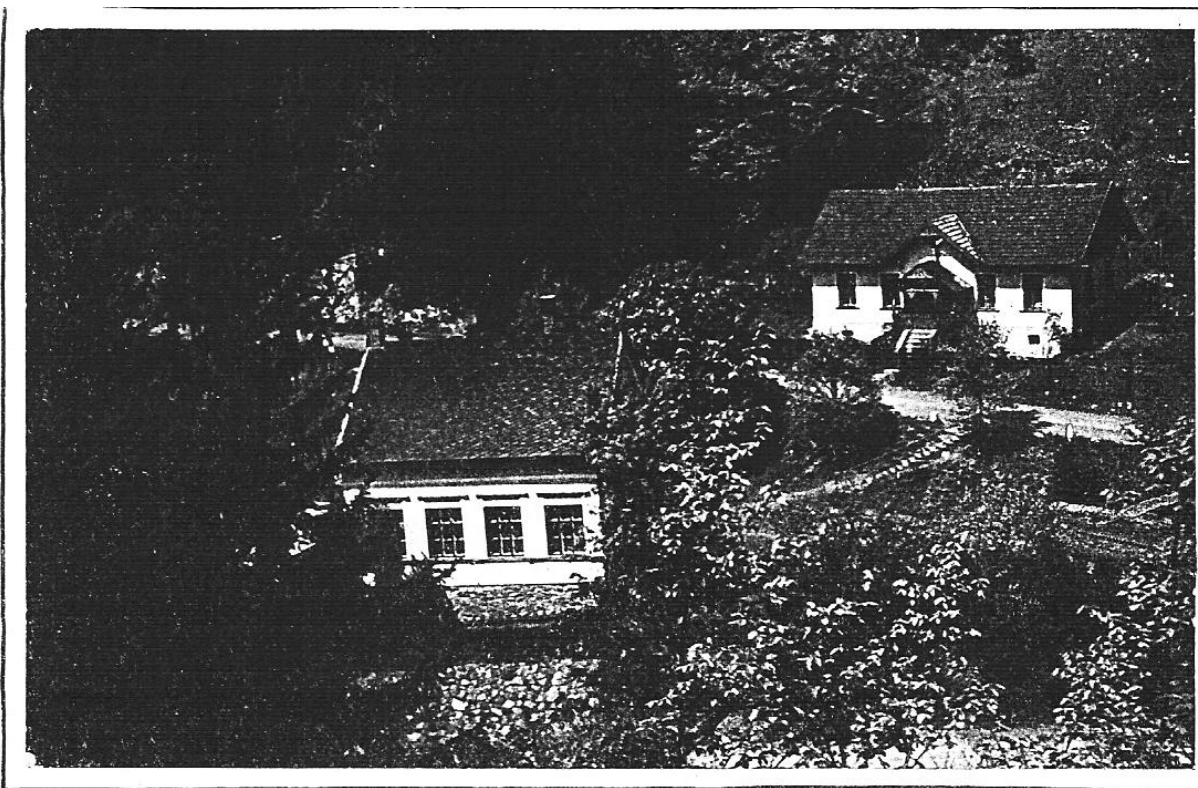

Divadlo „Jménem „Jeho Veličenstva““,
sebrané u Šenkýřů ve Věštíni v roce 1933.

V horní řadě: František Halva (Žleby), Josef Bednář, Cyril Smrž, Adolf Kadlec, Adolf Just, Josef Bureš, Vlastimil Kadlec, Emil Dudek, Josef Jílek.

Sedící: Josef Dvořák, Jindřich Totušek, Josef Halva, Josefa Staňková, Josef Šenkýř, Ružena Šenkýřová, Čeněk Bednář, Adolf Šenkýř.

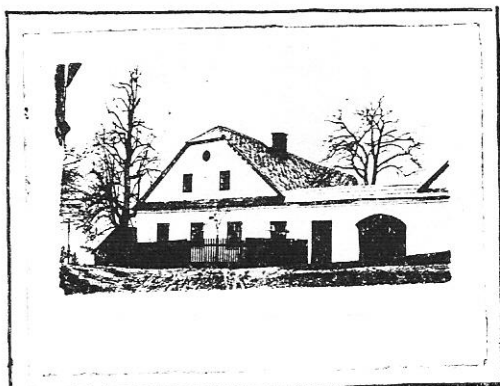
Děti: Květa Burešová, Josef Dvořák, Josef Šenkýř, Zdenka Šenkýřová.

Škola a Bednářova vilka ve Žlebích.

Pravidelné vyučování v nové škole bylo zahájeno dne 15. září 1909. Podle vyúčtování stála stavba školy 15.690,- K.

Nad školou je vilka nyní kancelář MNV, v níž trávil poslední léta života milá stařenka Františka Bednářová.

Statek u Halvů ve Věstíně č.1.

Domek Šenkýřů ve Věstíně č.16.

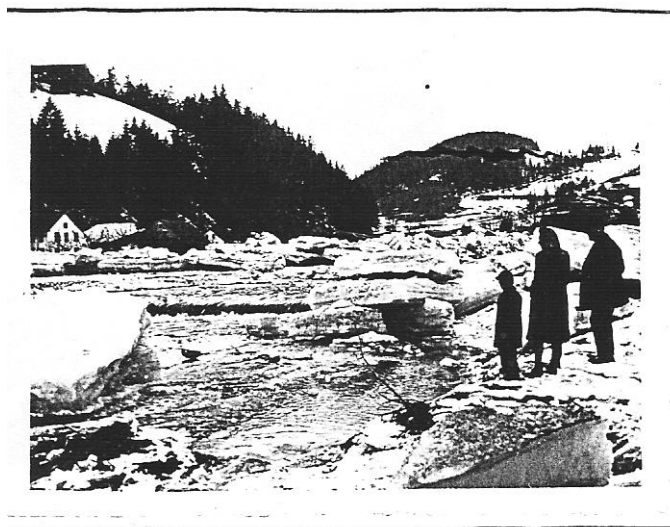
Dětské divadlo 1945.

Miloslava Dvořáková, Zdenka Bednářová, Květa Halvová, Eva Koumalová, Vlasta Dudková, Dagmar Kadlecová, Libuše Justová, Vlasta Čublová, Olga Šenkýřová, Věra Koliášová, Luboš Janoušek, Josef Šenkýř, Zdeněk Kadlec, František Šenkýř, Miloslav Janoušek, Emil Čubel, Josef Bednář.

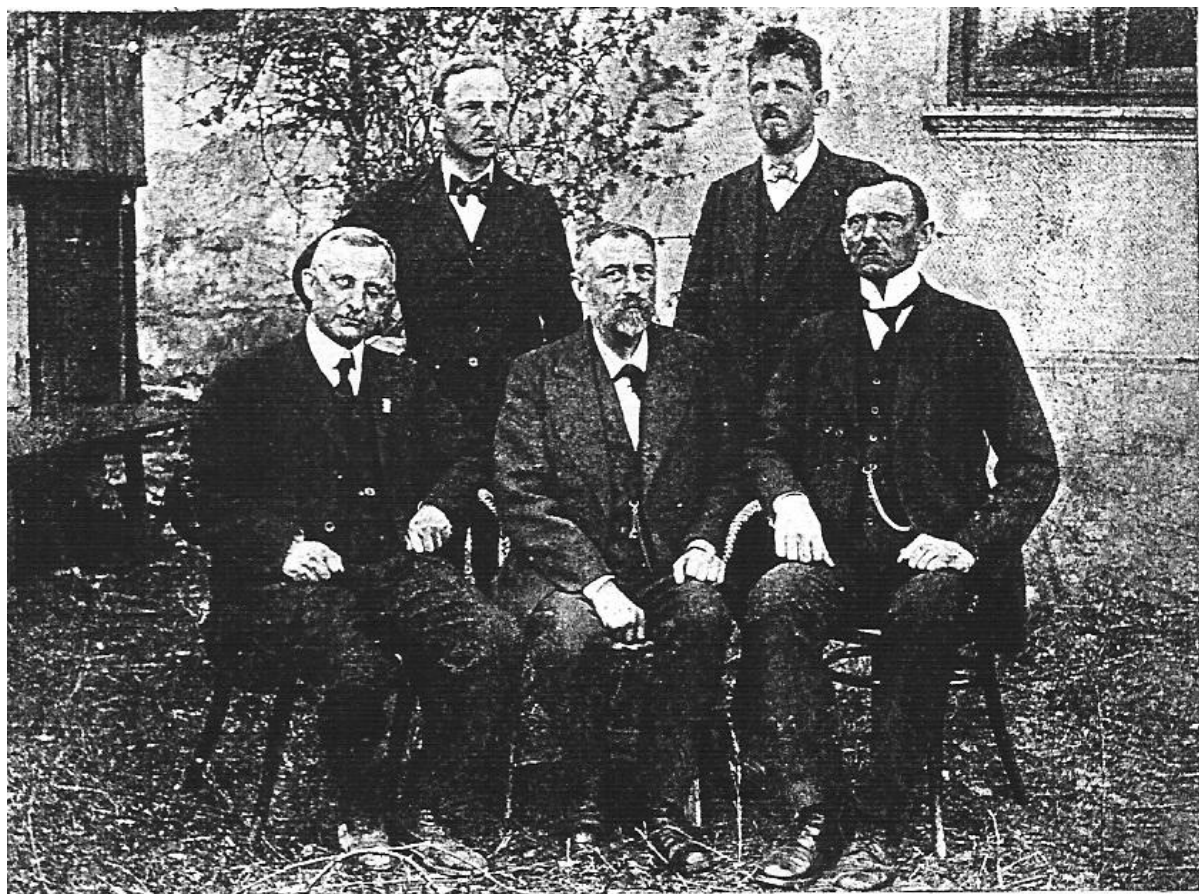
Dětské divadlo 1946.

Libuše Justová, Miloslava Dvořáková, Dagmar Kadlecová, Olga Šenkýřová, Milan Dobiáš, František Šenkýř, Eva Marečková, Jindřich Totušek, Miloš Janoušek, Stanislav Šilhán, Věra Koliášová, Božena Maršálková, Adolf Dlouhý, Luboš Janoušek, Jiří Polák, Emil Čubel, Vojtěch Svitek, Josef Šenkýř.

Jarní zátopa ve Vírě 1940.

V březnu 1940 byla postižena sousední obec Vír katastrofální povodní. Celá dědina byla zaplavena a velké ledové kry, přes jeden metr vysoké, ležely na dědině po celý měsíc.

Řídící učitelé našeho okolí z první polovice 20.století.

Sedící: Čeněk Kořista (Rovečné), František Houdek (Vír), Josef Navrátil (Bolešín).

Stojící: František Štěrba (Veselí), Jindřich Totušek (Věstín).

Ze školní besídky.

Vlastimila Čuhelová, Zdenka Bednářová, Jindřich Totušek, Miloslava Dvořáková.

Fotografie se nedochovala

Kronikář Jindřich Totušek ve Žlebích.

*Stáří 73 roků, *10.6.1884.*

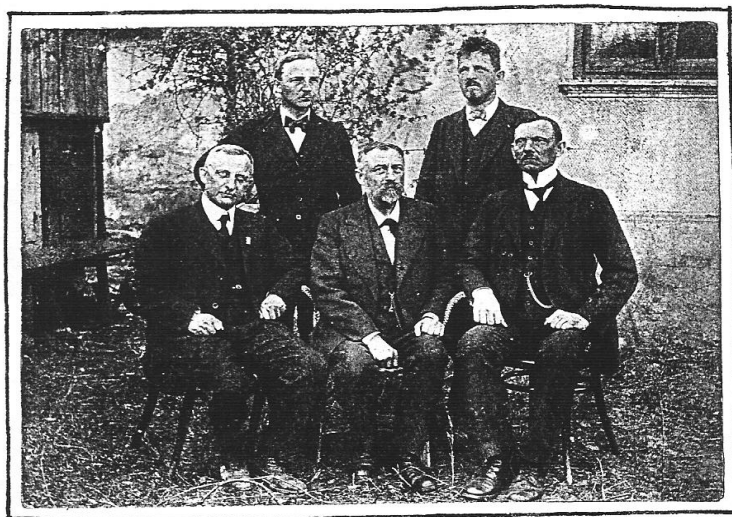
Písemným záznamem hleděl kronikář zachytit obraz a vývoj současného života v naší obci od roku 1900 – 1958. Snažil se na podkladě historické minulosti ukazovat na cíle přítomnosti.

Na dalších stránkách je okopírováno několik stránek z originálu kroniky.

Žární zálopa ve Vírě 1940.

V březnu 1940 byla postižena sousední obec Vír katastrofální povodní. Celá dědina byla zaplavena a velké ledové kry přes jeden metr vysoké ležely na dědině po celý měsíc.

Řídící učitelé našeho okolí z první poloviny 20. století:
 (Sedící:) Čeněk Kořísta (Kovčín), František Houděk (Vír),
 Josef Navrátil (Bolešín), František Štěrbá (Veselí),
 Zdeněk Šotus (Věstec) (Stojící)

Žáctvo školy v roce 1927

Věra Šenkyřová, Věra Kolářová, Libuše Tolušková,
 Emilie Šenkyřová, Josefa Dobrášová, František Káhlík,
 Josef Kalva, Jaromír Jančík, Josefa Klačňková,
 Františka Bednářová, Jindřiška Jílková, Klára
 Němčková, Marie Poláková

Jaroslava Kadlecová, Helena Benešová, Růžena
 Kalvová, Jindřich Tolušík, Jarmila Dvořáková,
 Klára Šenkyřová, Jarmila Čihlová, Milada
 Hlouhá

Emil Bělehrad, Otáček Brěnek, Otakar Benes,
 Vlastimil Hlouhý, Vlastimil Šenkyř, Antonín
 Kapušek, Emil Šenkyř, Adolf Němecek, Adolf
 Bednář Bednář, Jaroslav Benes

Divadlo „Imenem, Jebo Ve, ličenstva.“

sehrané u Šenkyřů ve Věstíně v roce 1933

V horní řadě: František Halva (Želeby), Josef Bednář,
Cyril Smrč, Adolf Kadlec, Adolf Just, Josef Bureš,
Vlastimil Kadlec, Emil Dindík, Josef Jilek.

Sedící: Josef Dvořák, Jindřich Totušek, Josef
Halva, Josefa Blaňhová, Josef Šenkyř.

Řízena Šenkyřová, Čeněk Bednář, Adolf Šenkyř.

Děti: Květa Burešová, Josef Dvořák, Josef Šenkyř,
Zdenka Šenkyřová.

Kulturní čin. Truhová filmová představení poskytovala zábavu i poučení obyvatelstvu. V měsíci březnu sehráli místní divadelní ochotníci divadelní hru „Divá Bára“ zpracovanou dle povídky Boženy Němcové. Hra se vydařila po stránce souhry i finanční

Iměna ma-
sítka. Zdejší občan Mojmír Janoušek koupil domek čp. 25 od dosavadní majitelky A. Jilkové

Památkový
smrk. V tomto roce byl skácen památkový smrk při silnici ze Žlebu do Roveňčína. Byl suchý a úplně strouchnivělý. Ze všech stran byl viditelný a byl důležitým orientačním bodem.

Narození. Během roku narodil se ve Věstíně Stanislav Musil a ve Věstínku Miloslav a Čuklová.

Úmrtí. Dne 29. dubna zemřela Františka Němečková ve Věstínku ve věku 77 let. Byla velmi hodná, staročeská žena. V listopadu zemřel náhle ve věku 59 let na „lamole“ u hájenky zemědělec Josef Dušek, rodák věstínský. Čest jejich památce!

Sňatek V dubnu t.r. uzavřel sňatek Josef Lahodný z Kobylnic sňatek s Olgou Dlouhou z Věstínka.